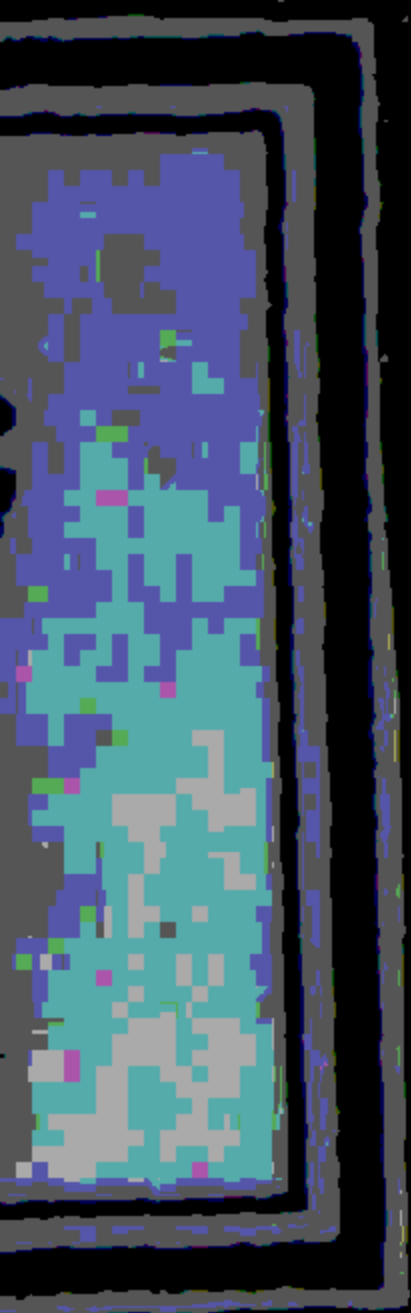

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a name, written in dark ink on a light-colored background.

ဒုတိယ-ကြောင်ပန်းတောရ

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

စတုသစ္စာဒိ ပကာသနီ မည်သော

တရားသင်နည်း - ဆွေးနွေးနည်း

ကြောင်ပန်းသုံးစောင်တွဲ

ရတနာသုံးပါးဂုဏ်တော်နှင့်ဘုရားရှိခိုး

သံဝေဂကဗျာ (၃၀) ဝိပဿနာလက်စွဲကျမ်းများပါ
တအုပ်ထည်းတဲ၍၊ ဦးဘိုးသာ က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပါသည်။

အတုအပ ရိုက်နှိပ်ခြင်းကို သည်းခံပါ။

ပဒေသာ ပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက်

၃၂ လမ်း ပိန်းတန်း

မန္တလေး

ဒီဒါနိး

၁။ အောက်ချင်းတွင်းဒိစတြိတ် ဗုဇလင်မြို့ ဝိပဿနာ သာသနာပြု၍ ဒုတိယကြောင်ပန်းတောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အထက်က(တရားသင်နည်း ဆွေးနွေးနည်း) ဟူသော အမည်နှင့် အကျဉ်းစီရင်ရေးသားတော်မူသော (ဝိပဿနာကျမ်း) သုံးစောင်ရှိခဲ့ပါသည်။

၂။ ထို့နောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် စစ်ကိုင်းမြို့ နန်းတော်ရာဓမ္မာရုံစရပ်၌ (၁၂၉၅)ခု နတ်တော်လ၌ ရက်ပေါင်း (၁၅) ရက်တကြိမ် ၎င်းနှစ် တပေါင်းလ၌ ရက်ပေါင်း (၃၀) တလ လုံးလုံး တကြိမ် အမည်ပါကျမ်းများတွင်ပါသော တရားများနှင့် တရားနှင့် စပ်လျင်းသော အခြားတရားများကို မြို့သုမြို့သား ကလျာဏ အပေါင်းတို့အား ဟောပြော ပြသတော်မူရာ အလွန်မှ သဘော နှစ်သက်ကြပါသောကြောင့် ၎င်းမြို့နေ အထက်တန်း အမိန့်တော်ရမင်း ဦးဘိုးကြယ်က လုံလ ဝီရိယ စိုက်ထုတ်ပြီးလျှင် အမိန့်တော်ရမင်း ဦးဘိုးသစ် ဦးဘိုးထိ ဦးသာဒွန်း အငြိမ်းစားနယ်ပိုင်ဝန်ထောက်မင်း ဦးဘိုးထွန်း စစ်ကိုင်းမြို့ နယ်ပိုင် ဝန်ထောက်မင်း ခေတ္တ အခွင့်နှင့်နေသူ ဦးဘိုးဟန် ကြေး တိုင် ဝန် ထောက် မင်း ဦးဘိုးဝင်းနှင့် ဦးဝင်း မြူနီစီပါယ်ဝန်ထောက်မင်း ဦးစံဖူး မြို့ဝန်ကြီး ရုံးစာရေးကြီး ဦးထွန်းဦး ဒိစတြိတ်ကောင်စီစက္ကရီထေရီဦးဖေကြင် ဗုဇလင်မြို့ ဓမ္မကထိက ဦးပေါအိုင် စသော လူကြီး လူကောင်းတို့က ထပ်မံလျှောက်ထား တောင်းပန်ချက် အရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင် ထပ်မံ ပြင်ဆင် စီရင် ရေးသားတော်မူပြန်သည်။

၃။ ထို့ပြင် အမည်ပါ ဝိပဿနာကျမ်းသုံးစောင်သည် တခြားစီ တကွဲတပြားစီ ရှိနေခဲ့ပါလျှင် ကြည့်ရှုလိုသူ ပုဂ္ဂိုလ်များအား

ခဲယဉ်းမည်စိုးသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့က ဆရာ တော် ဘုရား ကြီး နောက်ထပ်ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်များနှင့်တကွ ထည့်သွင်းပြီးလျှင် တပေါင်းတည်းပူးတွဲပြုလုပ်၍ (တရားသင်နည်း ဆေးနှေးနည်း) သုံးစောင်တို့ကျမ်း အမည်နှင့် ချဲ့ထွင်ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်ပါသည်။

၄။ ထို့ပြင် ကြောင်ပန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဟပည့် (ဦးဝီရိယ) အရှင် ချဲ့ထွင်စီရင်ရေးသားတော်မူသော (ရတနတ္ထယ ဂုဏဝန္ဒနာ) ဘုရားရှိခိုးကျမ်းကိုလည်း (ဝိပဿနာယောဂီ) ပုဂ္ဂိုလ် တို့နှင့် အလွန်သင့်လျော်လှပါ၍ ပူးတွဲထည့်သွင်းပါသတည်း။

၅။ ပဌမ ကြောင်ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူ သော(၆)စောင်တို့ ဝိပဿနာကျမ်းစာအုပ်များနှင့်ဒုတိယကြောင် ပန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားပြုပြင် စီရင်တော်မူသော ဤ သုံးစောင်တို့ ဝိပဿနာကျမ်းစာအုပ်များကို အထူးကြည့်ရှု အား ထုတ် ဆောင်ရွက်တော်မူကြပါလျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရား ကောင်း လမ်းမှန်ကို မုချကေန်တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသောကြောင့် ကြီး စား အားထုတ် ကြည့်ရှုတော်မူကြပါ ယောဂီအပေါင်း သူတော် ကောင်းတို့။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အဘိဓာန်

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရား၏ အလိုတော်ကြံအတိုင်း ဤမျှ ကောင်းမွန်လှသော နည်းလမ်းကောင်းများ မတိမ်ကောစေလို သော မနုဿိဖြင့် အထားအသိုများကို ခေတ်မှီအောင် ရှင်းလင်းစွာ ပြင်ဆင်လျက် ကျွန်ုပ်တို့ (ပဒေသာပုံနှိပ်တိုက်က) ဝိပဿနာ ပညာ ဉာဏ်ကို လိုလားကြကုန်သော သူတော်ဝဉ်များအတွက် ရိုက်နှိပ် ဖြန့်ချိလိုက်ပါသတည်း။

ကြောင်ပန်းသုံးစောင်တွဲ

စတုသစ္စာဒိပကာသနိမည်သော

တရားသင်နည်း ဆွေးနွေးနည်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

သတ္တဝါတို့၏ သံသရာ၌ အဖန်ဖန်ဖြစ်ပေါ်ပုံ
သတ္တဝါတို့၏ သံသရာ၌ ဖြစ်ပေါ်မှု၏ ချုပ်ငြိမ်းရုပ်သိမ်းပုံကို
မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော

နိဒါန ဝတ္ထုသံယုတ်ပါဠိတော်ကြီး

လောက သမုဒယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ လောက နိရော
ဓဉ္စ၊ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကသမုဒယော စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ
ဥပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ တိဏ္ဏံသင်္ဂတိဖယော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ
ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ
ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက ပရိ
ဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ တိဏ္ဍိသင်္ဂတိ
 ဖဿော၊ပါသန္နဉ္စ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သာနဝိညာဏံ တိဏ္ဍိသင်္ဂ
 တိဖဿော၊ပါဇိဝုဉ္စ ပဋိစ္စ ရသေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝှိဝိညာဏံ တိဏ္ဍိသင်္ဂတိ
 ဖဿော၊ပါကာယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ
 တိဏ္ဍိသင်္ဂတိ ဖဿော၊ပါမနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ
 တိဏ္ဍိသင်္ဂတိ ဖဿော။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ
 တဏှာ၊ပါ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ ဧဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ
 လောကသမုဒယော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကနိရောဓော စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ တိဏ္ဍိသင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿနိရောဓော ဝေဒ
 နာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓော တဏှာနိရောဓော၊ပါဥပါယာသာ
 နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဧဝ မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟော
 တိ၊ ဧဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကနိရောဓော။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ လောကသမုဒယဉ္စ၊ လူသတ္တဝါအဖန်ဖန်
 ဖြစ်ပွား၍နေပုံလည်းကောင်း။ လောကနိရောဓဉ္စ၊ လူသတ္တဝါဖြစ်ပွားမှု
 ချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းပုံကိုလည်းကောင်း။ ဒေသေသာမိ၊ ငါဘုရား
 ဟောတော်မူအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ လောကသမုဒ
 ယော၊ လူသတ္တဝါ အဖန်ဖန်ဖြစ်ပွား၍ နေမှုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သ
 နည်းဟူမကား။ စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုအကြည်ကိုလည်းကောင်း။ ရူပေစ၊
 အဆင်း အမျိုးမျိုးဟူသော ရူပဓါတ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိစ္စ၊ အစွဲပြု
 ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။
 တိဏ္ဍိ၊ စက္ခုအကြည်၊ ရူပါရုံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဟူသော ဓါတ်သုံးပါးတို့၏။
 သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစည်းဝေး လုံးထွေးထိခိုက်မှုသည်။ ဖဿော၊ ဖဿ

တရားမည်၏။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿတရား ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ ဝေဒနာ၊
ခံစားမှုဟူသော ဝေဒနာတရားသည်။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဝေဒ
နာပစ္စယာ၊ ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ တဏှာ၊ တဏှာတရားသည်။
သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ တဏှာ ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။
ဥပါဒါနံ၊ အပြင်းအထန် စွဲတတ်သော ဥပါဒါနံတရားသည်။ သမ္ဘဝတံ၊
ဖြစ်ပေါ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါနံတရား ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။
ဘဝေါ၊ ဘဝအသစ်သည်။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝ
ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ ဇာတိ၊ သင်္ခါရ တရားတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း ဟုဆို
အပ်သော ဇာတိတရားသည်။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊
ဇာတိ ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ ဇရာ၊ ရင့်ရော် အိုမင်းခြင်း၎င်း။ မရဏ၊
ချုပ်ဆုံးပျက်စီးခြင်း၎င်း။ သောကာ၊ စိုးရိမ်ပူပန်ရခြင်း၎င်း။ ပရိဒေဝ၊
ငိုကြွေးမြည်တမ်းရခြင်း၎င်း။ ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲခြင်း၎င်း။ ဒေါမနဿ၊ နှလုံး
မသာယာ ဖြစ်ရခြင်း၎င်း။ ဥပါယာသာ၊ သက်ကြီးဖိုလှိုက် ငင်ရွိုက်
ပင်ပန်းရခြင်းတို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝ
လဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ သုခမဘက် သက်သက်ဒုက္ခစု ဒုက္ခခဲကြီး ဖြစ်နေ
သော။ တေဿ၊ ထိုဝဋ်တရား၏။ သမုဒယော၊ ပွားစီး ဖြစ်ထွန်းခြင်း
သည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။

သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မနက္ခံ အရင်းတည်၍ ဟော
သောပါဠိတော်စုမှာလည်း ဤအတိုင်းပင်သိလေ။

မှတ်ချက်- တယောက်တယောက်သော သတ္တဝါ၏ ဘဝအဆက်
ဆက် ဖြစ်ပေါ်၍နေမှု၌ တခုတခုသော ဖြစ်ပေါ်ရန် အစကို
ဓါတ်သုံးပါးသုံးပါး တွဲဘက်၍ ပြုတော်မူပေသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
နည်းပေတည်း။

- က။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ ဓါတ်သုံးပါးတို့။
- ခ။ သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ ဓါတ်သုံးပါးတို့။
- ဂ။ သာနဉ္စ ပဋိစ္စ ဂဇ္ဇေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သာနဝိညာဏံ ဓါတ်သုံးပါးတို့။
- ဃ။ ဇိဝှဉ္စ ပဋိစ္စ ရသေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝှဝိညာဏံ ဓါတ်သုံးပါးတို့။
- င။ ကာယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယ ဝိညာဏံ ဓါတ်သုံးပါးတို့။
- စ။ မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ ဓါတ်သုံးပါးတို့။

သုံးပါးခြောက်လီ(၁၈)ပါးဖြစ်၏။

ဧကောဓမ္မောအရ ဓါတ်တပါးပါးကို နှလုံးသွင်းရန် စတုကင်္ဂုတ္တရ ပါဠိတော်၌ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော—

ခုဠရာဟုလောဘေါသုဘိပါဠိတေဘိ

အထခေါ အာယသ္မာ ရာဟုလော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတှာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အာယသ္မတ္တံ ရာဟုလံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ၊ ယာစ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓါတု၊ ယာစ ဗာဟိရာ ပထဝီဓါတု၊ ပထဝီယေဝေသာ နေတံ မမ၊ နေသော ဟမသ္မိ၊ နေသော မေ အတ္တာတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဠဗ္ဗိ၊ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ ပထဝီဓါတု ယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ပထဝီဓါတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။ ယာစ ရာဟုလ

အဇ္ဈတ္တိကာ အာပေါဓါတု၊ ယာစ ဗာဟိရာ အာပေါဓါတု။ အာပေါဓိယေဝေသာ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ နေသော မေ အတ္တာတိ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ အာပေါဓါတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အာပေါဓါတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။ ယာစ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓါတု၊ ယာစ ဗာဟိရာ တေဇောဓါတု၊ တေဇောယေဝေသာ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ နေသော မေ အတ္တာတိ။ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ တေဇောဓါတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တေဇောဓါတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။ ယာစ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓါတု၊ ယာစ ဗာဟိရာ ဝါယောဓါတု၊ ဝါယောယေဝေသာ နေတံ မမ နေသောဟမသ္မိ နေသော မေ အတ္တာတိ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ ဝါယောဓါတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝါယောဓါတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။ ယတော ခေါ ရာဟုလ ဘိက္ခု၊ ဣမာသု စတုသု ဓါတုသု နေဝတ္တာနံ နအတ္တနိယံ သမနုပဿတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ရာဟုလ သမ္မာ ဒသော ဘိက္ခု၊ အစ္ဆေဇိ တဏှံ ဝိဝဇ္ဇယိ သံယောဇနံ သမ္မာ မာနာ ဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာတိ။

အနုက္ခိကာ...အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာရာဟုလော၊ အရှင်ရာဟုလာသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ထို မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူရာ အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်လေ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်လေပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်သောအရပ်၌။ နိသိဒိ၊ နေ၏။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်သောအရပ်၌။ နိသိန္ဒံခေါ၊ နေပြီးသော။ အာယသ္မန္တရာဟုလံ၊ အရှင်

ရာဟုလကိ။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧတံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့။ သော
 စကားတော်ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ရောဟုလ၊ ရာဟုလာ။ အဇ္ဈတ္တ
 ကာ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ ယာစ ပထဝီဓါတု၊ အကြင် ပထဝီ
 ဓါတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဗာဟိရာ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော။
 ယာစ ပထဝီဓါတု၊ အကြင် ပထဝီဓါတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 သော၊ ဤပထဝီဓါတ် နှစ်ပါးသည်။ ပထဝီဓါတုယေဝ၊ မြေသဘော
 သက်သက်သာတည်း။ ဧတံ၊ ဤပထဝီနှစ်မျိုးလုံးသည်။ န မမ၊ ငါပိုင်
 ဥစ္စာမဟုတ်။ ဒေသော၊ ဤပထဝီ နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န အဟမသ္မိ၊
 ငါမဟုတ်။ ဒေသော၊ ဤပထဝီ နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န မေ အတ္တာ၊ ငါ၏
 အတ္တမဟုတ်။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤပထဝီ နှစ်မျိုးလုံးကို။ ယထာ
 ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပညာယ၊ ဝိပဿ
 နာပညာဖြင့်။ ဒဠပ္ပံ၊ ရှုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤပထဝီဓါတ်ကို။
 ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပညာယ၊
 ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ပထဝီဓါတုယာ၊ ပထဝီဓါတ်၌။
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ပထဝီဓါတုယာ၊ ပထဝီဓါတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။
 ဝိရာဇေတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။

ရာဟုလ၊ ရာဟုလာ။ အဇ္ဈတ္တကာ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။
 ယာစ အာပေါဓါတု၊ အကြင် အာပေါဓါတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ဗာဟိရာ၊ အပ သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ယာစ အာပေါ ဓါတု၊
 အကြင် အာပေါဓါတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ဤအာပေါ
 ဓါတ် နှစ်ပါးသည်။ အာပေါယေဝ၊ မီး သဘော သက်သက်သာ
 တည်း။ ဧတံ၊ ဤအာပေါဓါတ် နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န မမ၊ ငါပိုင်ဥစ္စာ
 မဟုတ်။ ဒေသော၊ ဤအာပေါဓါတ် နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န အဟမသ္မိ၊
 ငါမဟုတ်။ ဒေသော၊ ဤအာပေါဓါတ်နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န မေအတ္တာ၊

ငါ၏ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤ အာပေါဓါတ် နှစ်မျိုး
 လုံးကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။
 ပညာယ၊ ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊
 ဤအာပေါဓါတ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္မာ၊
 ကောင်းစွာ၊ ပညာယ၊ ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ အာပေါ
 ဓာတုယာ၊ အာပေါဓါတ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ အာပေါဓာတုယာ၊
 အာပေါဓါတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိရာဇေတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။

ရာဟုလ၊ ရာဟုလာ။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။
 ယာစ တေဇောဓာတု၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဗာဟိရာ၊
 အပ သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ယာစ တေဇောဓာတု၊ အကြင် တေဇော
 ဓာတ်သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ဤတေဇောဓာတ်နှစ်ပါးသည်။
 တေဇောယေဝ၊ မီးသဘော သက်သက်သာတည်း။ ဧတံ၊ ဤတေဇော
 ဓာတ် နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န မမ၊ ငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။ သော၊ ဤတေ
 ဇောဓာတ်နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န အဟမသ္မိ၊ ငါမဟုတ်။ သော၊ ဤတေ
 ဇောဓာတ်နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န မေ အတ္တာ၊ ငါ၏ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤတေဇောဓာတ်နှစ်မျိုးလုံးကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်
 သည့်အတိုင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤတေဇောဓာတ်ကို။ ယထာဘူတံ၊
 ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာ ပညာ
 ဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဘေဇောဓာတုယာ၊ တေဇောဓာတ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ တေဇောဓာတုယာ၊ တေဇောဓာတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။
 ဝိရာဇေတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။

ရာဟုလ၊ ရာဟုလာ၊ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။
 ယာစ ဝါယောဓာတု၊ အကြင်ဝါယောဓာတ်သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။

ဗာဟိရာ၊ အပ သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ယာစ ဝါယောဓာတု၊ အကြင် ဝါ
 ယောဓာတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဒေသာ၊ ဤဝါယောဓာတ်နှစ်ပါး
 သည်။ ဝါယောယေဝ၊ လေ သဘောသက်သက်သာတည်း။ ဧတံ၊ ဤ
 ဝါယောဓာတ် နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န မမ၊ ငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။ ဒေသော၊
 ဤဝါယောဓာတ်နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န အဟမသ္မိ၊ ငါမဟုတ်။ ဒေသော၊
 ဤဝါယောဓာတ် နှစ်မျိုးလုံးသည်။ န မေ အတ္တာ၊ ငါ၏ အတ္တ
 မဟုတ်။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤဝါယောဓာတ် နှစ်မျိုးလုံးကို။
 ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပညာယ၊
 ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤဝါယော
 ဓာတ်ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊
 မြင်၍။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ဝါယောဓာတ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 ဝါယောဓာတုယာ၊ ဝါယောဓာတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိရာဇေတိ၊
 တပ်ခြင်းကင်း၏။

ရာဟုသ၊ ရာဟုလာ။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
 သည်။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဣမာသု ဓာတုသု၊ ဤဓာတ်တို့၌။
 နေဝတ္တာနံ၊ အနှစ်သာရ အတ္တမဟုတ်သည်ကို။ န အတ္တနိယံ၊ ကိုယ်နှင့်
 မစပ်သည်ကို။ သမနုပဿတိ၊ ကောင်းစွာမြင်၏။ ရာဟုလာ၊ ရာဟုလာ။
 အယံဘိက္ခု၊ ဤသို့ မြင်သော ရဟန်းကို။ သမ္မာဒေသော၊ ကောင်းစွာ
 မြင်သော ရဟန်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တဏှံ၊ တဏှာကို။ အစ္စ္စေဇိ၊
 ဖြတ်ပြီ။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်ကို။ ဝိဝဇ္ဇယံ၊ မဖြစ်စေပြီ။ သမ္မာ၊
 ကောင်းစွာ၊ မာနာဘိသမယာ၊ မာနကို ပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။
 ဒုက္ခဿ၊ အမျိုးမျိုးသောဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ အကာသိ၊
 ပြုနိုင်ပြီ။

ပထဝီယေဝေသာပါဠိ၌ အဓိပ္ပာယ်ကား.....

မြေကြီး၊ တော၊ တောင် စသည်တို့၌ရှိသော ဗာဟိရ ပထဝီ သည်လည်း ငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ် ငါလည်းမဟုတ် ငါ၏ အတ္တလည်း မဟုတ် ဟု ထင်ရှား၏။ ထိုအတူ မိမိ၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ရှိသော ခက်မာမှုကြံယာကိုလည်း ငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ် ငါလည်းမဟုတ် ငါ၏ အတ္တလည်းမဟုတ်ဟု ဉာဏ်အမြင်၌ ထင်ရှားစေရမည်။ ပထဝီနှစ်မျိုး ထပ်တူကျစေရမည်။ အဇ္ဈတ္တပထဝီကို ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါဖြစ်၍ မနေစေနှင့် ငါ၏ဥစ္စာဖြစ်၍ မနေစေနှင့် ငါ၏အတ္တဖြစ်၍ မနေစေ နှင့်ဟု ဝေ ကြောက်ကန် လျှာထိပ်သံ ပြင်းပြင်းနှင့် ခပ်တင်း တင်း ဟောတော်မူပေသတည်း။

စူဠရာဟုခလောဝါဒ သုတ် ပါဠိ အနက် ပြီး၏။

ခန္ဓာငါးပါး

ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

ရူပက္ခန္ဓာ၏သဘောလက္ခဏာကား.....

ရူပက္ခန္ဓာပထဝီ မာမူ နူးညံ့မှု မြေဓာတ်၊ အာပေါ ဖွဲ့စေမှု ယိုစီးမှု ရေဓာတ်၊ ဘေဇော ပူမှု မှေ့ မီးဓာတ်၊ ဝါယော ထောက် ကန်မှု လှုပ်ရှားမှု လေဓာတ်၊ ဝဏ္ဏ အဆင်းဓာတ်၊ ဂန္ဓ အနံ့ ဓာတ်၊ ရသ ချို ချဉ် စပ် ငန် ဖန် ခါး ရသဓာတ်၊ သြဇာ ရုပ်ကိုကြီးပွား စေတတ်သော ဓာတ်ဆီဓာတ်စေး သြဇာဓာတ်၊ သဒ္ဓ အသံဓာတ်။

ရူပက္ခန္ဓာ ပြီး၏။

ရှင်းလင်းဖော်ပြသောအခင်း

ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော, ဝါယော ဤလေးပါးကို မဟာဘုတ် လေးပါးဟုခေါ်သည်။ ဝဏ္ဏ, ဂန္ဓ, ရသ, သြဇာ ဤလေးပါးကို ဥပါဒါ ရုပ်လေးပါး ဟု ခေါ်သည်။ ဤမဟာဘုတ် လေးပါးနှင့် ဥပါဒါ ရုပ် လေး ပါး ကို အဋ္ဌကလာပ် ရုပ် ဓာတ် ရှစ်ပါး ဟုခေါ်သည်။ ၎င်းအဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ဓာတ် ရှစ်ပါးတို့သည် အတူတကွဖြစ်၍ အတူတကွပျက်တတ်သောတရားမျိုးဖြစ်၍ အဝိနိဗ္ဗာန် ရုပ်မည်၏။ ထိုအဝိနိဗ္ဗာန်ရုပ်တို့၌ နိသတ္တ နိဇီဝ မြင်ပုံက တိုင်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ကြတဲ့ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တွင် အဖြူ အနီ အဝါ အစိမ်း အမဲ အစရှိသော ဝဏ္ဏ အဆင်းက မျက်စိဖြင့် မြင်ကောင်းသော ရုပ်ဓာတ်တမျိုးမည်၏။ တိုင် ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ကြတဲ့ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တွင် အမွှေးနံ့ အပုပ်နံ့ ဟုဆိုအပ်သော အနံ့ ဓာတ် ဟူသမျှသည် နှာခေါင်းဖြင့် နှမ်းမိမှ သိရသော ရုပ်ဓာတ်တမျိုးမည်၏။ တိုင် ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ကြတဲ့ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တွင် ချို ချဉ် စပ် ငန် ဖန် ခါး ရသာဓာတ် အမျိုးမျိုးသည် လျှာပြင်သို့ရောက်ကြမှ သိရသော ရုပ်ဓာတ်တမျိုးမည်၏။ တိုင် ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ကြတဲ့ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တွင် သြဇာရုပ်ကိုကြီးပွားစေတတ်သော ဓာတ်ဆီ ဓာတ်စေး သြဇာဓာတ်ဆိုတာ သုခုမရုပ်ဖြစ်၍ မနောဒွါရဉ္စိတ်နှင့် ဉာဏ်နှင့်သာ သိအပ်သိထိုက်သောရုပ်ကို ကြီးပွားစေတတ်သော သြဇာရုပ်ဓာတ်တမျိုးမည်၏။ တိုင် ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ကြတဲ့ အဋ္ဌကလာပ် ရုပ်ဓာတ်တွင် မာမ္မ နူးညံ့မှု ရုပ်တမျိုး ပူမှု ဧမ္မ ရုပ်တမျိုး ထောက်ကန် လှုပ်ရှားမှု ရုပ်တမျိုး ဤသုံးမျိုးသော ရုပ်ကတော့ ကိုယ်အင်္ဂါတို့နှင့် နင်းမိ ကိုင်မိ တိုက်ခိုက်ထိပါးသောအခါတို့၌သာ သိရသောကြောင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်ဓာတ်တမျိုးမည်၏။

မှတ်ချက်-အဋ္ဌကလာပရုပ်ဓာတ်အချင်းချင်းထိခတ်မှုဒဏ်ကြောင့် အသံဖြစ်ပေါ်သည် ၎င်းအသံဓာတ်ကို ထည့်သွင်း ရေတွက် သော် နဝကကလာပရုပ် ကိုးပါးဟုခေါ်သည်။

ဒွါရခြောက်ပါး၌ အဓိအစဉ်အတိုင်း
အာရုံခြောက်ပါးကို ဝေဘန်တွဲဘက်၌ ပြသောအခန်း

ဝဏ္ဏ အဆင်းဓာတ်မှာ စက္ခုဒွါရနှင့် ဆိုင်သည်။

သဒ္ဒ အသံဓာတ်မှာ သောတဒွါရနှင့် ဆိုင်သည်။

ဂန္ဓ အနံ့ဓာတ်မှာ ဃာနဒွါရနှင့် ဆိုင်သည်။

ရသ ချို ချဉ် စပ် ငန် ဖန် ခါး ရသဓာတ်မှာ ဇိဝှိဒွါရနှင့် ဆိုင် သည်။

ပထဝီ မာမ္မ နူးညံ့မှု မြေဓာတ်၊ တေဇော ပူမှု ဧမ္မ မီးဓာတ်၊ ဝါယော ထောက်ကန် လှုပ်ရှားမှု လေဓာတ် ဤသုံးပါးသော ဓာတ် တို့သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်ခေါ်သည်။ ၎င်းဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်များမှာ ကာယ ဒွါရနှင့် ဆိုင်သည်။

အာပေါဓာတ် ဩဇာဓာတ်များမှာ မနောဒွါရနှင့် ဆိုင်သည်။ ၎င်းပြင် မနောဒွါရနှင့် ဆိုင်သော ဓမ္မဓာတ် ဆိုသည်ကား ကုသိုလ် တရား အကုသိုလ်တရား အပျာကတတရား အလုံးစုံကို ဓမ္မဓာတ်ဆို သည်။

ဒွါရခြောက်ပါး၌ အာရုံခြောက်ပါးတွဲဘက်၌
ပြသောအခန်း ပြီး၏။

နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၏ သဘောလက္ခဏာကိုကား.....

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှု
ဝေဒနာစေတသိက်၊ သညာက္ခန္ဓာ အဟောင်းမှတ်သိမှု သညာစေ
တသိက်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု လုံ့ ဆော်မှု စေတနာစေ
တသိက်၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ထွေထွေလာလာကြံသိမှုစိတ်။

နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၏ သဘောလက္ခဏာကို
ပြသောအခင်း ပြီး၏။

ထိုနာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ထွေထွေလာလာ
ကြံ၍ သိပုံကို အနည်းငယ်မျှ ဖော်ပြလိုက်ပါမည်။

တိုင် ဟူ၍ခေါ်ဆိုမှုတခုသည် စိတ်ထဲတွင်အထင်ကြီးထင်၍ အ
ဆင်း ရူပါရုံတွေကို စိတ်က ရှည်ရှည်လုံးလုံး တိုင်ဟု ကြံစည်ပြီးမှ
တိုင် ဟု ခေါ်ဆိုမှုတခု နှုတ်ဖျားပါးစပ်ဝတွင် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်
ဒါ့ကြောင့် တိုင်သို့ ကြံစည်တိုင်းကြံစည်တိုင်း ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုမှု
ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သူတပါး ပြောဆိုသော အသံကို ကြားရ၍ တိုင်
တိုင်ဟု ကြံသိမှု ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရားဟု
ဆင်ခြင်ရမည် နှလုံးသွင်းရမည်။ ဤကဲ့သို့ ဝိညာဏဇာတ် နာမ်
တရားတခုကို နှလုံးသွင်းရုံနှင့် နိဗ္ဗာန်ရ၏ဟု ယုံကြည်အားထားရန်
ဘုရားဟောတော်မူသော

နိဒါန ဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိအော်

ဝိညာဏေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ ပရိညာတေ နာမရူပံ ပရိညာ
တံ ဟောတိ။ နာမရူပေ ပရိညာတေ အရိယသာဝကဿ နတ္ထိ ကိဉ္စိ
ဥတ္တရိ ကရဏီယန္တိ ဝဒါမိ။

အနက်ကား.....ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝိညာဏော အာဟာရေ၊
 ဝိညာဏာဟာရကို။ ပရိညာတေ၊ ပရိညာသုံးပါးဖြင့် အဆုံးတိုင် ပိုင်
 နိုင်သည်ရှိသော်။ နာမရူပံ၊ နာမဟူသမျှ ရုပ်ဟူသမျှသည်။ ပရိညာ
 တံ၊ ပိုင်နိုင်မှု အလိုလိုပြီးစီးလေတော့သည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ နာမ
 ရူပေ၊ နာမဟူသမျှ ရုပ်ဟူသမျှသည်။ ပရိညာတေ၊ ပိုင်နိုင်မှု အလိုလို
 ပြီးစီးသည်ရှိသော်။ အရိယသဘာဝကဿ၊ ငါဘုရား တပည့်သားအား။
 ဥတ္တရိ၊ ထိုထက် အလွန်။ ကိဉ္ဇိ၊ ဟစ်တခုကိုမျှ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဘွယ်
 လုပ်ဘွယ် အားထုတ်ဘွယ် ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝဒါမိ၊ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ဒွါရ ဖိ အေရုံဖိမီးတို့၌ ခန္ဓာငါးပါး သစ္စာငါးပါး ဖွဲ့နည်း

ခန္ဓုဒွါရ-နေရောင် ခန္ဓာငါးပါး သစ္စာလေးပါး အရောင်က
 ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒ
 နာက္ခန္ဓာ၊ အဟောင်းကို မှတ်သိမှုက သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော်မှု ပြု
 ပြင်မှု လုံ့ ဆော်မှုက စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ နေက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
 ခန္ဓာငါးပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကို သိတာက မဂ္ဂ
 သစ္စာ ခန္ဓာငါးပါးကို သာယာတာက လောဘသမုဒယသစ္စာ
 လောဘ သမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာက နိရောဓသစ္စာ။

သောဘဒွါရ-ကြက်သံ ခန္ဓာငါးပါး သစ္စာလေးပါး အသံက
 ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒ
 နာက္ခန္ဓာ၊ အဟောင်း မှတ်သိမှုက သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု
 လုံ့ ဆော်မှုက စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ကြက်က ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ
 ငါးပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကို သိတာက မဂ္ဂသစ္စာ

ခန္ဓာငါးပါးကိုသာယာတာက လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာက နိရောဓသစ္စာ။

ဃာနဒ္ဓါရ- ရေနံဆီနံ၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ သစ္စာလေးပါး၊ အနံ့က ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ အဟောင်းကို မှတ်သိမှုက သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု လုံ့ ဆော်မှုက စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ရေနံဆီက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ ခန္ဓာငါးပါးကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ဇိဋ္ဌါဒ္ဓါရ- ထန်းလျက်ချိုတယ်၊ ခန္ဓာငါးပါး သစ္စာလေးပါး ချိုတဲ့ရသာက ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကောင်း မကောင်း အလယ်အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ အဟောင်းကို သိမှုက သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု လုံ့ ဆော်မှုက စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ထန်းလျက်က ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ ခန္ဓာငါးပါးကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ကာယဒ္ဓါရ- ဥက္ခောင်း မာတယ် နူးညံ့တယ် ပူတယ် တေယ် ထောက်ကန်လှုပ်ရှားတယ်၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ သစ္စာလေးပါး၊ မာတာ နူးညံ့တာ ပူတာ တော ထောက်ကန်လှုပ်ရှားတာက ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ အဟောင်းမှတ်သိမှုက သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု လုံ့ ဆော်မှုက စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဥက္ခောင်းက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါး

အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ ခန္ဓာ
ငါးပါးကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယ
သစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

မနောဒွါရ—အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် အောက်
အထက် အနိမ့် အမြင့် အဝေး အနီး အသေး အကြီး လေးမြောင့်
ရှစ်ထောင့် နက် တိမ် တို ရှည် ရှိ မရှိ သိ မသိ ငုတ်တုတ် ခန္ဓာငါးပါး
သစ္စာလေးပါး ဟဒယဝတ္ထုက ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကောင်း မကောင်း အ
လတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ အဟောင်း မှတ်သိမှုက
သညာက္ခန္ဓာ၊ စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု လှုံ့ဆော်မှုက စေတနာသင်္ခါ
ရက္ခန္ဓာ၊ အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် အောက် အထက် အနိမ့်
အမြင့် အဝေး အနီး အသေး အကြီး လေးမြောင့် ရှစ်ထောင့် နက်
တိမ် တို ရှည် ရှိ မရှိ သိ မသိ ငုတ်တုတ်ကဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါး
အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကို သိတာ မဂ္ဂသစ္စာ ခန္ဓာငါး
ပါးကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ
ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ဒွါရ ၆ ပါး အာရုံ ၆ ပါးတို့၌ ခန္ဓာငါးပါး
သစ္စာလေးပါးဖွဲ့နည်း ပြီးပြီ။

**ဒွါရ ၆ ပါး အာရုံ ၆ ပါးတို့၌ စိတ်စေတသိက်ရုပ်
သစ္စာလေးပါး ဖွဲ့နည်း**

ခက္ခန္ဓုဒွါရ—နေရောင် စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ သစ္စာလေးပါး၊
နေက စိတ်၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေ
ဒနာ စေတသိက်၊ အရောင်က ရုပ်၊ စိတ် စေတသိက်၊ ရုပ်၊ အနိစ္စ

လက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ စိတ် စေတသိက် ရုပ်ကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

သောတဒ္ဓါရ—ကြက်သံ၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ သစ္စာလေးပါး ကြက်က စိတ်၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာစေတသိက်၊ အသံကရုပ်၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ စိတ် စေတသိက် ရုပ်ကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ဃာနဒ္ဓါရ—ရေနံဆီနံ့၊ စိတ် စေတသိက်ရုပ်၊ သစ္စာလေးပါး၊ ရေနံဆီက စိတ်၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာစေတသိက်၊ အနံ့ ကရုပ်၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ စိတ် စေတသိက် ရုပ်ကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ဇိဒ္ဓါဒ္ဓါရ—ထန်းလျက်ချိုတယ်၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ သစ္စာလေးပါး၊ ထန်းလျက်က စိတ်၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာစေတသိက်၊ ချိုတဲ့ရသာက ရုပ်၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကို သိတာ မဂ္ဂသစ္စာ စိတ် စေတသိက်ရုပ်ကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ကာယဒွါရ—ဥက္ခောင်း မာတယ် နူးညံ့တယ် ပူတယ် တေယ် ထောက်ကန် လှုပ်ရှားတယ် စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ သစ္စာလေးပါး၊ ဥက္ခောင်းက စိတ်၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာစေတသိက်၊ မာတာ နူးညံ့တာ ပူတာ တော ထောက်ကန် လှုပ်ရှားတာက ရုပ်၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ စိတ် စေတသိက် ရုပ်ကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

မနေ့ဒွါရ—အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် အောက် အထက် အနိမ့် အမြင့် အဝေး အနီး အသေး အကြီး လေးမြောင့် ရှစ်ထောင့် နက် တိမ် တို ရှည် ရှိ မရှိ သိ မသိ ငုတ်တုတ် စိတ် စေတ သိက် ရုပ်၊ သစ္စာလေးပါး၊ အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် အောက် အထက် အနိမ့် အမြင့် အဝေး အနီး အသေး အကြီး လေး မြောင့် ရှစ်ထောင့် နက် တိမ် တို ရှည် ရှိ မရှိ သိ မသိ ငုတ်တုတ်က စိတ်၊ ကောင်း မကောင်း အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှုက ဝေဒနာစေ တသိက်၊ ဟဒယဝတ္ထုက ရုပ်၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ စိတ် စေတသိက် ရုပ်ကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ် ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ဒွါရ ၆ ပါး အာရုံ ၆ ပါးတို့၌ သစ္စာလေးပါးဖွဲ့နည်း ပြီးပြီ။

ဒွါရ ဖိ အာရုံဖိတိန္ဒြိ နာမ်ရုပ် ၂ ပါး သစ္စာ၄ ပါး ဖွဲ့နည်း

ဓမ္မဒွါရ—နေရောင်၊ နာမ်ရုပ် သစ္စာလေးပါး နေက နာမ် အရောင်က ရုပ် နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခ သစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးကို သာယာတာ လောဘ သမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

သောတဒွါရ—ကြက်သံ၊ နာမ် ရုပ် သစ္စာလေးပါး ကြက်က နာမ် အသံကရုပ် နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခ သစ္စာကိုသိတာက မဂ္ဂသစ္စာ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါးကို သာယာတာ လော ဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓ သစ္စာ။

ဃာနဒွါရ—ရေနံဆီနံ့၊ နာမ်ရုပ် သစ္စာလေးပါး ရေနံဆီက နာမ် အနံ့ က ရုပ် နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခ သစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးကို သာယာတာ လောဘ သမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ဇိဋ္ဌိဒွါရ—ထန်းလျက်ချိုတယ်၊ နာမ် ရုပ် သစ္စာလေးပါး ထန်းလျက်ကနာမ် ချိုရသာကရုပ် နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးကို သာယာ တာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

ကာယဒွါရ—ဥက္ခောင်း မာတယ် နူးညံ့တယ် ပူတယ် ဧတယ် ထောက်ကန်လှုပ်ရှားတယ် နာမ် ရုပ် သစ္စာလေးပါး ဥက္ခောင်းက နာမ် မာတာ နူးညံ့တာ ပူတာ ဧတာ ထောက်ကန်လှုပ်ရှားတာက

နာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။

မနောဒွါရ—အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် အောက် အထက် အနိမ့် အမြင့် အဝေး အနီး အသေး အကြီး လေးမြောင့် ရှစ်ထောင့် နက် တိမ် တို ရှည် ရှိ မရှိ သိ မသိ ငုတ်တုတ် နာမ်ရုပ် သစ္စာလေးပါး အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် အောက် အထက် အနိမ့် အမြင့် အဝေး အနီး အသေး အကြီး လေးမြောင့် ရှစ်ထောင့် နက် တိမ် တို ရှည် ရှိ မရှိ သိ မသိ ငုတ်တုတ်ကနာမ် ဟဒယဝတ္ထုက ရုပ် နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိတာ မဂ္ဂသစ္စာ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးကို သာယာတာ လောဘသမုဒယသစ္စာ လောဘသမုဒယသစ္စာ ချုပ်ငြိမ်းတာ နိရောဓသစ္စာ။
ဒွါရ ၆ ပါး အာရုံ ၆ပါး နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး သစ္စာလေးပါးဖွဲ့နည်းပြီး၏။

ဘာဝနာလေးဆယ် အနက်

ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ရုပ်အစု ဟူသော ရူပက္ခန္ဓာ လည်းကောင်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ ခံစားမှုအစုဟူသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ လည်းကောင်း။ သညာက္ခန္ဓာ၊ အမှတ်ပြု၍ သိမှုအစုဟူသော သညာ က္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ စိတ်၏စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု လုံ ဆော်မှု အစုဟူသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ အာရုံကို ထေထေထေးထေး သိမှုအစု ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့တည်း။

ဣမေ ပဉ္စကုဋ္ဌာ၊ ဤငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မြဲခြင်း သဘောမရှိကုန်။ အဝုဝါ၊ ခိုင်မာခြင်းသဘောမရှိကုန်။ အ သာရာ၊ အနှစ်သာရမရှိကုန်။ စလာ၊ ရွှေ့ရှားတတ်ကုန်၏။ ပလောကဓမ္မာ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ မရဏဓမ္မာ၊ သေခြင်းဆုံးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဝိဘဝဓမ္မာ၊ ဆုံးရှုံးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ သင်္ခတာ၊ အဖန်ဖန် ပြုပြင် အပ်ကုန်၏။ ပဘင်္ဂနော၊ ဖရိုဖရဲ ပြုကွဲခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာဆယ်ပါးတည်း။

ဣမေ ပဉ္စကုဋ္ဌာ၊ ဤငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ယုတ်မာ ညစ်ဆိုးဒုက္ခမျိုးတို့သာတည်း။ ဘယာ၊ ကြောက်ရွံ့ညစ်ဆိုး ဘေး ရန်မျိုးတို့သာတည်း။ ဤတီ၊ ထိတ်လန့်ဘွယ် အန္တရာယ်မျိုးတို့သာ တည်း။ ဥပ္ပဒ္ဒဝါ၊ လွန်စွာကပ်ရပ် နှိပ်စက်တတ်သော ဥပါဒ်မျိုးတို့သာ တည်း။ ဥပသဂ္ဂါ၊ တွယ်တာစွဲကပ် နှိပ်စက်တတ်သော ဥပါဒ်မျိုးတို့ သာတည်း။ ရောဂါ၊ ကြင်နာညစ်ဆိုး ရောဂါမျိုးတို့သာတည်း။ အာ ဗာဓာ၊ နှိပ်စက်ညစ်ဆိုး အနာမျိုးတို့သာတည်း။ ဂဏ္ဍာ၊ မဘွယ်ရုပ် ဆင်း ထွတ်မြင်း အနာမျိုးတို့သာတည်း။ သလ္လာ၊ စူးဝင်ညစ်ဆိုးမျှား ငြောင့်မျိုးတို့သာတည်း။ အသာ၊ အကျိုးယုတ် အကျိုးမဲ့မျိုးတို့သာ တည်း။

ဣမေ ပဉ္စကုဋ္ဌာ၊ ဤငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အတာဏာ၊ စောင့်ရှောက်မဲ့လျှင်း ဘေး၏ အသင်းတို့သာတည်း။ အ လေဏာ၊ ကွယ်ကာမဲ့လျှင်း ဘေး၏ အသင်းတို့သာတည်း။ အ သရဏာ၊ ကိုးရာ မဲ့လျှင်း ဘေး၏အသင်းတို့သာတည်း။ အာဒိနဝါ၊ ဆိုးဝါးညစ်ကျူ

အပြစ်စုံတို့သာတည်း။ အသ မူလာ၊ ကျိုးမဲ့ခပင်း ဆင်းရဲခြင်း၏ အရင်းအမြစ်တို့သာတည်း။ ဝဓကာ၊ လူနတ်၊ ဗြဟ္မာသတ္တဝါကို နာရီမလပ် အတွင်သတ်သည့် သူသတ်မျိုးရိုးတို့သာတည်း။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အစီးအပွားတို့သာတည်း။ မာရာမိသာ၊ ကိလေသမာရ် ခန္ဓမာရ်တို့၏ စားဖတ်ဝါးဖတ် သုံးသတ် နှင်းနယ်ရာတို့သာတည်း။ ဇာတိဓမ္မာ၊ သတ္တဝါကို မညှာမငဲ့ အရှုံတစောင်း မကောင်းဆိုးညစ် ဖြစ်ခြင်တိုင်း ဖြစ်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ ဇရာ ဓမ္မာ၊ ဆုတ်ယုတ် လျော့ပါးခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဗျာဓိဓမ္မာ၊ နာခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ သောက ဓမ္မာ၊ စိုးရိမ် ပူပန်ရခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ပရိဒေဝဓမ္မာ၊ ငိုကြွေး မြည်တမ်းရခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဥပါယာသဓမ္မာ၊ သက်ကြီးရွှက်ငင် ပင်ပန်းရခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ သံကိလေသိက ဓမ္မာ၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒုစရိတ တည်းဟူသော ညစ်နွမ်းခြင်း သုံးပါးတို့ကို ပွားစီးစေတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးတည်း။

ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်။ အနတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်ကုန် အစိုးမရကုန် အလို့သို့မလိုက်ကုန်။ ပရောအကြမ်းဝင်ခြင်း အမြဲကင်းသော သူစိမ်းပြင်ပတို့သာတည်း။ ရိတ္တာ၊ အနှစ်သာရ ဟူသမျှနှင့် မြူစမယှဉ် အစဉ်ဆိတ်ကင်းသော တရားတို့သာတည်း။ တုစ္ဆာ၊ ကောင်းမြတ်ချမ်းသာ မင်္ဂလာသုခ ဟူသမျှနှင့် မြူစမန်း အချည်းနှီးသော တရားတို့သာတည်း။ သုညာ၊ ထောက် တည်ရာ ကိုးကွယ်ရာမျိုး တစိုးတစိ မရှိလုံးလုံး အသုံးမကျသော တရားတို့သာတည်း။

အနိစ္စလက္ခဏာ ဆယ်ပါး၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ နှစ်ဆယ့်ငါးပါး၊ အနတ္တလက္ခဏာငါးပါး ဘာဝနာလေးဆယ်ဖြစ်၏။

ဘာဝနာ လေးဆယ်အနက် ပြီး၏။

စတုသစ္စာဝိနိမ္မိတ္တော ဓမ္မောနာမ နတ္ထိ—အနက်ကား စတုသစ္စာဝိနိမ္မိတ္တော၊ သစ္စာလေးပါးမှ လွတ်သော။ ဓမ္မောနာမ၊ တရားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ကြောငိမိနိးတောရကျောင်း၌
တရားသင်နည်း ဆွေးနွေးနည်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ခန္ဓာငါးပါး

ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

ရူပက္ခန္ဓာ—ပထဝီ မာမူ နူးညံ့မှု မြေဓာတ်။ အာပေ၊ ဖွဲ့စေ့မှု ယိုစီးမှု ရေဓာတ်။ တေဇော ပူမှု မှေ့ မီးဓာတ်။ ဝါယော ထောက်ကန်မှု လေဓာတ်။ ဝိဏ္ဏ အဆင်းဓာတ်။ ဂန္ဓ အနံ့ ဓာတ်။ ရသ ချို ချဉ် စပ် ငန် ဖန် ခါး ရသဓာတ်။ သြဇာ ရုပ်ကို ကြီးပွားစေတတ်သော ဓာတ်ဆီဓာတ်စေး သြဇာဓာတ်။ သဒ္ဓ အသံဓာတ်။

ရူပက္ခန္ဓာ ပြီး၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ—ကောင်း မကောင်းသော အလတ်အားဖြင့် ခံစားမှု ဝေဒနာစေတသိက်။

သညာက္ခန္ဓာ—အဟောင်း မှတ်သိမှု သညာစေတသိက်။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ—စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု လုံ့ဆော်မှု စေတနာ စေတသိက်။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ—ထွေထွေလာလာ ကြံသိမှုစိတ်။

နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ပြီး၏။

ဖေဏပိဏ္ဍောပမသုတ် ပါဠိတော်

ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံ၊ ဝေဒနာ ပုပ္ဖုဠုပမာ။
မရီစိက္ခုပမာ သညာ၊ သင်္ခါရာ ကဒလူပမာ။
မာယူပမဉ္စ ဝိညာဏံ၊ ဒေသိတာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။

ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ၊ ငါဟုစွဲလမ်း အားထားစရာ အနှစ်သာရ ဘာမျှမရှိ ပေါင်းငြိစုံတွဲ ရေမြုပ်ခဲနှင့်တူသော ဥပမာ ရှိ၏။

ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ပုပ္ဖုဠုပမာ၊ ငါဟုစွဲလမ်းအားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တ ဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်သာရ ဘာမျှမဘက် ဆူဝေဝက်သည့် ရေပွက်နှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။

သညာ၊ သညာသည်။ မရီစိက္ခုပမာ၊ ငါဟုစွဲလမ်းအားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တ ဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်သာရ ဘာမျှမကပ် တံလှုပ်နှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။

သင်္ခါရာ၊ ဖဿ၊ စေတနာ အစရှိသော သင်္ခါရတို့သည်။ ကဒလူ
ပမာ၊ ငါဟုစွဲလမ်း အားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တ ဟုဆိုအပ်သော
ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်မပါ အကာကိုမျှ ရှာမရသော ငှက်
ပျောတုံးကြီးနှင့်တူသော ဥပမာရှိကုန်၏။

ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ မာယူပမံ၊ ငါဟုစွဲလမ်း အားထားစရာ
အနှစ်သာရ အတ္တ ဟုဆိုအပ်သောကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်
အမာရှာ၍မရ မျက်လှည့်ပြသော အမှုကြီးနှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော
ငါဘုရားသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဖေဏပိဏ္ဍောပမသုတ်ပါဠိတော်အနက် ပြီး၏။

ပထဝီဓာတ်ကိုဟောသည့် ဒိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စဖြစ်သော
ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို
ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ ရူပံ၊ မာမု နူးညံ့မု ပထဝီဓာတ်
ရူပက္ခန္ဓာသည်။ နိသတ္တာ၊ သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ နိဇီဝါ၊ အသက်
မဟုတ်ကုန် ” လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည် အသက်၊ သတ္တဝါ
မဟုတ်လို့ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ ခေါင်းထင်လို့ ခေါင်းကို
လက်နှင့်စမ်းကြည့် မာမု နူးညံ့မုကိုသာ တွေ့တယ်။ လက်ထင်လို့ လက်
ကို လက်နှင့်စမ်းကြည့် မာမု နူးညံ့မုကိုသာ တွေ့တယ်။ ခြေထင်လို့
ခြေကိုလက်နှင့်စမ်းကြည့် မာမု နူးညံ့မုကိုသာ တွေ့တယ်။ အဲသည်လို
ခြေဖျားက ဆံဖျားတိုင် ဆံဖျားက ခြေဖျားတိုင် စမ်းကြည့် မာမု

နူးညံ့မှုတွေသာ တင်းကြမ်းပြည့် တွေ့တယ်၊ အဇ္ဈတ္တမှာသာ မဟုတ်ဘူး ဗဟိဒ္ဓာခေါ်တဲ့ တံး၊ တိုင်၊ ဖျာ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာ မှာလဲ စိတ်နှင့် ဉာဏ်နှင့် စမ်းကြည့်လျှင် မာမှု နူးညံ့မှု ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတွေ ဩကာသလောကကြီးနှင့် တင်းကြမ်းအပြည့် တွေ့နေတာဘဲ၊ အဲသည် ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့် တူတယ်လို့ “ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံ” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ “ရူပံ၊ မာမှု နူးညံ့မှု ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည်။ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ၊ ငါဟု စွဲလမ်းအားထားစရာ အနှစ်သာရ ဘာမျှမရှိ ပေါင်းငြိစုတို့ ရေမြှုပ်ခဲနှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏” ။ ရေမြှုပ်ဆိုတာ မြစ်ထဲ ချောင်းထဲမှာလဲ ရှိကြရဲ့ ထမင်းချက်သောအခါ ထမင်းအိုး မျက်နှာဝမှာ ရေမြှုပ် တွေဖွေးလို့ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ရေမြှုပ်မှာ ‘ရဝ’ ခိုင်မြဲသောအနှစ် ‘သုဘ’ တင့်တယ်သောအနှစ် ‘သုခ’ ချမ်းသာသောအနှစ် ‘အတ္တ’ အစိုးရသောအနှစ် ဟုဆိုအပ်သော သာရလေးလုံးမှ ကင်းသည့် သည်ဖြစ်၍ မည်သုတဦးတယောက်မျှ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မရှိကြဘူး။ အဲသည် ရေမြှုပ်ကို လက်နှင့် ကိုင်စမ်းလိုက်လျှင် လက်ညှိုးနှင့် လက်မ ထိသွားတာဘဲ ဘာမျှ ခုခံမနေဘူး သို့သော် ရေမြှုပ်မှာ သူနိုင်တဲ့ဝန်တော့ ရှိသေးရဲ့ ဘာများလဲဆိုလျှင် ဆံခြည်မျှင်ကလေး များနှင့် တင်ကြည့်ရိုက်ကြည့် စုတ်ပြတ်ပျက်စီးမသွားဘူး သူနိုင်တဲ့ ဝန်မို့ ခုခံနေတယ်၊ ခြေသလုံး ပေါင် ကိုယ်ကောင် ဦးခေါင်းအခေါ် ခံတဲ့ မာမှု နူးညံ့မှု ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုလက်နှင့်ကိုင်ကြည့်သော အခါ လက်ညှိုးနှင့် လက်မ ထိမသွားပါကလားဟု မေးရန်ရှိသေးရဲ့ ဘာထိသွားမလဲ ရေမြှုပ်သည် ဆံခြည်မျှင်ကိုနိုင်သလို သူနိုင်တဲ့ဝန် မို့ ခုခံနေတယ် သူမနိုင်တဲ့ ဝန်ကတော့ ဥပမာဘာများလဲဆိုလျှင်

ဒု ငါးတောင် အနံငါးတောင် အလျား ငါးတောင်ရှိတဲ့ ကျောက်
 ဖျာကြီးတချပ်ကို အနားမှာချထား ခြေသလုံး ပေါင် ကိုယ်ကောင်
 ဦးခေါင်း အခေါ်ခံတဲ့ မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကြီးကို
 အလယ်မှာတမထား ဒုငါးတောင် အနံငါးတောင် အလျားငါး
 တောင်ရှိတဲ့ ကျောက်ဖျာကြီးတချပ်ကို အထက် ဆယ်တောင်ကွာ
 လောက်က လွှတ်ချလိုက် ဖျပ်ခနဲဆိုလျှင်ကျောက်ဖျာချင်းကျောက်
 ဖျာ ထိသွားတာဘဲ ဘာမျှခုခံမနေဘူး ရေမြှုပ်ကိုလက်နှင့်ကိုင်လိုက်
 သလောက်ကြာတာဘဲ၊ အဲဒါကြောင့် မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ်
 ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့် တူတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတာ
 ဟုတ်ပါပေတယ် မှန်ပါပေတယ်လို့ သိမှတ်ယုံကြည်ကြရမည်။

တနည်း—ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ရေမြှုပ်နှင့် တူပုံက အမိမေး
 ဖွားစ ဘဝါးလက်နှစ်လုံး ပခုံးလက်နှစ်သစ်က အမိက ရေပေါက်က
 လေးချပေး ထမင်းကလေး ဝါးခွံ ပေး၍ မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ်
 ရူပက္ခန္ဓာသည် သိမ့်သိမ် သိမ့်သိမ့်နှင့် အနုကလေးတွေချုပ်၊ အကြမ်း
 ကလေးတွေပေါ် အကြမ်းထက် အကြမ်းပေါ် ရိပ်ရိပ် ရိပ်ရိပ်နှင့်
 ရေမြှုပ်တွေ နဲနဲချင်း ပေါင်းစုသကဲ့သို့ မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ်
 ရူပက္ခန္ဓာသည် အလုံးကလေးဖွင့် အရပ်ကလေးက မြင့် ဖြည်းဖြည်း
 ဖြည်းဖြည်းချင်း ကြီးပွား ကြီးထွားလာတာကို မြင်ရပါသဖြင့် ပထဝီ
 ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့်တူတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားဟော
 တော်မူတာ ဟုတ်ပါပေတယ် မှန်ပါပေတယ်လို့ ယုံကြည် သိမှတ်
 ကြရမည်။

တနည်း—ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ရေမြှုပ်နှင့်တူပုံက ထမင်း၊
 ရေ၊ မုန့်ပဲသရည်စာများကို နံနက်အခါ တကြိမ်မျှ သွင်းကြ၍

ညနေအချိန်ကျပြန်လျှင် တကြိမ်မျှ သွင်းကြရပြန်တယ်။ အဲတာကို နေ့တိုင်းနေ့တိုင်းမျှ နေ့တိုင်းကုန် လတိုင်းလတိုင်းမျှ လတိုင်းကုန်၊ နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်းမျှ နှစ်တိုင်းကုန်၊ ထမင်း၊ ရေ၊ မုန့်ပဲသရည်စာများကို သွင်းခြင်းကိစ္စ မပြီးနိုင်သောကြောင့် တောင်သူ၊ လယ်ယာ၊ လုပ်ရခြင်း ကုန်ရောင်း၊ ကုန်ဝယ်အမှုကိုပြုရခြင်း အစိုးရ လခစား အလုပ်ကို လုပ်ရခြင်း တိုင်းရေး၊ ပြည်ရေး၊ အမှုကိစ္စတွေကို တလုပ်လုပ် တရွှေ ပြုလုပ်၍ နေတာကို မြင်ရပါသဖြင့် မာမု နူးညံ့မု ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့် တူတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတာ ဟုတ်ပါပေတယ် မှန်ပါပေတယ်လို့ သိမှတ် ယုံကြည်ကြရမည်။

တနည်း—ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ရေမြှုပ်နှင့် တူပုံက ဘိနပ်စီးတာ ထီးဆောင်းတာကို မြင်ရပါသဖြင့် မာမု နူးညံ့မု ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့်တူတယ်လို့ သိရမယ်။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုတော့ မာမု နူးညံ့မု ပထဝီဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာသည် အပူ ဥဏှတေဇော အဓိတတေဇောနှင့် တွေ့ခဲ့လျှင် ဖျားခြင်း နာခြင်း မျက်စိကျိန်းခြင်း ခေါင်းကိုက်ခြင်း လေနှာခြင်း ရင်ဘတ်နာခြင်း အမှုကိစ္စတွေကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သောကြောင့် ဘိနပ်စီးခြင်း ထီးဆောင်းခြင်း အမှုကိုပြုကြရတယ်။ ဘိနပ်စီးခြင်း ထီးဆောင်းခြင်းအမှုကို ပြုရလျှင် ဖျားမုနာမု လွတ်ငြိမ်းကုန်ရောလားဆိုတော့ ဘာလွတ်ငြိမ်းမှလဲ ဘိနပ်စီးလျက် ထီးဆောင်းလျက် မြို့ထဲ ရွာထဲမှာ မျက်စိမနာဘူးသောသူ ခေါင်းမကိုက်ဘူးသောသူ မဖျားမနာဘူးသောသူဟူ၍ မရှိ ဖျားနာဘူးသောသူ ခေါင်းကိုက်ဘူးသောသူ မျက်စိနာဘူးသောသူတွေ မြို့နှင့် ရွာနှင့် အပြည့်ရှိနေတာဘဲ ဒါဖြင့်လျှင် ဘိနပ်စီးတာ ထီးဆောင်းတာ အပိုလားဆိုတော့ အပိုသက်သက်လဲ

မဟုတ်ဘူး ကာကွယ်နိုင်သမျှ ကာကွယ်ပါစေတော့လို့ စိတ်ကြေ
နပ်ရုံ လုပ်ကြရတယ်။ ဒါကြောင့် ဘိနပ်စီးတာ ထီးဆောင်းတာ
ကိုမြင်ရပါသဖြင့် မာမှု နူးညံ့မှု ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့်
တူတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။

တနည်း—ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ရေမြှုပ်နှင့်တူပုံက ဓားရှုမှာ
ကြောက်ရတယ် မြွေကိုက်မှာ ကြောက်ရတယ် ကင်းကိုက်မှာ
ကြောင့်ရတယ် နွားဝှေ့မှာ ကြောက်ရတယ် လှည်းနင်းမှာ ကြောက်
ရတယ် မိုသီးကြိုးကျမှာ ကြောက်ရတယ် သစ်ကိုင်းကျမှာ ကြောက်
ရတယ် ရေဘေး၊ မီးဘေး၊ မင်းဘေး၊ ခိုးသူဘေး၊ မချစ်မနှစ်သက်
သောရန်သူဘေးမှစ၍ လောကကြီးမှာ စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင်
မကြောက်ရသောအမှု မလန့်ရသောအမှု မစိုးရိမ်ရသောအမှုဟူ၍
တစ်စုံတရာမျှ မတွေ့ရဘူး။ ကြောက်ရသောအမှု လန့်ရသောအမှု
စိုးရိမ်ရသောအမှုတွေချည်းဖြစ်ကုန်တော့တာဘဲ။ ကြီးကျယ်သော
အမှုကြီးတွေကို ထားပါဦးတော့ ဘာမျှ မပြောပလောက်တဲ့ မှက်၊
ခြင်၊ သန်း၊ ကြမ်းပိုးကိုတောင် ဓာမှု နူးညံ့မှု ရူပက္ခန္ဓာကြီးအတွက်
ကြောက်နေရတယ်။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုတော့ခြင်ဆိုတဲ့အကောင်
ကလေးဟာ အကောင်ကဆံကျိုးလောက် နှုတ်သီးက ဆံပင်ခြည်
လောက်ရှိတယ် ဆံပင်ခြည်လောက်ရှိတဲ့ နှုတ်သီးနှင့် ခြေသလုံး၊
ပေါင်၊ ကိုယ်ကောင့်၊ ဥက္ခောင်းအခေါ်ခံတဲ့ ပထဝီဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာ
ကြီးမှာ တခါလောက် တေ့ လိုက်လျှင် တပေါက် ဟောင်းကနဲ
ပေါက်သွားတော့တာဘဲ၊ နှစ်ခါလောက် တေ့ လိုက်လျှင်နှစ်ပေါက်
ဟောင်းကနဲ ပေါက်သွားတော့တာဘဲ၊ အခါတရာလောက် တေ့
လိုက်လျှင် အပေါက်တရာ ဟောင်းကနဲပေါက်သွားတော့တာဘဲ။

ဒါကြောင့် မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့် တူ
တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတာ ဟုတ်ပါပေတယ် မှန်ပါ
ပေတယ်လို့ သိမှတ် ယုံကြည်ကြရမည်။

တနည်း—ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ရေမြှုပ်နှင့်တူပုံက ဒါန၊
သီလ၊ ဘာဝနာများကို အားကိုးအားထားပြုတာကို မြင်ရပါသဖြင့်
မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့်တူတယ်လို့ သိရ
မယ်။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင် မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ
ကြီးကို စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် နေ့ ပျက်မည် မသိ ညဉ့် ပျက်မည်
မသိ ပျက်မှာကေန်ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် စဉ်းစားတိုင်းစဉ်းစား
တိုင်း မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို အားကိုးရာမဲ့ အား
ထားရာမဲ့ဖြစ်၍ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာများကို အားကိုးအားထား
ပြုကြရတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာများကို အားကိုး
အားထားပြုတာကို မြင်ရပါသဖြင့် မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ်
ရူပက္ခန္ဓာကြီးကို ရေမြှုပ်နှင့် တူတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်
မူတာ ဟုတ်ပါပေတယ် မှန်ပါပေတယ်ဟု ယုံကြည်သိမှတ်ကြရမည်။
အဲတာလို အဋ္ဌကလာပရုပ်ဓာတ်ရှစ်ပါးကို ရေမြှုပ်နှင့် တူအောင်
နေရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစား အားထုတ်တော် မူကြပါ
တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

လူက ဟောလျှင် သည်အတိုင်း ဟောလေ

ရဟန်းက ဟောသောအခါ အဲတာလို ရူပက္ခန္ဓာရုပ်အစုကို ရေ
မြှုပ်နှင့်တူသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဖေဏပိဏ္ဍော
ပမသုတ္တန်တရားတော်မြတ်ကို နာခံမှတ်သားရခြင်း တည်းဟူသော

ဓမ္မဿဝနကုသိုလ်စေတနာ၊ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသော သီလတော်မြတ်တို့ကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ရခြင်း တည်းဟူသော သီလကုသိုလ်စေတနာ ဤ သို့ပေါင်းအပ်များမြတ်သောကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာ ရုပ်အစုကို ရေမြှုပ်နှင့်အတူ ပြောင် ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီးမြင်ရပါလိုသောဟူ၍ ဆုတောင်း ကြကုန်။

ပထဝိဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ပြီး၏။

အာပေါဓာတ်ကိုဟောသံ့ ဒိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော အာပေါဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတယ်။ ဘယ် လို့ ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ ရူပံ၊ ဖွဲ့စေးမှု ယိုစီးမှု အာပေါ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည်။ နိသတ္တာ၊ သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်။ နိ ဇီဝါ၊ အသက် မဟုတ်ကုန် ” လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည်အသက်၊ သတ္တဝါ မဟုတ်တဲ့ အာပေါဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ လက်ထင်လို့ လက်ကို ထုံးမှုံ၊ ပြာမှုံ၊ ပေါ်မှာ လူးလိမ့်ကြည့်လိုက်လျှင် ထုံးမှုံ၊ ပြာမှုံ၊ တေ့ ဖွေးလို့ ကပ်တယ်တာကိုမြင်ရပါသဖြင့် ဖွဲ့စေးမှု အာပေါဓာတ် လို့ သိရတယ်။ လက်တွင်သာမဟုတ်ဘူး တကိုယ်လုံး ထုံးမှုံ၊ ပြာမှုံ၊ ပေါ်မှာ လူးလိမ့်ကြည့်လိုက်လျှင် ထုံးမှုံ၊ ပြာမှုံ၊ တေ့ တကိုယ်လုံး ဖွေးလို့ ကပ်တယ်တာကိုမြင်ရပါသဖြင့် ဖွဲ့စေးမှု အာပေါဓာတ်လို့ သိရတယ်။ ယိုစီးမှု အာပေါဓာတ်ဆိုတာ ချွေးအောင်းသောအခါ အထက် ဦးရေအပြင်မှစ၍ တကိုယ်လုံး တကောင်လုံး ချွေးတေ့စိမ့်စိ ယိုစီးလာတာကို သိရပါသဖြင့် ယိုစီးမှု အာပေါဓာတ်လို့ သိရတယ်။

အဲဒါလို ဆံဖျားက ခြေဖျားတိုင် ခြေဖျားက ဆံဖျားတိုင် စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် ဖွဲ့စေးမှု ယိုစီးမှု အာပေါဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတွေ တကောင်လုံး တင်းကြမ်းပြည့်ရှိကြောင်းကို သိရတယ်။ အဇ္ဈတ္တမှာ သာ မဟုတ်ဘူး ဗဟိဒ္ဓခေါ်တဲ့ တုံး၊ တိုင်၊ ဖျာ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာမှာလဲ စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် ဖွဲ့စေးမှု ယိုစီးမှု အာပေါဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတွေ သြကာသလောကကြီးနှင့် တင်းကြမ်း အပြည့်ရှိကြောင်းကို သိရတယ်။ အဲသည် ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော အာပေါဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြုပ်နှင့် တူတယ်လို့ “ဖေဏပိဏ္ဍုပမံ ရူပံ” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ပထဝီဓာတ်အတိုင်း ဟောလေ။

အာပေါဓာတ် ပြီး၏။

ဘေဇောဓာတ်ကိုလောသံ ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စ ဖြစ်သော တေဇောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လိုဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ရူပံ၊ ပုမ္မေ တေဇောဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာ သည်။ နိသတ္တာ၊ သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ နိဇီဝါ၊ အသက်မဟုတ်ကုန်” လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည် အသက်၊ သတ္တဝါ မဟုတ်တဲ့ တေဇောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ ခေါင်းထင်လို့ ခေါင်းကို လက်နှင့်စမ်းလျှင် ပုမ္မ မေ တေဇောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ လက်ထင်လို့ လက်ကို လက်နှင့်စမ်းလျှင် ပုမ္မ မေ တေဇောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ ခြေထင်လို့ ခြေကို လက်နှင့်စမ်းလျှင် ပုမ္မ မေ တေဇောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒါလို ခြေဖျားက ဆံဖျား

တိုင် ဆံဖျားက ခြေဖျားတိုင် လက်နှင့် စမ်းစမ်းကြည့်ပါလျှင် မလျှင် ပုမ မပုလျှင်မေ တေဇောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတွေ တကိုယ်လုံး တင်းကြမ်းအပြည့် တွေ့ရှိနေတော့တာဘဲ၊ အဇ္ဈတ္တမှာသာမဟုတ်ဘူး ဗဟိဒ္ဓခေါ်တဲ့ တံး၊ တိုင်၊ ဖျာ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာမှာလဲ စိတ်နှင့် ဉာဏ်နှင့် စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် ပုမ မေ တေဇောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတွေ သြကာသလောကကြီးနှင့် တင်းကြမ်းအပြည့် ရှိနေ တော့တာဘဲ၊ အဲသည် ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော ပုမ မေ တေဇောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြုပ်နှင့်တူ တယ်လို့ “ဖေဏပိဏ္ဍုပမံ ရူပံ” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ ပထဝီဓာတ် အတိုင်း ဟောလေ။

တေဇောဓာတ် ပြီး၏။

ဝါယောဓာတ်ကိုဟောသည့် ဒိပသာနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စ ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတယ်။ ဘယ် လို့ ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ရူပံ၊ ဝါယောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည်၊ နိ သတ္တာ၊ သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်။ နိ ဇီဝါ၊ အသက်မဟုတ်ကုန်” လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည် အသက်၊ သတ္တဝါမဟုတ်တဲ့ ဝါယော ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ ခေါင်းထင်လို့ ခေါင်းကို လက်နှင့်နှိပ်ကြည့် ပိန်ဝင်သွားတာကို မြင်ရပါသဖြင့် လှုပ်ရှားမှု ဝါယောဓာတ်လို့သိရ မည်။ လက်လှုပ်လိုက်သောအခါ ဖောင်းကြွလာတာကို မြင်ရပါသ ဖြင့် ထောက်ကန်မှု ဝါယောဓာတ်လို့ သိရမည်။ လက်ထင်လို့ လက် ကို လက်နှင့်နှိပ်ကြည့်လျှင် ပိန်ဝင်သွားတာကို မြင်ရပါသဖြင့် လှုပ်

ရှားမှု ဝါယောဓာတ်လို့ သိရမည်။ လက်လှုပ်လှိုက်သောအခါ ဖောင်းကြွလာတာကို မြင်ရပါသဖြင့် ထောက်ကန်မှု ဝါယောဓာတ်လို့ သိရမည်။ ခြေထင်လို့ ခြေကိုလက်နှင့်နှိပ်ကြည့်လျှင် ပိန်ဝင်သွားတာကို မြင်ရပါသဖြင့် လှုပ်ရှားမှု ဝါယောဓာတ်လို့ သိရမည်။ လက်လှုပ်လှိုက်သောအခါ ဖောင်းကြွလာတာကို မြင်ရပါသဖြင့် ထောက်ကန်မှု ဝါယောဓာတ်လို့ သိရမည်။ အဲတာလို ခြေဖျားကဆံဖျားတိုင် ဆံဖျားက ခြေဖျားတိုင် လက်နှင့် စမ်းစမ်းကြည့်လျှင် လှုပ်ရှားမှု ထောက်ကန်မှု ဝါယောဓာတ်တွေ တင်းကြမ်းပြည့် တွေ့ရှိနေတာဘဲ။ အဇ္ဈိတ္တ မှာသာမဟုတ်ဘူး ဗဟိဒ္ဓ ခေါ်တဲ့ တုံး၊ တိုင်၊ ဖျာ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာမှာလဲ စိတ်နှင့် ဉာဏ်နှင့် စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် လှုပ်ရှားမှု ထောက်ကန်မှု ဝါယောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတွေ သြကာသလောကကြီးနှင့် တင်းကြမ်းအပြည့်ရှိနေတာဘဲ။ အဲသည် ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စ ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြုပ်နှင့်တူတယ်လို့ “ဖေဏပိဏ္ဍုပမံ ရူပံ” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ပထဝီဓာတ်အတိုင်း ဟောလေ။

ဝါယောဓာတ် ပြီး၏။
—:ဝ:—

ဝဏ္ဏအဆင်းဓာတ်ကိုဟောသည့် ဝိပဿနာဆင်းခြင်းပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စ ဖြစ်သော ဝဏ္ဏအဆင်းဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လိုဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ရူပံ၊ ဝဏ္ဏအဆင်းဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည်။ နိသတ္တာ၊ သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ နိ ဇီဝါ၊ အသက်မဟုတ်ကုန်”

လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည် အသက် သတ္တဝါမဟုတ်တဲ့ ဝဏ္ဏ
 အဆင်းခတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ ခေါင်းထင်လို့ ခေါင်းကို မျက်စိနှင့်
 ကြည့်လျှင် မဲမဲဖြူဖြူ ဝဏ္ဏ အဆင်းခတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ မြင်ရတယ်။
 လက်ထင်လို့ လက်ကိုမျက်စိနှင့်ကြည့်လျှင် မဲမဲဖြူဖြူ ဝဏ္ဏ အဆင်း
 ခတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ မြင်ရတယ်။ ခြေထင်လို့ ခြေကို မျက်စိနှင့်
 ကြည့်လျှင် မဲမဲဖြူဖြူ ဝဏ္ဏအဆင်းခတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ မြင်ရတယ်။
 အဲတာလို ခြေဖျားက ဆံဖျားတိုင် ဆံဖျားက ခြေဖျားတိုင် မျက်စိ
 နှင့် ကြည့်လျှင် မဲမဲဖြူဖြူ ဝဏ္ဏအဆင်းခတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ မြင်ရ
 တယ်။ အဇ္ဈတ္တမှာသာမဟုတ်ဘူး ဗဟိဒ္ဓခေါ်တဲ့ တုံး တိုင် ဖျာ ရေ
 မြေ တော တောင် သမုဒ္ဒရာမှာလဲ မျက်စိနှင့် ကြည့်လိုက်လျှင်
 မဲမဲဖြူဖြူ ဝါဝါ စိမ်းစိမ်း လင်းလင်း နီနီ ဝဏ္ဏ အဆင်းခတ် ရူပက္ခန္ဓာ
 တွေ သြကာသလောကကြီးနှင့် တင်းကြမ်းအပြည့် ရှိနေတာကို
 ကိုယ်တိုင် ဒိဋ္ဌတွေ့မြင်ရတယ်။ အဲသည် ပုဂ္ဂလ သတ္တ အတ္တ ဇီဝမု
 ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော ဝဏ္ဏ အဆင်းခတ် ရူပက္ခန္ဓာ
 ကို ရေမြုပ်နှင့် တူတယ်လို့ “ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံ ” ဟု ဟောတော်မူ
 တယ်။ ပထဝီခတ်အတိုင်း ဟောလေ။

ဝဏ္ဏအဆင်းခတ် ပြီး၏။

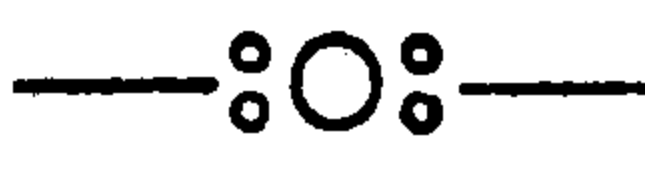
—:၀:—

ဂန္ဓအနံ ဓာတ်ကိုဟောသည့် ဒိပသာနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ သတ္တ အတ္တ ဇီဝမု ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော
 ဂန္ဓအနံ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်
 လို့ ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ ရူပံ၊ ဂန္ဓအနံ ဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာသည်။
 နိသတ္တာ၊ သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ နိ ဇီဝါ၊ အသက်မဟုတ်ကုန် ” လို့ ဟော

တော်မူတယ်။ အဲသည် အသက် သတ္တဝါ မဟုတ်တဲ့ အနံ့ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ ခေါင်းထင်လို့ ခေါင်းကိုနမ်းကြည့်လျှင် ညီညီပုပ်ပုပ် အနံ့ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ လက်ထင်လို့ လက်ကို နမ်း ကြည့်လျှင် ညီညီပုပ်ပုပ် အနံ့ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ ခြေထင်လို့ ခြေကိုနမ်းကြည့်လျှင် ညီညီပုပ်ပုပ် အနံ့ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ကိုသာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒါလို ခြေဖျားက ဆံဖျားတိုင် ဆံဖျားက ခြေ ဖျားတိုင် နမ်းကြည့်လျှင် ညီညီပုပ်ပုပ် အနံ့ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ အဇ္ဈတ္တမှာသာ မဟုတ်ဘူး ဗဟိဒ္ဓခေါ်တဲ့ တံးတိုင် ဖျာ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာမှာလဲ နမ်းနမ်း ကြည့်ပါလျှင် အမေးနံ့ အပုပ်နံ့ တွေ သြကာသလောကကြီးနှင့် တင်းကြမ်း အပြည့် ကိုယ်တိုင် ဖြင့်တွေ့ရတယ်။ အဲသည် ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမ္မ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော ဂန္ဓ အနံ့ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြှုပ်နှင့်တူတယ်လို့ “ဖေဏပိဏ္ဍုပမံ ရူပံ” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟော တော်မူတယ်။ ပထဝီဓာတ်အတိုင်းဟောလေ။

ဂန္ဓအနံ့ ဓာတ် ပြီး၏။

ရသဓာတ်ကိုဟောသည့် ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမ္မ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စဖြစ်သော ရသဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ရူပံ၊ ရသဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည်။ နိ သတ္တာ၊ သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ နိဇီဝါ၊ အသက် မဟုတ်ကုန်” လို့ ဟော တော်မူတယ်။ အဲသည် အသက် သတ္တဝါ မဟုတ်တဲ့ ရသဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ ခေါင်းထင်လို့ ခေါင်းကို လျှာနှင့် လျက်လျှင် ငန့်မု

ဖန်မု၊ ရသဓာတ် သဘောအမူအရာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ လက်ထင်လို့ လက်ကို လျှာနှင့် လျက်လိုက်လျှင် ငန်မု၊ ဖန်မု၊ ရသဓာတ်သဘော အမူအရာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ ခြေထင်လို့ ခြေကို လျှာနှင့် လျက် လိုက်လျှင် ငန်မု၊ ဖန်မု၊ ရသဓာတ် သဘောအမူအရာကိုသာ တွေ့ရ တယ်။ အဲဒါလို ခြေဖျားကံ ဆံဖျားတိုင် ဆံဖျားက ခြေဖျားတိုင်၊ လျှာနှင့်လျက်လျက်ကြည့်ပါလျှင် ငန်မု၊ ဖန်မု၊ ရသဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာတွေ တင်းကြမ်းအပြည့်တွေရှိနေတာဘဲ။ အဇ္ဈတ္တမှာသာမဟုတ်ဘူး ဗဟိဒ္ဓ ခေါ်တဲ့ တုံး၊ တိုင်၊ ဖျာ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာမှာလဲ လျှာ နှင့်လျက်ကြည့်ပါလျှင် ချို၊ ချဉ်၊ စပ်၊ ငန်၊ ဖန်၊ ခါး ရသဓာတ်သဘော အမူအရာတွေ သြကာသလောကကြီးနှင့် တင်းကြမ်းအပြည့် ကိုယ် တိုင် ဒိဋ္ဌတွေရှိနေတာဘဲ။ အဲသည် ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်း ဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စဖြစ်သော ရသဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြုပ်နှင့် တူတယ်လို့ “ဖေဏပိဏ္ဍုပမံ ရူပံ” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ တယ်။ ပထဝီဓာတ်အတိုင်းဟောလေ။

ရသဓာတ် ပြီး၏။
 ---:0:---

သြဇာဓာတ်ကိုဟောသည့် ဒိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စဖြစ်သော သြဇာဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ရူပံ၊ သြဇာဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည်။ နိသတ္တာ၊ သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်။ နိဇီဝါ၊ အသက် မဟုတ်ကုန်” လို့ဟော တော်မူတယ်။ အဲသည် အသက်၊ သတ္တဝါ မဟုတ်တဲ့ သြဇာဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ ဥပမာ သရက်စေ့တစေ့ကို မြေထဲမှာ စိုက်ပျိုး၍

ထား မြေမှာစိုက်ပျိုးထားတဲ့ သရက်စေ့ထဲမှာပါတဲ့ သြဇာရုပ်ကို ကြီးပွားစေတတ်သော ဓာတ်ဆီ ဓာတ်စေး ရူပက္ခန္ဓာသည် သီတဥတု ဥက္ကဋ္ဌတုနှင့် တွေ့ဆုံပါသဖြင့် တနေ့တခြား ကြီးပွား စည်ကားလာ၍ သရက်ပင်ဟု ခေါ်ဆိုပညတ်သမုတ်တာကို မြင်ရပါသောကြောင့် သြဇာဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာရှိကြောင်းကို သိရတယ်။ အဲသည် သရက်မျိုး ဥပမာတူ အမိ မွေးဖွားစ ဖဝါးလက်နှလုံး ပခုံးလက်နှစ်သစ်က အမိက ရေပေါက်ကလေးခုပေး ထမင်းလေး ဝါးခွန့်ပေးလို့ သြဇာရုပ်ကို ကြီးပွားစေတတ်သော ဓာတ်ဆီ ဓာတ်စေး ရူပက္ခန္ဓာသည် အနုချုပ် အကြမ်းပေါ် သိမ့်သိမ့် သိမ့်သိမ့်နှင့် အကြမ်းထက်အကြမ်း အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်၍ အလုံးကလေးကဖွင့် အရပ်ကလေးကမြင့် ရိပ်ရိပ် ရိပ်ရိပ်နှင့် ကြီးပွားစည်ကားလာတာကို မြင်ပါသဖြင့် သြဇာဓာတ်ဆီ ဓာတ်စေး ရှိကြောင်းကိုသိရတယ်။ အဇ္ဈတ္တမှာသာမဟုတ်ဘူး ဗဟိဒ္ဓ ခေါ်တဲ့ တုံးတိုင် ဖျာ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာမှာလဲ ရုပ် တို့၏ ကြီးပွားစည်ကားတာကို စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် သြကာသ လောကကြီးမှာ သြဇာရုပ်ကို ကြီးပွားစေတတ်သော ဓာတ်ဆီ ဓာတ် စေး ရူပက္ခန္ဓာတွေ တင်းကြမ်းပြည့် ရှိကြောင်းကိုသိရတယ်။ အဲသည် ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော သြ ဇာဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ရေမြုပ်နှင့် တူတယ်လို့ “ဖေဏပိဏ္ဍုပမံ ရူပံ” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ပထဝီဓာတ်အတိုင်း ဟော လေ။

သြဇာဓာတ် ပြီး၏။

အသံဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာကို ဟောတုံ ဒိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဝိဝေဒနာ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော အသံဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ ရူပံ၊ အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည်။ နိ သတ္တာ၊ သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်။ နိဇီဝါ၊ အသက်မဟုတ်ကုန်” လို့ ဟော တော်မူတယ်။ အဲသည် အသက် သတ္တဝါ မဟုတ်တဲ့ အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ အဋ္ဌကလာပ်ချင်းအဋ္ဌကလာပ် ထိခိုက်မှုဒဏ်ချက် ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်တာ။ အဲသည် အသံဓာတ်သည် အသက် သတ္တဝါ မဟုတ်သည့်အတွက် ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း နားဝမှာချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်သွားတော့တာဘဲ။ နားဝမှာချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်သွား တဲ့ အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ၏ အနိမိတ္တ အနိစ္စကို မသိကြသည့်အတွက် စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှုဖြစ်နေကြတယ်။ စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှုဖြစ်ကြ ပုံက မြို့ထဲ ရွာထဲမှာ မီးလောင်ပြီလောင်ပြီ ဆိုသော အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ကြားသိရသောအခါ ခက်ကုန်ပြီ ခက်ကုန်ပြီဟု စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှု ဖြစ်နေကြတယ်။ အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကတော့ နားဝ မှာ ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် သွားတော့တာဘဲ။ အဲဒါက အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ၏အနိမိတ္တ အနိစ္စကို မသိကြသည့်အတွက် စိုးရိမ်မှု ကြောင့် ကြမှု ဖြစ်ကြပုံ။

တနည်း—အသံဓာတ်အတွက်နှင့် ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းသာမှု ဖြစ်ကြပုံက ယခုကာလ ဓာတ်ပြား၌ သွင်းထားသော ဓာတ်သံသည် အဋ္ဌကလာပ်ချင်း အဋ္ဌကလာပ်တိုက်ခိုက်မှု ဒဏ်ချက်ကြောင့် ဖြစ် ပေါ်လာသော အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ကြားသိကြသောအခါ မင်းသွီးသံ မင်းသားသံ ဆိုင်းသံ ဝိုင်းသံများ ကောင်းပေသည်

ကောင်းပေသည်ဟု အံ့ဩ ချီးမွမ်းခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဝမ်းသာ
ခြင်း ဖြစ်ပေါ် နေကြတယ်။ အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကတော့ နားဝမှာ
ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်သွားတော့တာ။ အဲတာက အသံဓာတ်
ရူပက္ခန္ဓာ၏ အနိမိတ္တ အနိစ္စဓာတ် ပရမတ်ကို မသိကြသည့်အတွက်
ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းသာမှုဖြစ်ကြပုံ။

တနည်း—အသံဓာတ်အတွက် စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှုဖြစ်ကြပုံက
ရှင်ပြု ပဉ္စင်းခံပဲ့ သင်္ဘောစာရေးတံ ဆွမ်းလှပဲ့ ကထိန်သက်နိုးပဲ့ အခါ
များ၌ အဋ္ဌကလာပ်ချင်း အဋ္ဌကလာပ် တိုက်ခိုက်မှုဒဏ်ချက်ကြောင့်
အထက်ကောင်းကင်ယံမှ ဂျိမ်းဂျိမ်း ဂျိမ်းဂျိမ်း ဟူသော အသံဓာတ်
ရူပက္ခန္ဓာကို ကြားသိရသောအခါ မိုဗ်းရှာတော့မည် မိုဗ်းရှာတော့
မည်ဟု စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှုတွေ များစွာ ဖြစ်ပေါ် နေကြတယ်။
အသံဓာတ်ကတော့ နားဝမှာချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်သွားတော့တာ
။ အဲဒါက အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ၏ အနိမိတ္တ အနိစ္စဓာတ် ပရမတ်ကို
မသိကြသည့်အတွက် စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှု ဖြစ်ကြပုံ။

တနည်း—အသံဓာတ်၏ အတွက် တောင့်တမှု ဝမ်းမြောက်မှု
ဖြစ်ကြပုံက တောင်သူလယ်ယာ လုပ်သောသူများမှာ လယ်ယာလုပ်
ခင်း ကိုင်း ကျွန်းများ၌ မိုဗ်းလို့၍ လိုလား တောင့်တနေသောအခါ
အထက်ကောင်းကင်အပြင်မှ အဋ္ဌကလာပ်ချင်း အဋ္ဌကလာပ် တိုက်
ခတ်မှု ဒဏ်ချက်ကြောင့် ကလေကဝ ဘောက်သောက်သယံဇာတ
ဖြစ်ချင်တတ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်သော အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ကြား
ကြရသောအခါ မိုဗ်းရှာလိမ့်မည် မိုဗ်းရှာလိမ့်မည်ဟု ဝမ်းမြောက်
မှု ဝမ်းသာမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်၍နေကြတယ်။ မိုဗ်းရှာပလားဆိုလျှင်
အသံ ကြားရုံမျှရှိသေးတယ် အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကတော့ နားဝ

တွင် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် သွားဒါဘဲ၊ အဲဒါက အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ၏ အနိမိတ္တ အနိစ္စဓာတ် ပရမတ်ကို မသိကြသည့်အတွက် ဝမ်းမြေ့မှု ဝမ်းသာမှုဖြစ်ကြပုံ။

တနည်း—အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာအတွက် ကြောင့်ကြမှု စိုးရိမ်မှု ဖြစ်ကြပုံက စပါး နှမ်း ပြောင်း ပဲများကို လုပ်ခင်းလယ်ယာအပြင်၌ စုပုံ၍ ထားကြသောအခါ အထက်ကောင်းကင်အပြင်မှ ဂျိမ်း ဂျိမ်း ဂျိမ်း ဂျိမ်းဟူသောအသံကို ကြားသိကြသောအခါ မိုဗ်းရွာတော့ မည် မိုဗ်းရွာတော့မည်ဟု စပါး နှမ်း ပြောင်း ပဲတို့၏ မိုဗ်းမစုတ်ရန် အတွက်နှင့် စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှုတွေ ဖြစ်ပေါ် နေကြတယ်။ အသံ ဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာကတော့ နားဝတွင်ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် သွားတော့ တာဘဲ။ အဲဒါကအသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ၏ အနိမိတ္တ အနိစ္စဓာတ် ပရမတ်ကို မသိကြသည့်အတွက် စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှုဖြစ်ကြပုံ။

တနည်း—အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို အကြောင်းပြု၍ စိုးရိမ်မှု ကြောင့်ကြမှုဖြစ်ပုံက အခြားသောမြို့ရွာများ၌ ကူးစက်တတ်သော အနာရောဂါများ ဖြစ်သတဲ့ဟု ပြောဆိုသောအသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာကို ကြားကြသောအခါ ငါတို့ အရပ်များမှာ ဖြစ်ဦးမှာလေလားဟု ကြောင့်ကြမှုစိုးရိမ်မှုဖြစ်၍ ပရိတ်နာခြင်းဂုဏ်တော်များကိုရွတ်ဘတ် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းများကို ပြုလုပ်စီမံကြရတယ်။ အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ ကတော့ ကြားသည်နှင့်တပြိုင်နက် နားဝမှာချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် သွားတော့တာဘဲ၊ အဲတုက အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာ၏ အနိမိတ္တ အနိစ္စဓာတ် ပရမတ်ကို မသိကြသည့်အတွက် ကြောင့်ကြမှု စိုးရိမ်မှု ဖြစ်ကြပုံ။

တနည်း—အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာအတွက် ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းသာမှု ဖြစ်ကြပုံက အခြားသော မြို့ရွာနိုင်ငံများ၌ ဝါ၊ စပါး၊ ပြောင်း၊ နှမ်း၊ သစ်ဈေးများ ကောင်းသတုံဟု ပြောဆိုသောအသံကို ကြားကြသောအခါ ငါတို့မြို့ရွာ နိုင်ငံများ၌ ရှိနေသော ဝါ၊ စပါး၊ သစ်များသည် ဈေးကောင်းကောင်း ရောင်းရတော့မည် ရောင်းရတော့မည်ဟု ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းသာမှု ဖြစ်နေကြတယ်။ အသံဓာတ်က တော့ နားဝမှာ ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် သွားတော့တာဘဲ။ အဲဒါက အသံဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာ၏ အနိမိတ္တအနိစ္စဓာတ် ပရမတ်ကို မသိကြသည့် အတွက် ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းသာမှုဖြစ်ကြပုံ။

အဲသည်ပုဂ္ဂလ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမုကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စဖြစ်သော အသံဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားက “ရူပတိတိ ရူပံ” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ “ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပတိ၊ ခဏခြင်းလျှင် ယိုယွင်းယိုင်ရှေ့ မြည့်မြည့်ကြေမှု ရှုရှုကြေကွဲ အနဲနဲလျှင် ဖောက်လဲ့ ဖောက်ပြန် ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏” ။ ဤသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့် အသံဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည် ရုပ်ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ ရုပ်ဒုက္ခသစ္စာကို သိမည် နာမ်ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ရုပ်၊ နာမ်နှစ်ပါးတို့သည် ဒုက္ခသစ္စာချည်းတည်း။ ဒုက္ခသစ္စာကို သိသောဉာဏ်သည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ရုပ်၊ နာမ်နှစ်ပါးကို သာယာမှုသည် လောဘသမုဒယသစ္စာမည်၏။ လောဘသမုဒယသစ္စာချုပ်ငြိမ်းမှုသည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတည်းဟူသော သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ရအောင် နေ့ရောညည့်ပါဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစားအားထုတ် တော်မူကြပါ တရားနာ ပရိတ်သတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ “လူကဟောလျှင် သည်အတိုင်းဟောလေ” ။

ရဟန်းတော်က ဟောသောအခါ ဤသို့လျှင် သစ္စာလေးပါး တရားတော်မြတ်ကို ကြားနာရခြင်းတည်းဟူသော ဓမ္မသဝနကုသိုလ် စေတနာ သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသော သီလတော်မြတ် တို့ကို ကျင့်သုံးဆောက်တည်ရခြင်း တည်းဟူသော သီလကုသိုလ် စေ တနာ ဤသို့ပေါင်းအပ်များမြတ်သော ကုသိုလ်စေတနာတို့ကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတည်းဟူသော သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ပြောင်ပြောင်စင်စင်ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ရပါလိုသောဟူ၍ ဆုတောင်းကြကုန်။

အသံဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာ ပြီး၏။

—:၀:—

ဝေဒနာက္ခန္ဓာကိုဟောသည့် ဒိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟော တော်မူပါသလဲဆိုရင် “ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ နိသတ္တာ၊ သတ္တ ဝါ မဟုတ်ကုန်။ နိဇီဝါ၊ အသက် မဟုတ်ကုန်” လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည်အသက် သတ္တဝါ မဟုတ်တဲ့ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဆိုတာ အကောင်း ခံစားမှု သုခဝေဒနာ မကောင်းခံစားမှု ဒုက္ခဝေဒနာ ကောင်း၊ မကောင်းအလတ်အားဖြင့် ခံစားမှု ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူ၍ ဝေဒနာ သုံးပါးရှိတယ်။ ဤဝေဒနာသုံးပါးတို့တွင် ဥပေက္ခာဝေဒနာမှာ အဖြစ် သာများ၍ မထင်ရှားသောကြောင့် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ နှစ်ပါးကိုသာ ဟောအံ့။ သုခဝေဒနာဆိုတာ ကောင်းသည် ကောင်း သည်ဟုသိတာ သုခဝေဒနာ၊ မကောင်းလေခြင်း မကောင်းလေခြင်း ဟုသိတာ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ထိုသုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ နှစ်ပါးကို

လောကကြီးမှာ ဝေဘန်ကြည့်လိုက်လျှင် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ တွေ ကြက်ကြက်ဆူ ဖြစ်ပေါ်နေတာကို တွေ့မြင်နေကြရတယ်။ ဘယ်လိုများ တွေ့မြင်နေကြရပါသလဲဆိုလျှင် ကုသလာဓမ္မာ အကြောင်း တရားအတွက် ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အကျိုးတရား သုခဝေဒနာကိုသာ လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာဟု ခေါ်ဆိုကြရတယ်။ သုခဝေဒနာအတွက် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့ကိုစဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် သုခဝေဒနာတွေ သောသောကြယ် ကြက်ကြက်ဆူ ဖြစ်ပေါ်နေတာကို တွေ့မြင်နေရတယ်။ ဘယ်လိုတွေ့မြင် နေရပါသလဲဆိုလျှင် သေဘေးဒုက္ခကို ကြောက်ကြ စက်ဆုပ်ကြ မုန်းကြသည့်အတွက် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ များကိုပြုကြသောအခါ နိဗ္ဗာန်ကိုကားတဘက်ထား၍ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာများကိုတောင့်တလျက်ရှိနေကြတယ်။ တောင့်တပုံက အပါယ်လေးဘုံ လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့တွင် ဘယ်ဘုံက ချမ်းသာသလဲဟု ကိုယ့်စိတ်ကို စစ်ဆေးကြည့်လျှင် လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့က ချမ်းသာသည်ဟု စိတ်ထဲတွင် အဖြေအစစ်ခံ ထွက်လေ၏။ အဲဒါက ကုသလာဓမ္မာ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကျိုးသုခဝေဒနာ။ အကုသလာဓမ္မာ အကြောင်းတရား အတွက် အကျိုးတရား ဒုက္ခဝေဒနာကိုသာ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ်ဟု ခေါ်ဆိုကြရတယ်။ အပါယ်လေးဘုံကြီးတွင် ငရဲဘုံကြီးမှာ ခံနေရတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ တိရစ္ဆာန်ဘုံကြီးမှာ ခံနေရတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ ပြိတ္တာဘုံကြီးမှာ ခံနေရတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ အသုရကာယ်ဘုံကြီးမှာ ခံနေရတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ၊ အဲဒါလို ဒုက္ခဝေဒနာ များအတွက် အပါယ် လေးဘုံကြီးကို စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် “သဗ္ဗေသတ္တာကမ္မဿကာ” ပါဠိတော်အတိုင်း အလွန်တရာကြောက် ဘွယ် လန့်ဘွယ် ကောင်းနေတော့တာဘဲ။ အဲသည် ဒုက္ခဝေဒနာ

တွေက အကုသလာဓမ္မာ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကျိုးဒုက္ခဝေဒနာ၊ ကာမဘုံ ရူပဘုံ အရူပဘုံ တည်းဟူသော ဘုံသုံးပါး၌ မျက်စိတမှိတ် လျှပ်ဘပြက်ခန့်မှု၊ မရပ်မနား မတန့်စားဘဲ တဖွိုးဖွိုးဖြစ်ပေါ်၍ နေသော ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာတွေကို မြတ်စွာဘုရားက ရေပွက်နှင့်တူတယ်လို့ “ဝေဒနာပုပ္ဖု ဣပမာ” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ ပုပ္ဖု ဣပမာ၊ ငါဟုစွဲလမ်းအားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တ ဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်၏မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်သာရ ဘာမျှမဘက် ဆူဝေတက်သည့် ရေပွက်နှင့် တူသောဥပမာရှိ၏။ ရေပွက်ဆိုတာ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်း၊ အိုင်၊ ရေအပြင်မှာ မိုဗ်းရွာသောအခါ မိုဗ်းပေါက်နှင့် ရေပြင်ပေါင်းဆုံမှု ကိစ္စကို အစွဲပြု၍ ရေပွက်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အဲသည် ရေပွက်တွေဟာ ကောင်းကင်မှ မိုဗ်းပေါက်က ကျလိုက်ရင်း ရေပြင်၌ ရေပွက်တွေ ဖွားခနဲ ဖြစ်ပေါ် လိုက်ရင်း ဖြတ်ခနဲချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် လိုက်ရင်း ဖွားခနဲဖြစ်ပေါ် လိုက်ရင်း ဖြတ်ခနဲချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် လိုက်ရင်း အင်း အိုင်တခွင် ရေအပြင်နှင့် အပြည့် ဖြစ်ပေါ် တဲ့ဇေယျ ကွယ်ပျောက်တဲ့ဇေယျ မိုးရွာမှုကိစ္စ မပြီးမခြင်း ဖြစ်ပေါ်နေတော့တာဘဲ။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာများကိုလဲ မြတ်စွာဘုရားက အဲသည်ရေပွက်တွေနှင့် တူတယ်လို့ ဟောတော်မူတယ်။ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အရပ်ဌာနက ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံ အတွက် ဖြစ်ပေါ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါးတွင်ဒွါရခြောက်ပါး အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ နေ့ညဉ့်မစဲ တဖွိုးဖွိုးဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ပေါ်ပုံက စက္ခုပသာဒရုပ်နှင့်ရူပါရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ အဆင်းအမျိုးမျိုးတွင် မီးရောင်ကိုမြင်ကြသောအခါ မီးရောင်ကောင်းသည်

ကောင်းသည်ဟု သိဆဲအခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ သုခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် နေတော့ တာဘဲ။ မီးရောင်မကောင်းလေခြင်း မကောင်းလေခြင်းဟု သိဆဲ အခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ အဲတာက စက္ခုပသာဒ ရုပ်နှင့်ရူပါရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ၌ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်ပုံ။

သောတပသာဒရုပ်နှင့် သဒ္ဓါရုံပေါင်းဆုံမိ၍ အသံအမျိုးမျိုးတွင် ကြက်သံကို ကြားကြသောအခါ ကြက်သံ ကောင်းသည်ကောင်း သည်ဟု သိဆဲအခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ သုခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ ကြက်သံ မကောင်းလေခြင်းမကောင်းလေခြင်းဟု သိဆဲအခါ၌ ရေ ပွက်နှင့်တူတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ အဲတာက သောတပသာဒ ရုပ်နှင့် သဒ္ဓါရုံပေါင်းဆုံမိသောအခါ သုခဝေဒနာ, ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ် ပေါ်ပုံ။

သာနုပသာဒရုပ်နှင့် ဂန္ဓာရုံပေါင်းဆုံမိ၍ အနံ့ အမျိုးမျိုးတို့တွင် ရေနံဆီနံ့ကို နှမ်းမိကြသောအခါ ရေနံဆီနံ့ ကောင်းလေခြင်း ကောင်းလေခြင်းဟု သိဆဲအခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ သုခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်နေတော့ တာဘဲ။ ရေနံဆီနံ့ မကောင်းလေခြင်း မကောင်းလေခြင်းဟု သိဆဲ အခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍

တဖြုတ်ဖြုတ်ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ အဲတာကဃာန ပသာဒရုပ်နှင့် ဂန္ဓာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒ နာဖြစ်ပေါ်ပုံ။

ဇိဝှါပသာဒရုပ်နှင့် ရသာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ အရသာအမျိုးမျိုးတို့ တွင် ထန်းလျက်ကို စားမိသောအခါ ထန်းလျက် ကောင်းသည် ကောင်းသည်ဟု သိဆဲအခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ သုခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် နေတော့ တာဘဲ။ ထန်းလျက်မကောင်းလေခြင်းမကောင်းလေခြင်းဟု သိဆဲ အခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တ ဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ အဲဒါက ဇိဝှါ ပသာဒရုပ်နှင့် ရသာရုံပေါင်းဆုံမိသောအခါ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒ နာဖြစ်ပေါ်ပုံ။

ကာယပသာဒရုပ်နှင့် ဖောဠဗ္ဗာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ မာမူ နူးညံ့မူ ပူမူ မှေ့ ထောက်ကန် လှုပ်ရှားမူ ကောင်းသည်ကောင်းသည်ဟု သိဆဲ အခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ သုခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တ ဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ မာမူ နူးညံ့မူ ပူမူ မှေ့ ထောက်ကန်မူ လှုပ်ရှားမူ မကောင်းလေခြင်းမကောင်းလေ ခြင်းဟု သိဆဲအခါ၌ ရေပွက်နှင့်တူတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ အဲတာက ကာယပသာဒရုပ်နှင့် ဖောဠဗ္ဗာရုံပေါင်းဆုံမိသောအခါ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်ပုံ။

မနောဒွါရမှာ မနောအကြည်နှင့် ဓမ္မာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ ကောင်း ဆိုးအပုံ ဓမ္မာရုံအမျိုးမျိုးတို့တွင် အရှေ့အရပ်ကောင်သည်ကောင်း

သည်ဟု သိဆဲအခါ၌ ရေပွန်နှင့်တူတဲ့ သုခဝေဒနာတွေ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ အရှေ့အရပ် မကောင်းလေခြင်း မကောင်းလေခြင်းဟု သိဆဲအခါ၌ ရေပွန်နှင့်တူတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေတဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ အဲဒါက မနောအကြည်နှင့် ဓမ္မာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ရေပွန်နှင့်တူတဲ့ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ပေါ်ပုံ။

အဲဒါလို ဒွါရခြောက်ပါး အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍နေသော ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်တဲ့ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာတို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ကြရအောင် နေ့ရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစားအားထုတ်တော်မူကြပါတရား နာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာဟောပုံ ဆင်ခြင်ပုံ ပြီး၏။

သညာက္ခန္ဓာဟောပုံ ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စ ဖြစ်သော သညာက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “သညာ၊ သညာက္ခန္ဓာသည်။ နိ သတ္တာ၊ သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ နိဇီဝါ၊ အသက်မဟုတ်ကုန်” လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည် အသက် သတ္တဝါမဟုတ်တဲ့ သညာက္ခန္ဓာဆိုတာ အဟောင်းကိုသာ မှတ်တယ်။ အဟောင်းကို ဘယ်လိုမှတ်သလဲဆိုလျှင် ယခုနေ့ ဘာဟင်းစားသလဲမေးလျှင် ယခုနေ့ ပဲဟင်းနှင့်စား၍ ပဲဟင်းနှင့်စား

သည်ဟုမှတ်မိ ပြောဆိုနိုင်သည်။ နက်ဖြန် ဘာဟင်းနှင့်စားသလဲ
 မေးလျှင် မစားရ မမှတ်ရသေးသောကြောင့် ဘာဟင်းနှင့်စားသည်
 ဟု မပြောနိုင်။ ထို့ကြောင့် သညာ အဟောင်းမှတ်သိမှု သညာ
 စေတသိက်ဟု ဆိုသည်။ အဲသည် သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာ
 ဆိုတာ ရည်ရွယ်စဉ်အခါက မိဘတို့၏ ဆုံးမသွန်သင်မှုအတွက် ဤ
 ကား အမိ ဤကား အဘ ဤကား အစ်ကို ဤကား အစ်မ ဟု ထင်
 ရှားစွာ သိမှုကြီးတခုသည် သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝလက္ခဏာမည်၏။
တနည်း-သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝ လက္ခဏာက ယခုကာလ လောက
 ကြီးမှာ လက်သမား ပန်းပု ပန်းချီ ပန်းဘဲ ပန်းတိမ် တံငါ မုဆိုး သူ
 ခိုး ဒါးပြ အတတ်စုသည် သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝလက္ခဏာတမျိုး
 မည်၏။ **တနည်း** သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာက စာပေကျမ်းဂန်
 အတတ် အသိ အလိမ်မာမှုသည် သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာ
 တနည်းမည်၏။ **တနည်း** သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာက ကုန်သွယ်
 အတတ် တောင်သူအတတ် စက်ယန္တရားအတတ် ရက္ကန်းအတတ်
 မန္တရား ဗေဒင် လက်ဖွဲ့ အင်း အိုင် အတတ် စုသည် သညာကုဋ္ဌာ၏
 သဘာဝသစ္စာမည်၏။ **တနည်း** သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာက
 လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာရှိသည်ဟု လောကီချမ်း
 သာများကို လိုလားတောင့်တ၍ ပြုကြသမျှ ဒါန သီလ ဘာဝနာ
 ကုသိုလ်ဟူသမျှသည် သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာမည်၏။ **တနည်း**
 သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာက ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ်
 အပါယ်လေးဘုံကြီး၌ ကြီးကျယ်သော ဆင်းရဲရှိသည်ဟု သိကြ၍
 ဆောက်တည် ကျင့်ကြံသမျှသီလအကျင့်ဟူသမျှသည် သညာကု
 ဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာမည်၏။ **တနည်း** သညာကုဋ္ဌာ၏ သဘာဝသစ္စာ
 ဖြစ်ပုံက သမုတိသစ္စာတွင် ခေါ်ဝေါ် သမုတိကြတဲ့ သွားချေးမျက်ချေး

နဖါချေး ချေး သေး ချေး ဟူသော အသုဘတရား ခြောက်ခုသည် အလွန် စက်ဆုပ် ဘွယ် ကောင်း သော အသုဘတရား ဖြစ်လျက် ယောက်ျားအနေ မိန်းမအနေ သားအနေ သွီးအနေနှင့် ချစ်ခင်စုံမက် မြတ်နိုးရခြင်းသည် သညာက္ခန္ဓာ၏ သဘာဝသစ္စာ ဝိပလ္လာသတရားကြီးတခုမည်၏။ အဲသည် ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော သညာက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားက တံလျှပ်နှင့်တူတယ်လို့ “မရီစိကူပမာ သညာ” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ သညာ၊ သညာက္ခန္ဓာသည်။ မရီစိကူပမာ၊ ငါဟုစဲလန်း အားထား စရာအနှစ်သာရ အတ္တ ဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်၏မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်သာရ ဘာမျှမကပ် တံလျှပ်နှင့် တူသောဥပမာရှိ၏။ တံလျှပ် ဆိုတာ တာကူး ကဆုန် နွေလအခါများ၌ အောက်မြေခိုးက အထက်သို့ အတက် အထက်က နေရောင်နှင့် ပေါင်းဆုံမိကြ၍ ရေအယဉ် လိုလို ရေလှိုင်းတွေလိုလို လှည့် အတောင်တရာ နှစ်ရာခန့်အကွာတွင် ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ တွေ့မြင်၍နေရတဲ့ သဘာဝဓမ္မမျိုးကို တံလျှပ်ဟု ဆိုသည်။ အဲသည် တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာဆိုတာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးတွင် ဒွါရခြောက်ပါး အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်၍နေတယ်။ ထိုခန္ဓာငါးပါး၌ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်၍နေသော သညာက္ခန္ဓာသည် အမှားမှတ်သိမှု သညာက္ခန္ဓာတမျိုး၊ အမှန် မှတ်သိမှု သညာက္ခန္ဓာ၏အမှားအမှန်ဖြစ်ပုံက စက္ခုပသာဒရုပ်နှင့် ရူပါရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ အဆင်းအမျိုးမျိုးတွင် နေရောင် နေရောင်ဟု မှတ်သိကြသောအခါ တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ အမှားမှတ်သိမှု ဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ အမှန်မှတ်သိမှု သညာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်ပုံက နေက သညာက္ခန္ဓာ နာမ်တရား အရောင်က ရုပ်တရား နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့ မှတ်သိတာက တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့

သညာက္ခန္ဓာ အမှန်မှတ်သိမှု ဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲဒါက စက္ခုပသာဒ ရုပ်နှင့် ရူပါရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ သညာက္ခန္ဓာ၏ အမှားအမှန် ဖြစ်ပုံ။

သောတပသာဒရုပ်နှင့် သဒ္ဓါရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ သညာ က္ခန္ဓာ၏ အမှားအမှန်ဖြစ်ပုံက အသံအမျိုးမျိုးတွင် ကြက်သံ ကြက် သံဟု မှတ်သိကြသောအခါ တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ အမှား မှတ်သိမှုဖြစ်ပေါ် နေတယ်။ အမှန်မှတ်သိမှုသညာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်ပုံက ကြက်က သညာက္ခန္ဓာနာမ်တရား အသံက ရူပက္ခန္ဓာ ရုပ်တရားနာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့ မှတ်သိတာက တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ အမှန်မှတ်သိမှု ဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲဒါက သောတပသာဒရုပ်နှင့် သဒ္ဓါရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ အမှား အမှန်ဖြစ်ပုံ။

ဃာနပသာဒရုပ်နှင့်ဂန္ဓာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ ဂန္ဓာရုံ အမျိုးမျိုးတွင် ရေနံဆီနံ့ ရေနံဆီနံ့ ဟုမှတ်သိကြသောအခါတံလျှပ်နှင့်တူတဲ့သညာ က္ခန္ဓာ အမှားမှတ်သိမှု ဖြစ်ပေါ် နေတယ်။ အမှန်မှတ်သိမှုသညာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်ပုံက ရေနံဆီက သညာက္ခန္ဓာနာမ်တရား အနံ့က ရူပက္ခန္ဓာ ရုပ်တရား နာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့ မှတ်သိတာက တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ အမှန်မှတ်သိမှု ဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲဒါက ဃာနပသာဒ ရုပ်နှင့် ဂန္ဓာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ အမှားအမှန်ဖြစ်ပုံ။

ဇိဝှါပသာဒရုပ်နှင့် ရသာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ ရသာရုံအမျိုးမျိုးတွင် ထန်းလျက် ချိုတယ်ချိုတယ်လို့ မှတ်သိကြသောအခါ တံလျှပ်နှင့် တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာအမှားမှတ်သိမှု ဖြစ်ပေါ် နေတယ်။ အမှန်မှတ်သိမှု

သညာက္ခန္ဓာဖြစ်ပုံကထန်းလျက်ကသညာက္ခန္ဓာနာမ်တရား ချိုရသာ
က ရူပက္ခန္ဓာ ရုပ်တရား နာမ်,ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့ မှတ်သိတာက
တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ အမှန်မှတ်သိမှု သညာက္ခန္ဓာ ဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲ
ဒါက ဇီဝါပသာဒရုပ်နှင့် ရသာရုံပေါင်းဆုံမိသောအခါ သညာက္ခန္ဓာ
၏အမှားအမှန်ဖြစ်ပုံ။

ကာယပသာဒရုပ်နှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံပေါင်းဆုံမိ၍ဦးခေါင်းမာတယ်
နှူးညှိတယ် ပူတယ် ဧတယ် ထောက်ကန်လှုပ်ရှားတယ်လို့ မှတ်သိ
သောအခါ တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ အမှားမှတ်သိမှု ဖြစ်ပေါ်
နေတယ်။ အမှန်မှတ်သိမှု သညာက္ခန္ဓာဖြစ်ပုံက ဦးခေါင်းကသညာ
က္ခန္ဓာနာမ်တရားမာတာနှူးညှိတာ ပူတာ ဧတာထောက်ကန်လှုပ်ရှား
တာက ရုပ်တရား နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့ မှတ်သိတာက တံလျှပ်နှင့်
တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာအမှန်မှတ်သိမှု ဖြစ်တော့တာဘဲ။အဲဒါက ကာယ
ပသာဒရုပ်နှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ သညာက္ခန္ဓာ၏
အမှားအမှန်ဖြစ်ပုံ။

မနောအကြည်နှင့် ဓမ္မာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ ဓမ္မာရုံအမျိုးမျိုးတွင်
အရှေ့အရပ် အရှေ့အရပ်လို့ မှတ်သိကြသောအခါ တံလျှပ်နှင့်တူတဲ့
သညာက္ခန္ဓာ အမှားမှတ်သိမှု သညာဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ အမှန်မှတ်
သိမှုသညာက္ခန္ဓာဖြစ်ပုံက အရှေ့က သညာက္ခန္ဓာ နာမ်တရား ဟဒယ
ဝတ္ထုက ရုပ်တရား နာမ်ရုပ် နှစ်ပါး အနိစ္စလို့သိတာက တံလျှပ်နှင့်
တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ အမှန်မှတ်သိမှုဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲဒါက မနော
အကြည်နှင့်ဓမ္မာရုံ ပေါင်းဆုံမိရာ၌ သညာက္ခန္ဓာ၏ အမှားအမှန်
ဖြစ်ပုံ။

အဲဒါလို ဒွါရခြောက်ပါး အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ မရပ်မနား မတန့်
 စားဘဲ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ နေသော တံလျှပ်နှင့် တူတဲ့ သညာက္ခန္ဓာ
 ၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်
 ကြောင်ကြီး မြင်ရအောင် နေ့ရော ည၌ပါ ဘယ်ခါမပြတ် ကြီးစား
 အားထုတ်တော်မူကြပါ တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်
 ကောင်းအပေါင်းတို့။

သညာက္ခန္ဓာကိုဟောပုံ ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ ပြီး၏။

—:၀:—

သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ဟောပုံ ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စ ဖြစ်သော
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟော
 တော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “သင်္ခါရာ၊ ဖဿ၊ စေတနာ အစရှိသော သင်္ခါရ
 တို့သည်။ နိ သတ္တာ၊ သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ နိ ဇီဝါ၊ အသက်မဟုတ်
 ကုန်” လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည် အသက် သတ္တဝါမဟုတ်တဲ့
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာဆိုတာ စေ့ဆော်ပြုပြင်မှုသဘောကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟု
 ဆိုတယ်။ အဲသည် စေ့ဆော်လှုံ့ဆော် ပြုပြင်တတ်တဲ့ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို
 မြတ်စွာဘုရားက—

စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ။
 စေတယိတှာ ကမ္မံ ကရောတိ။

ကာယေန ဝါစာယ မနုဿာ—ဟုဟောတော်မူတယ်။

စေတနာယ၊ စေတနာဖြင့်။ စေတယိတှာ၊ စေ့ဆော်၍။ ကာယေန၊
 ကိုယ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ မနုဿာ၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မံ၊
 ကံကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စေတနာ၊ စေတနာကို။
 ကမ္မံ၊ ကံဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စေတနာစေတသိက်၏ စေ့ဆော်လှုံဆော်ပြုပြင်ပုံက ကုသိုလ်အတွက် မြင်မှုမှာ ကျောင်းဘုရား စေတီ သမုတိသံဃာ ဥပုသ်စောင့် သီတင်းသည့်တို့ကို မြင်ရပါသောကြောင့် ကုသိုလ်စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ စေ့ဆော်လှုံဆော် ပြုပြင်မှုကို သိရတယ်။ အကုသိုလ်အတွက်မြင်မှုမှာ ထောင်းထု ရိုက်နှက် အသက်သတ်ခြင်း စသော အမှုအရာများကို မြင်ရပါသောကြောင့် အကုသိုလ်စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ စေ့ဆော်လှုံဆော်ပြုပြင်မှုကို သိရတယ်။ ကုသိုလ်အတွက် ကြားမှုမှာ အမျှပေးဝေသောအသံ တရားဟောသောအသံ ဘုရားရှိခိုးသောအသံ ကြွေးစည်သံ ခေါင်းလောင်းသံများကို ကြားသိရပါသောကြောင့် ကုသိုလ်စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ စေ့ဆော်လှုံဆော် ပြုပြင်မှုကို သိရတယ်။ အကုသိုလ်အတွက် စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ စေ့ဆော်လှုံဆော်ပြုပြင်ပုံက ကြားမှုမှာဆိုင်းတီးသောအသံ တေးဆိုသောအသံ ဆဲဆိုငေါက်ငန်း မောင်းမဲသောအသံ ဂုံးချောသောအသံ သူတပါး၏အကျိုးမဲ့ အပုပ်ရေသွန်စကား ပြောသောအသံကို ကြားရ သိရပါသောကြောင့် အကုသိုလ်စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ စေ့ဆော်လှုံဆော်ပြုပြင်မှုကို သိရတယ်။

တနည်း—စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာပြုပြင်ပုံက အကြောင်းကုသိုလ်စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ပြုပြင်မှုကြောင့် အကျိုးခန္ဓာငါးပါးကတော့ လှူပြည် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌ တလှုပ်လှုပ် တရွှေ့ရွှေ့ ဖြစ်ပေါ်နေသော အမှုအရာကြိယာ ဟုဆိုအပ်သော ခြေလှုပ်မှု လက်လှုပ်မှု မျက်စိမှိတ်မှု စကားပြောဆိုမှု ကိုယ်အင်္ဂါ လှုပ်ရှားမှုတို့ကို မြင်ရကြားရပါသောကြောင့် ကုသိုလ်စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ စေ့ဆော်လှုံဆော်ပြုပြင်မှုကို သိရတယ်။

တနည်း—စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ ပြုပြင်ပုံကအကြောင်းကုသိုလ် စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ စေ့ဆော်လှုံ့ဆော်ပြုပြင်မှုကြောင့် အကျိုး ခန္ဓာငါးပါးကတော့ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယံ အပါယ် လေးဘုံကြီး၌ တလှုပ်လှုပ် တရွရွ ဖြစ်ပေါ် နေတာကို ကိုယ်တွေ့မျက် မြင် ကြားရသိရပါသောကြောင့် အကုသိုလ်စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ စေ့ဆော်လှုံ့ဆော် ပြုပြင်မှုကိုသိရတယ်။ အဲသည် ပုဂ္ဂလ, သတ္တ, အတ္တ, ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တအနိစ္စဖြစ်သော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားက ငှက်ပျောတုံးနှင့်တူတယ်လို့ “သင်္ခါရကဒလူပမာ” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ သင်္ခါရာ၊ ဖဿ, စေတနာ အစရှိသော သင်္ခါရ တို့သည်။ ကဒလူပမာ၊ ငါဟုစွဲလမ်း အားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တ ဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်မပါ အကာကိုမျှ ရှာ မရသော ငှက်ပျောတုံးနှင့် တူသော ဥပမာရှိ၏။ ငှက်ပျောတုံးဆိုတာ တဖတ်စီ တဖတ်စီ ခွါလိုက်လျှင်အနှစ်အမာ အကာကိုမျှ ရှာ၍မရဘူး တဖတ်စီ တဖတ်စီသာ ရှိတော့တာဘဲ။ စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကိုး၊ အဲသည် ငှက်ပျောတုံးနှင့် တူတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော် မူတယ်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည် ငှက်ပျောတုံးနှင့် ဘယ်လိုများတူပါသလဲ ဆိုလျှင် စက္ခုပသာဒနှင့် ရူပါရူပေါင်းဆုံမိသောအခါ အဆင်းအမျိုး မျိုးတွင် နေရောင်အလင်း ဝဏ္ဏ အဆင်းကိုမြင်၍ နေရောင်ကောင်း သည်ကောင်းသည်ဟု သိကြသောအခါ ငှက်ပျောတုံးငှက်ပျောဖတ် နှင့်တူတဲ့ စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ် ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ နေရောင်မကောင်း လေခြင်းမကောင်းလေခြင်းဟု သိကြသောအခါ ငှက်ပျောတုံး ငှက် ပျောဖတ်နှင့်တူတဲ့ စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ် ၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ အဲတာက

စက္ခုပသာဒနှင့် ရူပါရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ပုဂ္ဂလ, သတ္တ, အတ္တ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဖြစ်ပုံ။

သောတပသာဒရုပ်နှင့်သဒ္ဓါရုံပေါင်းဆုံမိသောအခါ အသံအမျိုး မျိုးတွင် ကြက်သံ ကောင်းသည်ကောင်းသည်ဟု သိကြသောအခါ ငှက်ပျောတုံးငှက်ပျောဖတ်နှင့် တူသောစေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ သည် တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်နေ တော့တာဘဲ။ ကြက်သံမကောင်းလေခြင်း မကောင်းလေခြင်းဟု သိကြသောအခါ ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူသော စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ အဲဒါကသောတပသာဒရုပ်နှင့်သဒ္ဓါရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ပုဂ္ဂလ, သတ္တ, အတ္တ, ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြစ်ပုံ။

သာနပသာဒရုပ်နှင့် ဂန္ဓာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ အနံ့ အမျိုးမျိုးတွင် ရေနံဆီနံ့ ကောင်းသည်ကောင်းသည်ဟု သိကြသောအခါ ငှက် ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူသော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်နေတော့ တာဘဲ။ ရေနံဆီနံ့ မကောင်းလေခြင်း မကောင်းလေခြင်းဟု သိကြသောအခါ ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူသော စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ အဲတာက သာနပသာဒရုပ် နှင့် ဂန္ဓာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ပုဂ္ဂလ, သတ္တ, အတ္တ, ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြစ်ပုံ။

ဇိဝှိပသာဒရုပ်နှင့် ရသာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ ရသာရုံအမျိုးမျိုးတို့ တွင် ထန်းလျက်ကို စားမိကြသောအခါ ကောင်းလေခြင်းကောင်းလေခြင်းဟု သိဆဲအခါ၌ ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူသော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ ထန်းလျက် မကောင်းလေခြင်းမကောင်းလေခြင်းဟု သိကြသောအခါ ငှက်ပျောတုံးငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူသော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ အဲဒါက ဇိဝှိပသာဒရုပ်နှင့် ရသာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ ဇီဝမု ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဖြစ်ပုံ။

ကာယပသာဒရုပ်နှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ အမျိုးမျိုးတို့တွင် မာမုအတွက်ကြမ်းထမ်းသော အဝတ်အထည်များကို ဝတ်ရုံသုံး ဆောင်ကြသောအခါ မကောင်းလေခြင်းမကောင်းလေခြင်းဟု သိဆဲအခါ၌ ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူသော စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ ကောင်းသည်ကောင်းသည်ဟု သိတိုင်းသိတိုင်း ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူတဲ့ စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ နူးညံ့မုအတွက် ပိုး၊ ဖဲ၊ ကတ္တီပါ များကို ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ကြသောအခါ ကောင်းလေခြင်းကောင်းလေခြင်းဟု သိတိုင်းသိတိုင်း ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူတဲ့ စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ ပုမု မေု အတွက် ရေပုပု

ရေဇေ ကောင်းသည်ကောင်းသည်ဟု သိတိုင်းသိတိုင်း ငှက်ပျောတုံး
 ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူတဲ့ စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါး ဖြစ်
 ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။
 မကောင်းလေခြင်း မကောင်းလေခြင်းဟု သိတိုင်းသိတိုင်း ငှက်ပျော
 တုံးငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူသောစေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါး
 ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။
 ဝါယောဓာတ်ထောက်ကန် လှုပ်ရှားမှုအတွက် မီးရထား မော်တော်
 ကား လှေ လှည်း သင်္ဘောများကို စီးကြသောအခါ ကောင်းသည်
 ကောင်းသည်ဟု သိတိုင်းသိတိုင်း ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူ
 သော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်
 ဖြုတ် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် နေတော့တာဘဲ။ မကောင်းလေခြင်းမ
 ကောင်းလေခြင်းဟု သိတိုင်းသိတိုင်း ငှက်ပျောတုံးငှက်ပျောဖတ်နှင့်
 တူသောစေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်
 ဖြုတ်ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ အဲဒါက ကာယပသာ
 ဒရုပ်နှင့် ဖောဠဗ္ဗာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ပုဂ္ဂလ, သတ္တ, အတ္တ, ဇီဝမှ
 ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြစ်ပုံ။

မနောဒွါရမှာ မနောအကြည်နှင့် ဓမ္မာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ
 ဓမ္မာရုံ အမျိုးမျိုးတို့တွင် အရှေ့အရပ် ကောင်းသည်ကောင်းသည်
 ဟု သိတိုင်းသိတိုင်း အရှေ့အရပ် မကောင်းလေခြင်းမကောင်းလေ
 ခြင်းဟု သိတိုင်းသိတိုင်း ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူသော
 စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ တဖြုတ်ဖြုတ်
 ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက်နေတော့တာဘဲ။ အဲဒါက မနောအကြည်နှင့်
 ဓမ္မာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ပုဂ္ဂလ, သတ္တ, အတ္တ, ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်၍
 အနိမိတ္တ အနိစ္စဖြစ်သော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြစ်ပုံ။

အဲဒါလို ဒွါရခြောက်ပါး အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ တဖွါးဖွါး ဖြစ်
ပေါ်၍နေသော ငှက်ပျောတုံး ငှက်ပျောဖတ်နှင့်တူတဲ့ စေတနာ
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြောင်ပြောင် စင်စင်
ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ကြရအောင် နေ့ရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ်
ကြိုးစား အားထုတ်တော်မူကြပါ တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း
သူတော်ကောင်းတို့။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ဟောပုံ ဆင်ခြင်ပုံ ပြီး၏။

—:၀:—

အမှားစကား—ဤ စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ တရားကွင်းကို ရေး
ခြင်းသည် ကုသိုလ်ဖြစ်မှု အကုသိုလ်ဖြစ်မှုကို သိစေလိုသောကြောင့်
ရေးခြင်းမဟုတ်ပါ။ စေတနာ စေတသိက်တလုံး၏ အနိစ္စလက္ခဏာကို
သိစေလိုသောကြောင့် ရေးခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဤ စေတနာစေတ
သိက်တလုံး၏ အနိစ္စကိုသိလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား
ဟောတော်မူသော နိဒါနဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော်မှာ....

မနောသဉ္ဇေတနာယ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ ပရိညာတေ
တိဿော တဏှာ ပရိညာတာ ဟောန္တိ၊ တိသု တဏှာသု
ပရိညာတာသု အရိယာသာဝကဿ နတ္ထိ ကိဉ္စ ဥတ္တရိ ကရဏီ
ယန္တိ ဝဒါမိ။

အနက်ကား—ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မနောသဉ္ဇေတနာယ အာ
ဟာရေ၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရကို။ ပရိညာတေ၊ ပိုင်ပိုင်သိသည်
ရှိသော်။ ဝါ၊ ပရိညာသုံးပါးဖြင့် အဆုံးတိုင် ပိုင်နိုင်သည်ရှိသော်။
တိဿော တဏှာ၊ ကာမတဏှာ၊ ရူပတဏှာ၊ အရူပတဏှာ တည်းဟူ
သော သုံးပါးသော တဏှာတို့ကို။ ပရိညာတာ၊ အလိုလိုပိုင်နိုင်မှု

ကိစ္စပြီးစီးကုန်တော့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တီသု တဏှာသု၊ သုံးပါးသော တဏှာတို့သည်။ ပရိညာတာသု၊ အလိလိပိုင်နိုင်မှုကိစ္စ ပြီးစီးကုန်သည် ရှိသော်။ အရိယ သာဝကဿ၊ ငါဘုရား တပည့်သား အား။ ဥတ္တရိ၊ ထိုထက်အလွန်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကိစ္စ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဘွယ် လုပ်ဘွယ် အားထုတ်ဘွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောကြောင့် စေတနာစေ တသိက်တလုံးကို ကောင်းကောင်းကြီး ထင်မြင်အောင် အားထုတ် တော်မူကြပါ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။

အမှာစကားရပ်စု ပြီးပြီ။
—:ဝ:—

ဝိညာဏက္ခန္ဓာကိုဟောပုံ ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ပုဂ္ဂလ, သတ္တ, အတ္တ, ဇီဝမှကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟောတော်မူပါသလဲဆိုလျှင် “ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ နိ သတ္တာ၊ သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်။ နိဇီဝါ၊ အသက်မဟုတ်ကုန်” လို့ ဟော တော်မူတယ်။ အဲသည် အသက် သတ္တဝါမဟုတ်တဲ့ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဆိုတာ သဘာဝဓမ္မ ဓာတ်ရင်းက ထွေထွေလာလာ ကြံသိတတ်တဲ့ သဘော ထွေထွေလာလာ ကြံသိပုံက လင်းလင်းဟူသော အဆင်း ဝဏ္ဏ ပရမတ်ကို မြင်ပါလျက်နှင့် နေဟူ၍သိခြင်း နေထွက်လာပြီဟူ၍ သိခြင်း နေမှန်းတဲ့ပြီဟူ၍သိခြင်း နေဝင်သွားပြီဟူ၍သိခြင်း အဆင်း ဝဏ္ဏ ပရမတ်ကို မြင်ပါလျက်နှင့် ရှေ့လမ်းဟူ၍သိခြင်း ရှေ့လမ်း

ထွက်လာပြီဟူ၍သိခြင်း ရှေ့လမင်း ဝင်သွားပြီဟူ၍သိခြင်း အဆင်း
ဝဏ္ဏ ပရမတ်က နေမဟုတ် ရှေ့လမင်း မဟုတ်သောကြောင့် ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာ၏ ထေထေလလာလာ ကြံသိမှုမည်၏။

တနည်း—ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ထေထေလလာလာ ကြံသိပုံက ဒါန၊
သီလ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တို့ကိုပြု၍လူ့ပြည်မှာလူရှိသည် နတ်ပြည်မှာ
နတ်ရှိသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ ဗြဟ္မာ့ရှိသည်ဟု လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်း
သာ၊ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာများကို ရည်မှတ်တောင့်တ၍ ပြုကြသမျှသော
ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်မှုများသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ထေထေ
လလာလာ ကြံသိမှုမည်၏။

တနည်း—ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ထေထေလလာလာကြံသိပုံက ကာယ
ဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့ကို ပြုမိမှားသောကြောင့် ငရဲ
ဘုံ၌ ငရဲသတ္တဝါရှိသည် တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါရှိသည်
ပြိတ္တာဘုံ၌ ပြိတ္တာသတ္တဝါရှိသည် အသုရကာယ်ဘုံ၌ အသုရကာယ်
သတ္တဝါရှိသည်ဟု သိခြင်းသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ထေထေလလာလာ
ကြံသိမှုမည်၏။ အဘယ့်ကြောင့်လဲဆိုလျှင်....

ကမ္မဿ ကာရကော နတ္ထိ၊ ဝိပါကဿစ ဝေဒကော။
သုဒ္ဓဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ တံ သမ္ပဒဿနံ။

အနက်ကား—ကမ္မဿ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကို။ ကာရကော၊
ပြုလုပ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိပါကဿ၊ ကုသိုလ်
အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးတရားကို။ ဝေဒကောစ၊ ခံစား စံစားတတ်
သောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ
နှင့်မရောမယှက်သက်သက်သော ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့သည်သာလျှင်။

ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း။ တံဒဿနံ၊ ထိုသို့မြင်ခြင်းသည်။ သမ္မဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ဟုတ်မှန်စွာမြင်ခြင်းမည်ပေ၏။

ဤသို့လာသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာဆရာ ဂါထာ၏အဓိပ္ပါယ် ကတော့ ကုသိုလ်ကံအကုသိုလ်ကံကိုပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါမရှိ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးတရားကို ခံစား စံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမရှိ၊ သက်သက်သော ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့သည်သာထင် ရှားရှိ၏ဟု အဓိပ္ပါယ် လာသောကြောင့် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံကို ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါရှိသည် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးတရားကို ခံစား စံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ရှိသည်ဟု သိခြင်းသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ထေထေလှလှ ကြံသိမှုမည်၏။ အဲဒါလိုထေထေလှလှ ကြံသိတတ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို မြတ် စွာဘုရားက မျက်လှည့်သမားအမှနှင့်တူတယ်လို့ “မာယူပမဉ္စ ဝိညာဏံ” ဟု ဟောတော်မူတယ်။

အနက်ကား—ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ မာယူပမံ၊ ငါဟု စွဲလမ်း အားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တ ဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်အမာ ရှာ၍မရ မျက်လှည့်ပြသော အမှုကြီး နှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာဆိုတာ ဥပမာ မျက်လှည့်သမားအမှနှင့် တူတယ် လို့ ဟောတော်မူတယ်။ မျက်လှည့်သမားဆိုတာ မြို့ထဲ ရွာထဲမှာ အထိုက်အလျောက်သော အဘိုး အခ ကြေးငွေများနှင့် အတတ် ပညာကိုပြု၍ အသက်ကိုမွေးမြူကြတယ်။ သူ၏အတတ်ပညာကတော့

ကျောက်ခဲတခုကိုယူခဲ့၍ မျက်လှည့်ကြည့်သော လူပရိသတ်များကို
 ဤကျောက်ခဲကို ရှေ့ဖြစ်အောင် လုပ်ပြမည်ဆို၍ ထိုကျောက်ခဲကို
 မျက်လှည့်ဆရာတို့၏ ပရိယာယ်ဖြင့် ပုဝါနှင့် ဖုံးအုပ်ပြီးလျှင် ရှေ့ဖြစ်
 စေဆို၍ ပုဝါကိုလှုပ်လိုက်သောအခါ ကိုးမူးရေ ဆယ်မူးရေ ရှေ့ကဲ့သို့
 ထင်ရတယ်။ ထိုမျက်လှည့်ပြသောရှေ့ကို ပရိသတ်များ မြင်ကြသော
 အခါ မျက်လှည့်ဆရာသည် ထူးထူးဆန်းဆန်း ပြတတ်ပေသည်ဟု
 အံ့ဩချီးမွမ်းကြတယ်။ ထိုသို့ပင် အံ့ဩချီးမွမ်းကြသော်လည်း မျက်
 လှည့်ပြသောရှေ့သည် အသုံးရအသုံးဝင် ရှေ့မဟုတ်သောကြောင့်
 ရှေ့အတွက်နှင့်သက်သက် အဘိုးမတန်အသုံးမကျ ကြည့်ရှု၍ကောင်း
 သည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ရုံ ဝမ်းသာရုံသာ အသုံးကျလေသည်။
 ထိုမျက်လှည့်ပြသော ရှေ့နှင့်အတူ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ပြထားသော လူ
 နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ ရှေ့ငွေ ကျောက်သံပတ္တမြား၊ လယ်၊ ယာ၊ ကိုင်း၊
 ကျွန်း၊ တိုက်အိမ် ဘုံနန်း၊ သား၊ မယား၊ ကျေး၊ ကျွန်တို့သည် စိတ်ထဲ
 တွင် အထင်ကြီးထင်၍ ဝမ်းမြောက်ရုံ ဝမ်းသာရုံ စိုးရိမ်မှု ကြောင့်
 ကြမူဖြစ်ရုံသာ အသုံးကျတော့သည်။ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် ဓမ္မဝဝတ္ထာနု
 ဉာဏ်အရာမှာ သက်သက် အသုံးမကျ အဘိုးမတန် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်
 ဓမ္မဝဝတ္ထာနုအရာ၌ အသုံးကျသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကတော့ ဒွါရ
 ခြောက်ပါး အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍နေတယ်။
 ဘယ်လို ဖြစ်ပေါ်နေပါသလဲဆိုလျှင် စက္ခုပသာဒရုပ်နှင့် ရူပါရုံ
 ပေါင်းဆုံမိ၍ အရောင်အဆင်း အမျိုးမျိုးတို့တွင်မီးရောင်မီးရောင်လို့
 သိကြသောအခါ မျက်လှည့်အမှုနှင့်တူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အမှား
 သိမှု ဖြစ်ပေါ် နေတယ်။ အမှန်သိမှုဖြစ်ပုံက မီးကဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်
 တရား အရောင်က ရူပက္ခန္ဓာ ရုပ်တရား နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့
 သိတာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အမှန်သိဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲဒါက စက္ခု

ပသာဒရုပ်နှင့် ရူပါရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ပုဂ္ဂလ, သတ္တ, အတ္တ, ဇီဝမူ
ကင်းဆိတ်၍ အနိမိတ္တ အနိစ္စ ဖြစ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အမှားသိ
အမှန်သိဖြစ်ပုံ။

သောတပသာဒရုပ်နှင့် သဒ္ဓါရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ အသံအမျိုးမျိုးတို့
တွင် ကြက်သံကြက်သံလို့ သိကြသောအခါ မျက်လှည့်အမှုနှင့် တူ
သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အမှားသိဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ အမှန်သိဖြစ်ပုံက
ကြက်က ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား အသံက ရုပ်တရား နာမ်, ရုပ်
နှစ်ပါး အနိစ္စလို့သိတာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အမှန်သိဖြစ်တော့တာ။
အဲဒါက သောတပသာဒရုပ်နှင့်သဒ္ဓါရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာ၏ အမှားသိ အမှန်သိဖြစ်ပုံ။

သာနပသာဒရုပ်နှင့် ဂန္ဓာရုံ ပေါင်းဆုံမိကြ၍ အနံ့ အမျိုးမျိုး
တို့တွင် ရေနံဆီနံ့, ရေနံဆီနံ့, လို့ သိကြသောအခါ မျက်လှည့်အမှုနှင့်
တူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အမှားသိ ဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ အမှန်သိ ဖြစ်ပုံ
က ရေနံဆီက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား အနံ့က ရုပ်တရား နာမ်,
ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့သိတာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အမှန်သိ ဖြစ်တော့တာ
။ အဲဒါက သာနပသာဒရုပ်နှင့် ဂန္ဓာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အမှားသိ အမှန်သိဖြစ်ပုံ။

ဇိဝှိပသာဒရုပ်နှင့်ရသာရုံ ပေါင်းဆုံမိ၍ ရသာရုံအမျိုးမျိုးတို့
တွင် ထန်းလျက်ချိုသည်ချိုသည်ဟု သိကြသောအခါ မျက်လှည့်
အမှုနှင့်တူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာအမှားသိဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ အမှန်သိ
ဖြစ်ပုံက ထန်းလျက်ကဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား ချိုရသာက ရုပ်
တရား နာမ်, ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့သိတာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အမှန်သိဖြစ်
တော့တာ။ အဲဒါက ဇိဝှိပသာဒရုပ်နှင့် ရသာရုံ ပေါင်းဆုံမိသော
အခါ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အမှားသိ အမှန်သိဖြစ်ပုံ။

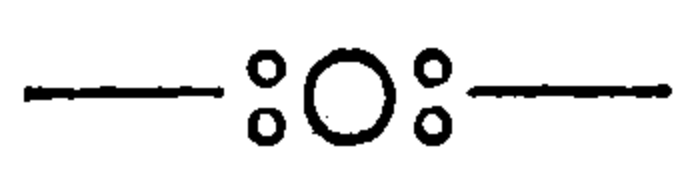
ကာယပသာဒရုပ်နှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံအမျိုးမျိုးတို့တွင် ဦးခေါင်း
 မာတယ် နူးညံ့တယ် ပူတယ် ဧတယ် ထောက်ကန်လှုပ်ရှားတယ်လို့
 သိကြသောအခါ မျက်လှည့်အမှန်တူတဲ့ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အမှားသိ
 ဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ အမှန်သိဖြစ်ပုံက ဦးခေါင်းက ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်
 တရား မာတာ နူးညံ့တာ ပူတာ ဧတာ ထောက်ကန်လှုပ်ရှားတာက
 ရုပ်တရား နာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့သိတာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အမှန်သိ
 ဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲဒါက ကာယပသာဒရုပ်နှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ပေါင်း
 ဆုံမိသောအခါ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အမှားသိ အမှန်သိဖြစ်ပုံ။

မနောဒွါရမှာ မနောအကြည်နှင့် ဓမ္မာရုံပေါင်းဆုံမိ၍ ကောင်း
 ဆိုးအပုံ ဓမ္မာရုံအမျိုးမျိုးတို့တွင် လူတွေလူတွေလို့ သိကြသောအခါ
 မျက်လှည့်အမှန်တူတဲ့ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အမှားသိဖြစ်ပေါ်နေတော့
 တာဘဲ။ အမှန်သိဖြစ်ပုံက လူတွေလူတွေက ဝိညာဏက္ခန္ဓာနာမ်တရား
 ဟဒယဝတ္ထုက ရုပ်တရား နာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါး အနိစ္စလို့သိတာ ဝိညာ
 ဏက္ခန္ဓာ အမှန်သိဖြစ်တော့တာဘဲ။ အဲဒါက မနောအကြည်နှင့်
 ဓမ္မာရုံ ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အမှားသိ အမှန်သိ
 ဖြစ်ပုံ။

အဲဒါလို့ ဒွါရခြောက်ပါး အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ တဖျားဖျားဖြစ်ပေါ်
 ၍နေသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား ရုပ်တရားနှစ်ပါးတို့၏ အနိစ္စ
 လက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး
 မြင်ကြရအောင် နေ့ရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစားအားထုတ်
 တော်မူကြပါ တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။
 “လူကဟောလျှင် သည်အတိုင်းဟောလေ” ။

ရဟန်းတော်ကဟောလျှင် အဲဒါလို ဒွါရခြောက်ပါးတို့၌ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍နေသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို မျက်လှည့်သမားအမှုနှင့် တူတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဖေဏပိဏ္ဍောပမသုတ္တန် ဒေသနာတော်မြတ်ကို ကြားနာရခြင်း တည်းဟူသောဓမ္မသဝနကုသိုလ်စေတနာ သရဏဂုဏ်သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသောသီလတော်မြတ်တို့ကို ကျင့်သုံးဆောက်တည်ရခြင်း တည်းဟူသော သီလကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြောင်ပြောင် စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ရပါလိုသောဟူ၍ ဆုတောင်းကြကုန်။

တရားသင်နည်း ဆွေးနွေးနည်းတရား
တဆဲ့သုံးပုဒ်ပြီး၏။

ကြောဇ်ပန်းဟောစဉ် ဒေသနာမည်သော
တရားသင်နည်း - ဆွေးနွေးနည်း

၁၂၉၄-ခုနှစ်တွင် ရဲထွက်ရွာ တကာဦးသာကျန်း သွီး မယ်ရွှေညွန့်တို့ ကျောင်းတင်လှူဒါန်း၍ ဝါဆိုစဉ်အခါ ရဲထွက်ရွာ ဝိပဿနာယောဂီဒါယကာ ဒါယိကာမအပေါင်းတို့ လျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်အရ

- ၁ သမုတိသစ္စာ သဘာဝသစ္စာ အရိယသစ္စာဟူ၍ သစ္စာသုံးပါး တရား။
- ၂ သံသရာသုံးကြောင်း သုံးသွယ်တရား။

၃ ကိုယ်ပိုင် ဘုံဆိုင်တရား။

၄ သစ္စာလေးပါးတရားဟူ၍ တရားလေးပုဒ်ကို ရေးသားစီရင် အပ်ပေသတည်း။

—:၀:—

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ယနေ့ည ဟောရမည့်တရားက သမုတိ သစ္စာတရား သဘာဝ သစ္စာတရား အရိယသစ္စာတရားဟူ၍ သုံးပါးရှိတယ်။ ထိုသုံးပါးသော သစ္စာတို့တွင် သမုတိသစ္စာဆိုတာ “သမုတိ—သမုတ်တာ၊ သစ္စာ—မှန်တာ။ သမုတိသစ္စာ၊ သမုတ်တာ မှန်တာ”။ သဘာဝသစ္စာဆိုတာ “သဘာဝ-သဘော။ သစ္စာ—မှန်တာ။ သဘာဝ သစ္စာ—သဘော မှန်တာ” အရိယသစ္စာဆိုတာ “အရိယ—မဖောက်မပြန်၊ သစ္စာ-မှန်တာ၊ အရိယသစ္စာ—မဖောက်မပြန်မှန်တာ”။ ထိုသုံးပါးသော သစ္စာတို့တွင် သမုတိသစ္စာ သမုတ်တာမှန်ပုံက အကြောင်းကုသိုလ်ကံကြောင့် အကျိုးခန္ဓာငါးပါးကို လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာဟု ခေါ်ဆိုမှုကြီးတခု အကြောင်း ကုသိုလ်ကံကြောင့် အကျိုးခန္ဓာငါးပါးကို ငရဲကောင် တိရစ္ဆာန်ကောင် ပြိတ္တာကောင် အသုရကာယ်ကောင်ဟု ခေါ်ဆိုမှုကြီးတခု ဤခေါ်ဆိုမှုကြီး နှစ်ခုကို သမုတိသစ္စာဆိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင် ခန္ဓာငါးပါးကပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်သောကြောင့် သမုတိသစ္စာ ခေါ်ဝေါ်ရုံမျှဖြစ်လေသည်။ တနည်း—သမုတိသစ္စာ မှန်ပုံက ခန္ဓာငါးပါးတရားကိုပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အသက်ရှိသည်ဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြသော်လည်း မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ် မပျက်မစီး ကြားရာ ဝါရာ မရောက်သောကြောင့် သမုတိသစ္စာ မှန်လေသည်။ ဤသို့

မှန်သော သမုတိသစ္စာကို မှန်ကန်စွာ ကျင့်ကြံမှ လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာဟုဆိုအပ်သော လောကီသမုတိ ချမ်းသာများကိုရ၍ ခံစားစံစားနိုင်လေသည်။ သမုတိသစ္စာကို ကျူးလွန်၍ ကျင့်ကုန်သော သူတို့သည် လောကီသမုတိချမ်းသာကိုမျှ မရကြကုန်မူ၍ အပါယ်လေးဘုံ၌သာ ကြီးစွာသောဆင်းရဲကိုရကြလေကုန်၏။ လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာ ဟုဆိုအပ်သော လောကီသမုတိချမ်းသာကိုမျှ မရကြလျှင် လိုရင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အဘယ်မှာ ရနိုင်တော့မည်နည်း။ အဲဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရလိုသောသူတို့သည် သမုတိသစ္စာဖြစ်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မှားယွင်းမှုများကို လုံခြုံအောင် အားထုတ်ကြရမည်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံဆိုတာ မနောကံအရာ အဘိဇ္ဈာ၊ ပျာပါဒတရားများကို လုံခြုံအောင် အားထုတ်နိုင်မှ ကာယကံ၊ ဝစီကံ ဟုဆိုအပ်သော သီလများ လုံခြုံလေသည်။ အဘိဇ္ဈာဆိုတာ သူတပါး စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ငါ၏ဥစ္စာဖြစ်လျှင် ကောင်းလေစွာဟု စိတ်ထဲတွင်ဖြစ်သော တရားမျိုးကို အဘိဇ္ဈာဟုဆိုတယ် တရားကိုယ်ရင်းမှာ လောဘ။ ပျာပါဒဆိုတာ သူတပါး အသက်ရှည်သည်ကိုမနာလိုမှ သေစေလိုမှ စိတ်ထဲ၌ တွင်ဖြစ်သောတရားမျိုးကို ပျာပါဒဆိုတယ် တရားကိုယ်ရင်းမှာ ဒေါသ။ မနောကံအရာ အဘိဇ္ဈာ၊ ပျာပါဒ တရားနှစ်ပါးကို လုံခြုံအောင် လုပ်နည်းမှာ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းတွင် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများအားထုတ်ရမည်။ အားထုတ်ပုံက အပါယ်လေးဘုံကြီးတွင် ဖြစ်နေတဲ့ သန်းဥ၊ ကြမ်းပိုးဥ၊ ကြက်ဥ၊ ငှက်ဥ၊ လိပ်ဥ၊ ဖုတ်ဥ အစရှိသော အဥသတ္တဝါအကောင်တွေကို ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌတွေ့မြင်ကဲ့သော် ၎င်း ဤသတ္တဝါတွေသည် ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်တရား သုံးပါးတို့ကို ပြုမိမှားသည့်အတွက် အပါယ်လေးဘုံ

ကြီး၌ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲကို ခံနေရှာကြရတယ်။ အပါယ်လေးဘုံ သားတွေချမ်းသာပါစေ ကျန်းမာပါစေ အနာရောဂါကင်းပါစေလို့ မြင်တိုင်း၊ မြင်တိုင်း အသံကို ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း နှုတ်ကတတုတ် တုတ် ရှုတ်ဆို၍ သော်၎င်း စိတ်ထည်းက အောက်မေ့၍ သော်၎င်း တကြိမ်တကြိမ် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများလိုက်ရမည်။ အဲဒါက အပါယ်လေးဘုံသားအတွက် မေတ္တာပွားပုံ။

သုဂတိဘုံသားများအတွက် မြန်မာ၊ ချင်း၊ ကသည်း၊ ကုလား၊ တရုတ် အစရှိသော သုဂတိဘုံသားများကို ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ တွေ့မြင်ကဲ့ သော်၎င်း အသံကိုကြားကဲ့သော်၎င်း ဤသတ္တဝါများသည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြုမိသည့်အတွက်ကြောင့် သုဂတိဘုံ၌နေကြရတယ် သုဂတိဘုံသားများ ချမ်းသာပါစေ ကျန်းမာပါစေ အနာရောဂါ ကင်းပါစေလို့ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း အသံကို ကြားတိုင်းကြားတိုင်း စိတ်ထည်းကအောက်မေ့၍ သော်၎င်း နှုတ်ကတတုတ်တုတ် ရှုတ်ဆို၍ သော်၎င်း တကြိမ်တကြိမ် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများလိုက်ရမည်။

ဤကဲ့သို့ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို အောက်မေ့ ပွားများကဲ့ပါလျှင် မနောဒုစရိုက် အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒအစရှိသော အကုသိုလ်တရားတွေမှ တဒင်္ဂပဟာန်၊ ဝိက္ခမ္ဘနုပဟာန်အားဖြင့် ငြိမ်းလေ၏။ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒဟူသော မနောဒုစရိုက် အမှိုက်ကံလေသာတရား တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနု ငြိမ်းကဲ့လျှင် ကာယကံသုံးပါး၊ ဝစီကံလေးပါး ဟုဆိုအပ်သော ဝိတိက္ကမကံလေသာ ဒုစရိုက်ခုနစ်ပါးတို့သည် တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနုအားဖြင့် ငြိမ်းလေ၏။ ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်ဟူသော ဒုစရိုက်တရားသုံးပါးတို့ တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနုအားဖြင့် ငြိမ်းကဲ့လျှင် သဒ္ဓါ၊

သီလ, သုတ, စာဂ, ပညာ, ဟိရီ, ဩတ္တပ္ပဟူသော လောကီသုတော်
 ကောင်းဉာဏ် ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံမှသာ သမုတိသစ္စာကို လုံခြုံမှန်ကန်
 စွာ ကျင့်သောသူမည်၏။ အဲသည် သမုတိသစ္စာကို လုံခြုံမှန်ကန်စွာ
 ကျင့်သောသူမှသာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကို အားထုတ်နိုင်
 လေသည်။ သမုတိသစ္စာကို လုံခြုံမှန်ကန်စွာကျင့်ကြ၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်
 ကြောင်းတရားများကို အားထုတ်ကျင့်ကြံမှသာလျှင် နိဗ္ဗာန်ချမ်း
 သာများကို ရနိုင်လေသည်။ အဲဒါက သမုတိသစ္စာ သမုတ်တာ
 မှန်ပုံ။

သဘာဝသစ္စာ သဘောမှန်ပုံက ကုသိုလ်ကံ အကြောင်းကြောင့်
 အကျိုးခန္ဓာငါးပါး သဘာဝတရားကို လူ, နတ်, ဗြဟ္မာဟု ခေါ်ဆို
 ပညတ် သမုတ်ကြရတယ်။ အကုသိုလ်ကံ အကြောင်းကြောင့် အကျိုး
 ခန္ဓာငါးပါး သဘာဝတရားကို အပါယ်လေးဘုံသား သတ္တဝါဟု ခေါ်
 ဆိုပညတ် သမုတ်ကြရတယ်။ ဤသုံးဆယ့်တစ်ခုရှိသော သတ္တဝါတွေ
 ကို အကုန်လုံး ပေါင်းလိုက်က ခန္ဓာငါးပါးသာ ရလေ၏။ တခြားစီ
 ထားလိုက်ပြန်လျှင် ခန္ဓာငါးပါးသာ ရလေ၏။ အဲဒါက သဘာဝ
 သစ္စာသဘောမှန်ပုံ။ **တနည်း**— သဘာဝသစ္စာ သဘောမှန်ပုံက ဂင်္ဂါ
 သဲလုံးနှင့်အမျှ မကမက ပွင့်တော်မူကြကုန်သော မြတ်စွာဘုရားရှင်
 တို့၏ တဆူသောဘုရားရှင်အတွက် ကျွတ်တော်မူကြကုန်သော သာ
 ဝကအရှင်မြတ်တို့သည် နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေနှင့် ကုဋေခြောက်ဆယ်
 ဗိုလ်ခြေတသိန်း ကျွတ်တန်းဝင်တော်မူကြသည်ဟု စာအဆိုရှိပေ
 သည်။ တဆူသောဘုရားရှင်တွင် ဤမျှလောက်ကျွတ်ခဲ့လျှင် ဘုရား
 တွေက ဂင်္ဂါသဲလုံးနှင့်အမျှ မကမက အလွန်များသည့်အတွက်သတ္တ
 ဝါ အစစ်အမှန်ရှိက ကုန်လောက်ပေပြီ အဘယ်ကြောင့် မကုန်ပါ
 သနည်း သတ္တဝါက အစစ်အမှန်မဟုတ် သမုတိသစ္စာ သမုတ်ရုံ

မှန်သောကြောင့် မကုန်လေသည်။ အမှန်ကေန်ရှိတာက ခန္ဓာငါးပါး သဘာဝသစ္စာတရားသာ အမှန်ရှိလေသည်။ ဒါကြောင့်နှစ်ဆယ့်လေး သင်္ချေနှင့် ကုဋေခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတသိန်း အစရှိသော ကျွတ် တန်းဝင် စာအဆိုသည် ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာန်မျှ ဖြစ်လေသည်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မာဒိဋ္ဌာန်အားဖြင့် ကျွတ်တာကလဲ ခန္ဓာငါးပါး သဘာဝသစ္စာ တရား ကျန်ရှိနေတာကလဲ ခန္ဓာငါးပါး သဘာဝသစ္စာတရားရှိပေ သည်။ နိဗ္ဗာန်ကို ရသည်မရသည်အတွက်နှင့် ခန္ဓာငါးပါး သဘာဝ တရားကလျော့ခြင်း နည်းခြင်း တိုးခြင်း ဆုတ်ခြင်းမရှိ ခန္ဓာငါးပါးက ခန္ဓာငါးပါးအတိုင်းရှိလေသည်။ အဲသည် ခန္ဓာငါးပါး တရားများ သည် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးတရား များဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားက “ ဓမ္မာ၊ နိသတ္တာနိဇီဝသဘာဝါ ” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ အဲသည် အသက်သတ္တဝါမဟုတ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါး သဘာဝသစ္စာတရားများကို ယခုလို သာသနာဒုလ္လဘနှင့် ကြုံရတဲ့ အခါများမှာ သိထိုက် မြင်ထိုက် ဆင်ခြင်ထိုက်ပေသည်။ အဘယ် ကြောင့်လဲဆိုလျှင် အသက်ရှိသည် သတ္တဝါဟုတ်သည်ဟု သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ အယူများကြီးနှင့်သာ အစမထင် သံသရာ တလျှောက်လုံးမှာ ငါတို့တတွေ အမှားကောင်တွေဖြစ်၍ နေကြရတာများလှလေပြီ။ အဲဒါကြောင့် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့ကို ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါရှိသည် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးတရားကို ခံစား၊ စံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါရှိသည်ဟု ကာရကဒိဋ္ဌိ ဒေဝကဒိဋ္ဌိ အယူများသက္ကာယဒိဋ္ဌိ တရားဆိုးကြီး ချုပ်ငြိမ်းရန် တရားအတွက် ခန္ဓာငါးပါးသဘာဝသစ္စာတရားများကို ယခုလိုသာသနာအခါများ ဌိယောနိသော မနသိကာရနှင့်နှလုံးသွင်းထိုက်ဆင်ခြင်ထိုက်ပေသည် ကြုံကြိုက်သော လူ့ဘဝနှင့် ကြုံကြိုက်သော သာသနာတရား ခန္ဓာ

ဦးပါး သဘာဝသစ္စာများကို နှလုံးမသွင်းဘဲ ကြောင့်ကြမဲ့နေ
ကဲ့လျှင် နောင်တတဖန် ပူပန်စိုးရိမ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်ဟု
မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟောတော်မူပါသလဲ
ဆိုလျှင်....

မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ၊ ခဏာတိတာ ဟိ သောစရေ။
တဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ၊ ခဏော ဝေါ ပဋိပါဒိကော။

ဟု ဟောတော်မူတယ်။

အနက်ကား—ဘောဇ္ဇော၊ အို သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။
ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ခဏံ၊ အရိယသစ္စာ သာသနာဓမ္မ မြတ်ခဏကို။
မာဝိရာဇေထ၊ ချော်လှန်၍များ မသွားကြစေကုန်လင့်။ ဟိ၊ အဘယ်
ကြောင့်နည်း။ ခဏာတိတာ၊ ခဏကို လှန်ကုန်သောသူတို့သည်။
သောစရေ၊ တောက်ခေါက် နောင်တ ပူပန် စိုးရိမ်ရကုန်၏။ တဒတ္ထေ၊
ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွား၌။ ဝါယမေယျာထ၊ လုံ့လမယုတ်အရအမိ
ကြီးကုတ်၍ အားထုတ်ကြကုန်ရာ၏။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ခဏော၊
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ မြတ်ခဏသည်။ ပဋိပါဒိကော၊ ယခုဘဝ ခုခဏ၌ ဆိုက်ရောက်
ရရှိကြပြီ ဟု အပဒါန်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။

ဤသို့ ဟောတော်မူသော ဒေသနာတော်မြတ်၏ အဓိပ္ပါယ်
ကတော့ တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ ငါ
ဘုရားသာသနာ တည်းဟူသော ခဏကိုလှန်၍ မသွားကြစေနှင့် အ
ဘယ်ကြောင့်လဲ ဆိုလျှင် သာသနာခဏမြတ်သမယကိုလှန်၍ သွား
သောသူတို့သည် နောင်တတဖန် ပူပန်စိုးရိမ်ရတတ်တယ်။ ကိုယ်ကျိုး
ကိုယ်စီးပွားဖြစ်သော တရားကိုအားထုတ်ကြ။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ မြတ်ခဏကြီး
သည် ယခု ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍ နေပြီဟု အဓိပ္ပါယ်လာသည်။ ဤသို့

မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော၊ ဒေသနာတော်မြတ်နှင့် အညီ
 မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ တည်းဟူသော သာသနာတော်မြတ်ကြီး
 ကို ချော်လှန်၍ မသွားရအောင် သဘာဝသစ္စာ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်
 တရား နာမ်တရားများကို ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး
 မြင်ရအောင် အားထုတ်ထိုက်ပေသည်။ “ အဲ ဒါက သဘာဝသစ္စာ
 မှန်ပုံ ” ။

အရိယာသစ္စာဆိုတာ မဘောက်မပြန် မြဲမှန်အပ် မြတ်သော
 သဘောကို အရိယသစ္စာဆိုတယ်။ အဲဒီ အရိယသစ္စာသဘောကို
 အရိယမဂ်သို့ရောက်၍ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဟု သမုတ်အပ်သော အရိယာ
 ပုဂ္ဂိုလ်မှသာ ဤအရိယသစ္စာကို ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မြင်နိုင်
 လေသည် ဒါကြောင့် သဘောအားဖြင့်မြတ်သော အရိယသစ္စာ
 ခန္ဓာငါးပါး အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို အရိယာဖြစ်ပြီးသော
 မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လို ဟောတော်မူပါသလဲ
 ဆိုလျှင်....

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
 ဥပ္ပဇိတော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခေါ။
ဟူ၍ ဟောတော်မူတယ်။

အနက်ကား—ဝတ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ ခန္ဓာ
 ငါးပါး သင်္ခါရတရားတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မြဲခြင်းသဘောမရှိကုန်။
 ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊ ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။
 ဥပ္ပဇိတော၊ ရှေးကမရှိ ယခုမှ ဖြစ်တဲ့၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိ
 သောအားဖြင့် ချုပ်ဆုံးကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး သင်္ခါရ
 တို့၏။ ဝုပသမော၊ ငြိမ်းရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။

အဲသည် ဒေသနာ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ စင်စစ်အားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာ အနိစ္စတဲ့။ အနိစ္စကို ခန္ဓာငါးပါးလို့ဆိုတာ . အနိစ္စပြင်မှ တပါး ခန္ဓာငါးပါး တခြားမရှိ အနိစ္စသာရှိသည်။ အဲသည် အနိစ္စဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးသည် ဖြစ်ချေ ပျက်ချေ ပျက်ချေ ဖြစ်ချေ အားဖြင့် အမြဲဖြစ်နေတယ်။ အနိစ္စ ဖြစ်နေသော ခန္ဓာငါးပါးသည် ရှေးက မရှိပါဘဲနှင့် ယခုမှဖြစ်တဲ့၍ အကြွင်းအကျန် မရှိသောအားဖြင့် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ ပျက်စီးတဲ့ချေ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ချေ နိစ္စ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်သော ခန္ဓာငါးပါးသည် နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်မှ အငြိမ်းကြီးငြိမ်းတော့သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်လာသည်။ “ အဲဒါက အရိယသစ္စာ မတောက်ပြန်မှန်ပုံ ” ။

ဤယခုဟောခဲ့သော သမုတိသစ္စာ, သဘာဝသစ္စာ, အရိယသစ္စာတရားသုံးပါးတို့ကို ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီးမြင်ရအောင် နေ့ရော ညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစားအားထုတ်တော်မူကြပါ တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ “လူကဟောလျှင် သည်အတိုင်းဟော” ။

ရဟန်းတော်ဟောရာ၌ ဆက်ရန် ဤသို့ ယခုဟောကဲ့သော သမုတိသစ္စာ, သဘာဝသစ္စာ, အရိယသစ္စာတရားသုံးပါးတို့ကို ကြားနာရခြင်း တည်းဟူသော ဓမ္မသာနကုသိုလ်စေတနာ သရဏဂုဏ်သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသော သီလတော်မြတ်တို့ကို ကျင့်သုံးဆောက်တည်ရခြင်း တည်းဟူသော သီလကုသိုလ်စေတနာ ဤသို့ပေါင်းအပ် များမြတ်သော ကုသိုလ်စေတနာတို့ကြောင့် သမုတိ

သစ္စာ သဘာဝသစ္စာ အရိယသစ္စာတရားသုံးပါးတို့ကို ပြောင်ပြော
စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ရပါလို့သောဟူ၍ ဆုတောင်
ကြကုန်။

သစ္စာသုံးပါးတရား ပြီး၏

—:ဝ:—

သံသရာသုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဥပေယျာဇဉ်တရား

ယောစ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။

ကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

အနက်ကား—ယောစ၊ ရဟန်းရှင်လူ ဘယ်သူမဆို အကြင်
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။
အပဿံ အပဿန္တော၊ မရှုမမြင် မဆင်ခြင်ဘဲ။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်
တရာ ကာလပတ်လုံး။ ဇီဝေ၊ အသက်ရှည်ငြားအံ့။ နသေယျော၊
မမြတ်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ ပဿ
တော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကောဟံ၊ တရက်မျှ။ ဇီဝိတံ၊ အသက်
ရှည်ခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်၏။

ဤသို့မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဒေသနာတော်
မြတ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စကို
မမြင်သောသူသည် ယုတ်မာတယ်။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို
သိသော သူမှသာမြတ်၏ဟု အဓိပ္ပါယ်လာသည်။

အယုတ်၊ အမြတ်အဓိပ္ပါယ်နှစ်ရပ်တွင် ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကိုသိမှ မြတ်၏ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုပါသလဲဆိုလျှင် ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှုကိုသိ၍ မြတ်ပုံက အစမထင် သံသရာ ကမ္ဘာဘာက ဂင်္ဂါသံလုံးနှင့်အမျှ မက မက ပွင့်တော်မူကြကုန် သော ဘုရားရှင်တို့တွင် တဆူသောဘုရားရှင်၏ ခြေတော်ရင်း၌ နှစ် ဆဲ့ လေး သင်္ချေ နှင့် ကု ဋေ ခြောက် ဆယ် ဗိုလ်ချေတသိန်း အကျတ်တရားကို ရကြကုန်သော အရိယာသာဝကတို့သည် ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို သိမြင်၍သာ သမုဒယ သစ္စာ အနုသယကိလေသာ ကုန်ငြိမ်းရာ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာနဓာတ် ဖြစ်၍ ဇာတိဒုက္ခ၊ ဇရာဒုက္ခ၊ ပျာမိဒုက္ခ၊ မရဏဒုက္ခ တည်းဟူသော သံသရာဝဋ်ဒုက္ခကြီး လေးပါးမှ ကျွတ်လွတ် ထွက်မြောက်တာကိုပင် မြတ်၏ဟု ဟောတော်မူတယ်။

အဲဒါက ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှုကို သိသောသူတို့၏ မြတ်ပုံ။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု တို့ကို မသိသောသူသည် ယုတ်မာ၏ဟု ဆိုသော အဓိပ္ပါယ်၏ ယုတ် မာပုံကတော့ အစမထင်သံသရာ ကမ္ဘာဘာက ဂင်္ဂါသံလုံးမျှ မက မက ပွင့်တော်မူကြကုန်သော ဘုရားသခင်တို့၏ အထံတော်တို့၌ နိဗ္ဗာန်ကိုမရကြကုန်မူ၍ ယခုထက်ထိ သံသရာထဲတွင် ပဋိသန္ဓေ နေမှု ဘေးတန်းလန်း၊ ဒို့မူဘေးတန်းလန်း၊ နာမူဘေးတန်းလန်း၊ သေမူ ဘေးတန်းလန်း ခံနေရသောသူများကိုသာ ယုတ်မာတယ်လို့ ဟော တော်မူတယ်။

အဲဒါက ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု အနိစ္စဓာတ် ပရမတ်ကို မသိကြသောသူတို့၏ ယုတ်မာ၍နေပုံ။ အဲဒါလို ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ အနိစ္စတရားကို မသိကြသည့်အတွက် ငါတို့တတွေ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် အားဖြင့် ဝဋ်သုံးပါး သံသရာ သုံး ကြောင်းသုံးသွယ်၌ ကျင်လည်၍နေကြရလေသည်။ သံသရာ သုံး

ကြောင်းသုံးသွယ်ဆိုတာ အထက် ပြဟွာပြည်နှစ်ဆယ်ကို အထက် သံသရာထား နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် လူ့ပြည် ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ ကို အလယ်သံသရာထား ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ် အပါယ်လေးဘုံကြီးကို အောက်ဆုံး သံသရာထား သံသရာသုံး ကြောင်းသုံးသွယ်ပြီး၏။ သံသရာသုံးကြောင်းသုံးသွယ်တွင် အောက် ဆုံးသံသရာ အပါယ်လေးဘုံကြီး၌ အစမထင်သံသရာက အစဉ်မ ပြတ်ဖြစ်ပေါ်၍ နေသော ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်သုံးပါး တို့တွင် ကိလေသဝဋ် ဘယ်တရားလဲဆိုလျှင် ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ တရား နှစ်ပါးသည် ကိလေသဝဋ်မည်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကိလေသဝဋ်ရှိခဲ့ လျှင် ကမ္မဝဋ် ဘာကိုလုပ်မလဲဆိုတော့ သပ္ပုရိသုပနိဿယ သူတော် ကောင်း အဆုံးအမကို မရသောသူသည် ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး အကု သိုလ်တရားများကိုပြုမိ၍ ကမ္မဝဋ်ဖြစ်လေ၏။ ကမ္မဝဋ်ဒုစရိုက်ဆယ် ပါး တပါးပါးကို ပြုမိလျှင် ဝိပါကဝဋ် ဘယ်မှာအကျိုးပေးမလဲဆို တော့ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ် တည်းဟူသော အ ပါယ်လေးဘုံကြီးတွင် ကံအားလျော်စွာ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်တရား နာမ် တရားများဖြစ်ရလေ၏။ ယခုအပါယ်လေးဘုံကြီးတွင် ဖြစ်နေရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရားနာမ်တရားများသည် ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး ကမ္မဝဋ် အကြောင်းတရားကြောင့် အကျိုးဝိပါကဝဋ် ဖြစ်ရလေသည်။ အဲ ဒါက အောက်ဆုံးသံသရာ အပါယ်လေးဘုံကြီး၌ ဖြစ်နေတဲ့ ကိလေ သဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် တရားသုံးပါး။

အလယ်သံသရာ လူ့ပြည် နတ်ပြည် ဟုဆိုအပ်သော ကာမသု ဂတိ ခုနစ်ဘုံ၌ဖြစ်ပုံ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တရားသုံးပါး တို့တွင် ကိလေသဝဋ် ဘယ်တရားလဲဆိုလျှင် ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ တည်းဟူသော ကာမဂုဏ်ငါးပါး အာရုံတရား

တို့၌ သာယာ ခင်မင် လိုချင် တောင့်တသော သမုဒယသစ္စာ လော
 ဘသည် ကိလေသဝဋ်မည်၏။ ကိလေသဝဋ်ရှိခဲ့လျှင် ကမ္မဝဋ်ဘာကို
 လုပ်မလဲဆိုတော့ သပ္ပုရိသုပနိဿယ သူတော်ကောင်း အဆုံးအမ
 ကို မရသောသူသည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတရားတို့ကို ပြုကျင့်သော
 အခါ လှူ ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာရှိသည်ဟု စိတ်ထဲ
 တွင် အထင်ကြီးထင်၍ လောကီချမ်းသာ ဝဋ်ဆင်းရဲကို တောင့်တ၍
 ပြုမိလေသောကြောင့် ပုညာဘိသင်္ခါရကုသိုလ် ကမ္မဝဋ်တရား ဖြစ်
 လေ၏။ ဝဋ်နိဿိတပုညာဘိသင်္ခါရ ကမ္မဝဋ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဝိပါကဝဋ်
 ဘယ်မှာအကျိုးပေးမှာလဲဆိုတော့ လှူပြည် နတ်ပြည် ဟုဆိုအပ်
 သော ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံတွင် ကံအားလျော်စွာ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်
 တရား နာမ်တရားများ ဖြစ်ရလေသည်။ ယခုလှူပြည် နတ်ပြည် ဟု
 ဆိုအပ်သော ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံတွင်ဖြစ်နေရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်
 တရား နာမ်တရားများသည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကမ္မဝဋ် အ
 ကြောင်းကြောင့် အကျိုးဝိပါကဝဋ် ဖြစ်လေ၏။ အဲဒါက လှူပြည်
 နတ်ပြည် ဟုဆိုအပ်သော ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံအလယ်သံသရာကြီး
 ၌ ဖြစ်နေတဲ့ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် တရားသုံးပါး။

အထက်သံသရာ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှစ်ဆယ်၌ဖြစ်ရန် ကိလေသဝဋ်
 ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် တရားသုံးပါးတို့တွင် ကိလေသဝဋ် ဘယ်တရားလဲ
 ဆိုလျှင် ဗြဟ္မာ့ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘဝ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာကို သာယာခင်မင် လိုချင်
 တောင့်တသော ဘဝတဏှာ၊ သမုဒယသစ္စာလေးပါးသည် ကိလေ
 သဝဋ်မည်၏။ ကိလေသဝဋ်ရှိခဲ့လျှင် ကမ္မဝဋ် ဘာကိုလုပ်မှာလဲဆို
 တော့ သပ္ပုရိသုပနိဿယ သူတော်ကောင်း အဆုံးအမကို မရသော
 သူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲကို တောင့်တလျက် ဝဋ်နိဿိတဖြစ်သော ဘာဝ
 နာလေးဆယ် အစရှိသော သမထကမ္မဋ္ဌာန်း တရားများကို အား

ထုတ်မိ၍ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကမ္မဝဋ်ဖြစ်လေတော့သည်။ ကမ္မဝဋ်ဖြစ်
 က ဝိပါကဝဋ် ဘယ်မှာအကျိုးပေးမှာလဲဆိုတော့ အထက်ဗြဟ္မာ
 ပြည်နှစ်ဆယ်တွင် ကံအားလျော်စွာ ဝိပါကဝဋ် ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်
 တရား နာမ်တရားများ ဖြစ်ရလေတော့သည်။ ယခုဗြဟ္မာပြည် နှစ်
 ဆယ်မှာ ဖြစ်နေရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားများသည်
 မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကမ္မဝဋ်အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဝိပါကဝဋ်
 မည်၏။ အဲဒါက အထက်သံသရာဗြဟ္မာပြည် နှစ်ဆယ်တွင် ဖြစ်နေတဲ့
 ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တရားသုံးပါး။

ထိုဝဋ်သုံးပါး တရားတို့တွင် ဝိပါကဝဋ်တရားသည် သံသရာ သုံး
 ကြောင်း သုံးသွယ်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော အကျိုးဝိပါကဝဋ်ချင်း
 တူသောကြောင့် “ဓမ္မာ နိသတ္ထ နိဇီဝ သဘာဝါ” ဟု မြတ်စွာဘုရား
 ဟောတော်မူသည်။ ထိုသို့ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ခန္ဓာငါးပါးတို့
 ၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာများကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းကာယ်
 ကာ၍နေသော အဝိဇ္ဇာထင်ရှားရှိကြောင်းကို သိသာအောင် မဂ္ဂင်
 ရှစ်ပါးတွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်နှင့် စစ်ပြမည်။ စစ်ဆေးပုံက သံသရာ
 သုံးကြောင်းသုံးသွယ်တွင် အကျိုးဝိပါကဝဋ် ခန္ဓာငါးပါးရုပ်၊ နာမ်
 တရား လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ်
 အပါယ်လေးဘုံတို့၌ ပဋိသန္ဓေနေတဲ့ချေ၊ အိုတဲ့ချေ၊ နာတဲ့ချေ၊
 သေတဲ့ချေ၊ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ရသနည်းဟု သမ္မာဒိဋ္ဌိကစစ်ဆေး
 လိုက်သောအခါ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့က အစစ်ခံထွက်
 သည်မှာ အရှင်သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကျွန်တော်ကျွန်တော်တို့မှာ အကျိုးဝိပါက
 ဝဋ်ဖြစ်၍ ဘယ်လိုဘယ်လိုဖြစ်သည် ဟု မသိနိုင်ပါ ကျွန်တော်တို့၏
 အကြောင်းတရားဖြစ်သော ကမ္မဝဋ်ကိုသာ မေးပါတော့ဟု အစစ်ခံ
 ထွက်လေ၏။ ထိုသို့ အစစ်ခံထွက်သောအခါ ကောင်းပြီအကျိုး

ဝိပါကဝဋ် နှင်တို့အသာနေ ကမ္မဝဋ်ကိုစစ်မည်ဆို၍ သံသရာ သုံး
 ကြောင်းသုံးသွယ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါး၌ အကျိုးဝိပါကဝဋ်ကို
 တည်ထောင်ပြုပြင်၍နေသော ကမ္မဝဋ် ဘယ်တရားတုံးဟု စစ်ဆေး
 လိုက်သောအခါ အောက်ဆုံး သံသရာ အပါယ်လေးဘုံကြီးတွင်
 အကျိုးဝိပါကဝဋ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကုသိုလ်စေတနာကံ တ
 ဆယ်၊လူ့ ဘုံ နတ်ဘုံ ဟုဆိုအပ်သော အလယ်သံသရာကြီး၌ အကျိုး
 ဝိပါကဝဋ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသလကမ္မပထ တရားဆယ်ပါး
 ဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ကံစေတနာတဆယ်။ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှစ်ဆယ်
 ဟုဆိုအပ်သော အထက်သံသရာကြီး၌ အကျိုးဝိပါကဝဋ်ကို ဖြစ်
 စေတတ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကံ ကိုးခုအားဖြင့် ကံနှစ်ဆုံကိုးပါး
 ဖြစ်ပါသည်ဟု အစစ်ခံထွက်လေ၏။ ဟဲ့ ကံနှစ်ဆုံကိုးပါး သံသရာ
 သုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါး၌ အကျိုးဝိပါက
 ဝဋ်ကို အဘယ်ကြောင့် တည်ထောင်ပြုပြင်၍ နေသနည်းဟု သမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိက စစ်ဆေးလိုက်သောအခါ ကမ္မဝဋ် အစစ်ခံသည်မှာ အရှင်
 သမ္မာဒိဋ္ဌိအကျိုးဝိပါကဝဋ်ကို စာရင်သာ ကျွန်တော်တို့ ကံနှစ်ဆုံကိုး
 ပါးများသည် အကြောင်းဖြစ်ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကံနှစ်ဆုံကိုး
 ပါးများမှာလဲ အကျိုးတရားများဖြစ်၍ ဝိပါကဝဋ်တရားတို့၏ ဖြစ်မှု
 ပျက်မှုများကို ကျွန်တော်ကျွန်တော်တို့ ကမ္မဝဋ်တရားများက ဘယ်
 လို ဘယ်လို ဖြစ်သည်ဟု မသိနိုင်ပါ ကျွန်တော်တို့၏ အကြောင်း
 တရားဖြစ်သော ကိလေသဝဋ်ကိုသာ မေးပါကော့ဟု အစစ်ခံထွက်
 လေ၏။ ထိုသို့ အစစ်ခံထွက်သောအခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိက ကောင်းပြီကံနှစ်
 ဆုံကိုးပါး ကမ္မဝဋ်တရား နှင်တို့အသာနေ ကိလေသဝဋ်ကို စစ်မည်
 ဆို၍ သံသရာ သုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါး၌
 ကမ္မဝဋ် ဝိပါကဝဋ် တရားများကို တည်ထောင်ပြုပြင်၍ နေသော

ကိလေသဝဋ် ဘယ်တရားတုံးဟုစစ်မေးလိုက်သောအခါ အောက်ဆုံး သံသရာအပါယ်လေးဘုံကြီးမှာ ဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိစိကိစ္ဆာ ကိလေသဝဋ်တရား အလယ်သံသရာ လူ့ဘုံနှင့် နတ်ဘုံမှာ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟုဆိုအပ်သော ကာမဂုဏ်တရားငါးပါးတို့၌ သာယာ ခင်မင် လိုချင်သော သမုဒယသစ္စာလောဘသည် ကိလေသဝဋ်မည် ၏။ အထက် သံသရာ ဗြဟ္မာ့ပြည် နှစ်ဆယ်မှာ ကိလေသဝဋ်တရားက ဗြဟ္မာ့ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘဝ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာများကို သာယာခင်မင်လိုချင်သော သမုဒယသစ္စာလောဘသည် ကိလေသဝဋ်တရား ဖြစ်ပါသည် ဟု အစစ်ခံထွက်လေ၏။ ထိုသို့ အစစ်ခံ ထွက်သောအခါ ဟဲ့ ကိလေသ ဝဋ် လောဘသမုဒယသစ္စာ ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာအဘယ်ကြောင့် သံသ ရာ သုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါး၌ ကမ္မဝဋ် ဝိပါ ကဝဋ် တရားများကို ပြုပြင်တည်ထောင်၍ နေရသနည်းဟု စစ်ဆေး လိုက်သောအခါ ကိလေသဝဋ်က အစစ်ခံထွက်သည်မှာ အရှင်သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တရားများကို တည်ထောင်ပြုပြင်မှုကိစ္စသည် ကျန်တော်တို့ချည်း ဖြစ်နိုင်သည်မဟုတ်ပါ။ အဝိဇ္ဇာက ဘုံသုံးပါး ကောင်းသည်ကောင်းသည်ဟု ပြောပြသောကြောင့် အမြင် အယူ မှားခြင်း ဒိဋ္ဌိ ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ လိုချင်မှု သာယာမှု သမုဒယ သစ္စာ လောဘကိလေသဝဋ် တရားများဖြစ်ပါတော့သည်။ ထိုသို့ အမြင်အယူမှားဒိဋ္ဌိ ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာ သမုဒယသစ္စာ လောဘ ကိလေသဝဋ်တရားများဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တရား များဖြစ်တော့သည်။ ဟုတ်မဟုတ် မှန်မမှန်ကို အဝိဇ္ဇာကိုသာ မေး ပါတော့ဟု ကိလေသဝဋ်ကို အစစ်ခံ ထွက်လေသည်။ ထိုသို့ အစစ် ခံထွက်သောအခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိက ကိလေသဝဋ် အသာနေ၊ အဝိဇ္ဇာကို စစ်မည်ဆို၍ သံသရာ သုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံး

ပါး၌ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တရားသုံးပါးကို တည်ထောင် ပြုပြင်၍နေသော တရားကား အဘယ်တရားနည်းဟု သမ္မာဒိဋ္ဌိက စစ်ဆေးလိုက်သောအခါ အကျိုးတရား၊ အကြောင်းတရားကိုမသိ သစ္စာပေးပါးတရားတို့ကို ဖွဲ့လှမ်းကွယ်ကာတတ်သော အဝိဇ္ဇာမော ဟုဖြစ်ပါသည်ဟု အစစ်ခံထွက်လေ၏။ ထိုသို့ အစစ်ခံ ထွက်သော အခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိက ဟဲ့ အဝိဇ္ဇာမောဟ သံသရာသုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါး၌ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တရား သုံးပါးကို အဘယ်ကြောင့် တည်ထောင်ပြုပြင်၍ နေရပါသနည်းဟု သမ္မာဒိဋ္ဌိကစစ်ဆေးလိုက်သောအခါ အဝိဇ္ဇာက သမ္မာဒိဋ္ဌိ သံသရာ သုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါး၌ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် တရားသုံးပါးကို ငါတည်ထောင် ပြုပြင်၍ထား ပါသည်။ ဘုံသုံးပါးတရားနှင့် သင်္ခါသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ဘာမျှ မဆိုင်ပါက လား သင်္ခါဆိုင်ကည့်တရားကတော့ သုညတ တရား အနိမိတ္တတရား အပဏိဟိတတရား အသင်္ခတ တရားများသာ သင်္ခါဆိုင်ရာ တရား များဖြစ်ပါသည်ဟု အဝိဇ္ဇာက စကားဆိုလေသည်။ ထိုသို့ စကားဆို သောအခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိက အဝိဇ္ဇာတရားဆိုတာ သင်္ခတ တရား အသင်္ခ တ တရားဟူ၍ တရားနှစ်မျိုးသာ ရှိသောကြောင့် သင်္ခတ ဖြစ်သော ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် တရားများကို စစ်ဆေးရမည်ဆို၍ အဝိဇ္ဇာကိုစစ်၏။ စစ်ပုံက အဝိဇ္ဇာ ဘုံသုံးပါး၌ အကောင်းရှိသည် အကောင်းရှိသည်ဟု သင်ပြောပြခြင်းသည် ဘာများ အကောင်းရှိ ပါသနည်းဟု သမ္မာဒိဋ္ဌိက စစ်ဆေးလိုက်သောအခါ အဝိဇ္ဇာပြော ပြသည်မှာ အမောင်သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘုံသုံးပါး အကောင်း ပုံကို ပြောပြ ပါမည် နားထောင်ပါဦးဆို၍ ဘုံသုံးပါး၌ အထက်ဗြဟ္မာ့ပြည်နှစ် ဆယ်တွင် “ စုလ္လာသီတိ သဟဿာနိ ကံ ” ကမ္ဘာကြီးရှစ်သောင်း

လေးထောင်တို့တိုင်တိုင် အသက်ရှည်သော ဗြဟ္မာလည်းရှိပါသည်
 ကမ္ဘာထက်ဝက် အသက်ရှည်သော ဗြဟ္မာလည်းရှိပါသည် ကမ္ဘာ
 သုံးပုံတပုံ အသက်ရှည်သော ဗြဟ္မာလည်း ရှိပါသည် ဤမျှလောက်
 အသက်ရှည်သောဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်လာသော ဗြဟ္မာများသည်
 ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်သည်မှစ၍ ဘာမျှပူပန်ခြင်း ကြောင့်ကြစိုက်
 ခြင်းမရှိကြဘဲ စျာနုသုခကိုသာ ခံစား၍နေရပါသည်။ အဲဒါက ဘုံ
 သုံးပါးတွင် အထက် သံသရာ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှစ်ဆယ်၌ အကောင်းရှိပုံ
 ကို ပြောပြပါသည်။

အလယ်သံသရာတွင် နတ်ပြည်ကြီး၌ အကောင်းရှိပုံကို ပြောပြဦး
 မည် နားထောင်ပါဦးဆို၍ စာတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ၊ ယာမာ၊
 တုသိတာ၊ နိမ္မာနရတီ၊ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိနတ်ပြည်ခြောက်ထပ်သို့
 ရောက်လာသော နတ်သွီး နတ်သားများသည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်
 လာသည်မှစ၍ ကိုးဆယ်ခြောက်ပါးသော အနာရောဂါတို့မှ ကင်း
 ရှင်းပါသဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သောဘုံဗိမာန်ပဒေသာပင် ဥယျာဉ် ရေ
 ကန် နတ်သုဒ္ဓါများကို သုံးဆောင်ခံစား၍ ချမ်းသာစွာနေရပါသည်
 အဲဒါက ဘုံသုံးပါးတွင် နတ်ပြည်ကြီး၌ အကောင်းရှိပုံ။ အလည်သံ
 သရာ လူ့ပြည်ကြီး၌ အကောင်းရှိပုံကို ပြောပြဦးမည် အမောင်
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ နားထောင်ပါဦးဆို၍ လူ့ပြည်ကြီးတွင် စကြဝတေးမင်း
 မန္ဒာတ်မင်း ဧကရာဇ်မင်း ပဒေသရာဇ်မင်း သူဌေးသူကြွယ် ကုန်
 သည် လယ်လုပ်အားဖြင့် ကံအားလျော်စွာ လူ့စည်းစိမ် လူ့ချမ်း
 သာများကို ခံစားသုံးဆောင်၍ နေကြရပါသည်။ အဲဒါက ဘုံသုံးပါး
 တွင် လူ့ပြည်ကြီး၌ အကောင်းရှိပုံကို အဝိဇ္ဇာက ပြောပြလေ
 သည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိက အပါယ်လေးဘုံကြီး၌ ဘာများ ကောင်းတာရှိပါ
 သေးသလဲဟုမေးသောအခါ အဝိဇ္ဇာက အပါယ်လေးဘုံကြီး၌ အ
 ကောင်းရှိပုံကို ပြောပြပါဦးမည် အမောင်သမ္မာဒိဋ္ဌိ နားထောင်ပါဦး
 ဆို၍ ပြောပြသည်မှာ သူ့ အသက်ကိုသတ်သောသူတို့သည် သူတပါး
 အသက်သေပြီးနောက် အသက်သေမှုအတွက် ဘာမျှပြန်၍ မပေးရ
 သောကြောင့် အလကားရတာကို အကောင်းဟုဆိုပါသည်။ သူ
 တပါးဥစ္စာကို ခိုးကြသောသူတို့ ခိုး၍ရပြီးနောက် ဘာမျှပြန်၍မပေး
 ရသောကြောင့် အလကားရတာမျိုးဖြစ်၍ အကောင်းဟုဆိုပါသည်
 အဲဒါလို ဤလောကကြီးမှာ များသောအားဖြင့် ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးကို
 ပြုပြီးကြသောအခါဖြစ်စေ ပြုဆဲ ပြုတုံးအခါဖြစ်စေ မပြုခင် ပြု
 တော့မည်ဟု ကြံစည်သောအခါဖြစ်စေ ငြိုငြင်ပင်းပန်း မအီမသာ
 ပြုရသည်မဟုတ်ပါ။ ရှင်ရှင်လန်းလန်း အားရဝမ်းသာ ပြုကြသော
 အမှုမျိုးဖြစ်၍ အကောင်းဟုဆိုပါသည် အမောင်သမ္မာဒိဋ္ဌိ အဲဒါက
 အပါယ်လေးဘုံကြီး၌ အကောင်းရှိပုံကို ပြောပြသည်။ အကောင်း
 ထင်မှုသာ အဝိဇ္ဇာမဟုတ်ဘူး မကောင်းထင်မှုကြီးကလဲ အဝိဇ္ဇာဘဲ
 အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင် ဤကမ္ဘာလောကကြီးမှာ ကိုယ်ကိုယ်ကို
 သတ်၍ သေရသောသူများလဲရှိသေးတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုလျှင် ကြီး
 ဆွဲချ၍သေမှု စိန်စား၍သေမှု အစရှိသော ကိုယ်ကိုယ်ကိုသတ်၍သေ
 မှုသည် အလွန်များပြား၏။ ဤကဲ့သို့ ကိုယ်ကိုယ်ကိုသတ်၍ သေခြင်း
 များသည် လူ့ပြည်မှာနေရခြင်းသည် မကောင်းဘူးဟု ထင်ကြ၍
 သေရခြင်းသာ ကောင်းသည်မြတ်သည်ဟု စိတ်ထဲတွင် ထွေထွေလာ
 လာအထင်ကြီးထင်၍ ဘယ်နည်းနှင့် ငါသေမည် ပြုကြရသော အမှု
 ကြီးသည် အကောင်းထင်မှု မကောင်းထင်မှု အဝိဇ္ဇာ၏ အမှုကြီးပေ
 တည်း။ ကောင်း၊ မကောင်း လွတ်သောတရားက မြတ်စွာဘုရား

ဟောတော်မူသော သံယုတ်ပါဠိတော် ဖေဏပိဏ္ဏော ပမသုတ်၌ ရုပ်ကို ရေမြုပ်နှင့်တူသည်ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ရေမြုပ်ကို မြင်ကြသောအခါ မည်သူတဦးတယောက်မျှ ချစ်ခြင်း မိုးခြင်းမရှိကြဘူး ကောင်း၊ မကောင်းလွတ်လေ၏။ ဘုံသုံးပါးထွင် ယခုရှိနေတဲ့ ရူပက္ခန္ဓာကိုလဲ အဲသည် ရေမြုပ်နှင့်တူတယ်လို့ ဟောတော်မူတယ်။ အဲဒါကြောင့် သံသရာသုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါးမှာ ကောင်း၊ မကောင်းထင်မှုကြီးကို အဝိဇ္ဇာ၏သတ္တိဟု သိရတယ်။ အဲသည် အဝိဇ္ဇာတရားကြီးကို တဒင်္ဂပဟာန် ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်အားဖြင့်မပယ်နိုင်ဘဲ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်တရားများကို ပြု မိ ချေ က ကိလေသ ဝဋ်၊ ကမ္မ ဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် တရားသုံးပါး။ ဖြစ်မြဲတိုင်း ဖြစ်ပြန်လေတော့သည်။ အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “အဝိဇ္ဇာပစ္စရာ သင်္ခါရာ” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ အဝိဇ္ဇာနယ်ကြီးက ကျွတ်လွတ်ရန် တရားမှာခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာကို ကိုယ်တိုင်ညာဏ်အမြင် ပေါက်ရောက်အောင် အားထုတ်နိုင်မှသာ အဝိဇ္ဇာနယ်က လွတ်နိုင်ကြောင်းကို ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌....

ယောစ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံဥဒယဗ္ဗယံ။

ကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။

ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။

ဤသို့ ဟောတော်မူသော ပါဠိတော်မြတ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အနိစ္စကိုသိသောသူမှသာ မြတ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်လာသောကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အနိစ္စ လက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို

ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ကြအောင် နေ့ရော
ညပါ ဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစားအားထုတ်တော်မူကြပါ တရားနာပရိ
သတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

သံသရာ သုံးကြောင်းသုံးသွယ်တရား ပြီး၏။

—:၀:—

ဘုံဆိုင် ကိုယ်ဆိုင်တရား

ယခုညဟောရန်တရားက ဘုံဆိုင်ပစ္စည်း ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း တရား
နှစ်ပါးကို ဟောရလိမ့်မည် ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းဆိုတာ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဒါရုံ၊
ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူသော အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရား
များကို ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းလို့ဆိုရသည်။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင်
မနုဿတ္တ လူ့ဘဝကို ရကြသော မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်၊ ကုန်
သွယ်၊ လယ်လုပ်၊ အအ၊ အရူး၊ သုဘရာဇာ၊ သူတောင်းစားမှစ၍
အသုံးပြုကြသော ရှေ့၊ ငွေ၊ ကျောက်သံ၊ ပတ္တမြား အစရှိသော
အထည်ဝတ္ထုမျိုးတွင် ငွေ ဟူသော ဝတ္ထုတခု၌ မျက်စိဖြင့် မြင်
ကောင်းသော ဝဏ္ဏ အဆင်းဓာတ်သည် ရူပ ကာမဂုဏ်မည်၏။ ဟီး
ခတ်လိုက်သောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော အသံဓာတ်သည် သဒ္ဒါ
ကာမဂုဏ်မည်၏။ ထိုဝတ္ထုကို နှာခေါင်းဖြင့် နှမ်းမိသောအခါ
အမွှေးနံ့၊ အပုပ်နံ့ အစရှိသော အနံ့ဓာတ်သည် ဂန္ဓကာမဂုဏ်
မည်၏။ ထိုဝတ္ထုကို လျှာဖြင့်လျက်မိသောအခါ ချို၊ ချဉ်၊ စပ်၊ ငန်၊ ဖန်၊
ခါး အစရှိသော ရသာဓာတ်သည် ရသာ ကာမဂုဏ်မည်၏။ ထိုဝတ္ထုကို
ကိုယ်အင်္ဂါတို့ဖြင့် တွေ့ထိ ကိုင်စမ်းမိသောအခါ မာသဘော၊ နူးညံ့ သ
ဘော၊ ပူသဘော၊ သေဘောထောက်ကန်လှုပ်ရှားသဘောများသည်။

ဖောဠဗ္ဗာရုံ ကာမဂုဏ်မည်၏။ ခြုံရုံ ဝတ်ဆင်ကြသော ပိုး၊ ဖဲ၊ ကတ္တီပါ စားသောက် မျှိုသွင်းကြသော ဝက်သား၊ ကြက်သား၊ ထမင်း၊ ရေ၊ မုံပဲသရေစာ စသည်တို့၌လည်း ငွေ ဟူသော ဝတ္ထုနှင့်အတူ အာရုံ ငါးပါးတရားတို့သည် ဒင်းကြမ်းအပြည့်ရှိကုန်၏။ အ ဝိညာဏက သင်္ခါရဖြစ်သော ဝတ္ထု၌သာရှိသည်မဟုတ် သဝိညာဏကသင်္ခါရ ဟု ဆိုအပ်သော လူ့ ခန္ဓာ၊ နတ်ခန္ဓာ၊ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာ၊ အပါယ်လေးဘုံ ခန္ဓာ တို့၌လည်း အာရုံငါးပါးတရားတို့သည် ဒင်းကြမ်းအပြည့်ရှိကြကုန် ၏။ ထိုအာရုံငါးပါးတို့ကို အလို့ရှိကြ တောင့်တကြသောကြောင့် ကာမဂုဏ် ဟု ဆိုပေသည်။ ထိုကာမဂုဏ်တရားတို့ကို ခွေး၊ ကျီး၊ လင်းတ၊ ငါး၊ လိပ်၊ မကာရ်း အစရှိသော အပါယ်လေးပုံသားတွေ မှာလဲ ရူပါရုံ အစရှိသော ကာမဂုဏ်ငါးပါး အာရုံတရားတို့နှင့်သာ နေ့ရှိသမျှ ပျော်ပါးခံစား၍နေကြလေသည်။ အရိယာကို ချန်လှုပ်၍ သုဂတိဘုံသား ဟုဆိုအပ်သော လူ့ လောကကြီးမှာလည်း ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ ဟူသော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ နှင့်သာ နေ့ရှိသမျှ ခံစားစံစား၍နေကြသူ များချေသည် သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းများကို အားထုတ်၍ နေသောသူက နည်းချေသည်။ အရိယာကို ချန်လှုပ်၍ အထက်နတ်ပြည် ဟုဆိုအပ် သော သုဂတိဘုံကြီးမှာလဲ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ ဟူသော ကာမဂုဏ်ငါးပါး အာရုံတရားတွေကိုသာ ခံစားစံစား၍ နေသောသူ များချေသည်။ အဲဒါကြောင့် ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ ဟူသော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတရားများကို ဘုံ ဆိုင်ပစ္စည်း ဟုဆိုထိုက်ပေသည်။

ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဆိုတာက “သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မသကာ” ဟု မြတ် စွာသူရား ဟောတော်မူတယ်။

အနက်—သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မသကာ၊ မိမိတို့ပြုကြသော ကောင်းမှု မကောင်းမှု နှစ်ပါးသည် သာလျှင် ဘဝများစွာ ကမ္မာများစွာ သွားလေရာရာမိမိတို့သဏ္ဍာန် မှာ အစဉ်ပါသော ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိကြကုန်၏။

အဲသည် ဒေသနာအဓိပ္ပါယ်ကတော့ သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းကတော့ မိမိတို့ပြုမိကြသော ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ နှစ် ပါးသည်သာလျှင် သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဟု အဓိပ္ပါယ်လာ သည်။ ဒါကြောင့် သတ္တဝါတို့သဏ္ဍာန်၌ ကမ္မပထ မြောက်ပြီးဖြစ် သော ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံများသည် ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ် မနှစ်သက်သောသူဟူ၍ ရန်သူမျိုးငါးပါး သတ္တဝါ တဦးတယောက် နှင့် အမေ့မဆိုင်သောကြောင့် ခဲ့ဝေခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း မရ ကောင်း ပြုမိသောသတ္တဝါသည်သာ အကျိုးအာနိသံသ မဟာပူလ များကို ခံစားရလေသည်။ အဲဒါကြောင့် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ များသည် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်လေသည်။

ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းဆိုတာက မသွားသာ မလာသာ အကြပ်အတည်း သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်၍ နေကြရသော ရှေ့ငွေ၊ ကျောက်၊ သံ၊ ပတ္တမြား၊ လယ်ယာ၊ ကိုင်း၊ ကျွန်း၊ သား၊ မယား၊ ကျေးကျွန် တို့ကံ အိမ် ဘုံနန်း အစရှိသော ကာမဝတ္ထုဟူသမျှသည် သတ္တဝါတို့၏ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်လဲ ဆိုလျှင် ရှေ့ ငွေ၊ ကျောက်၊ သံ၊ ပတ္တမြား အစရှိသော ကာမဝတ္ထုများသည် အမေ့ ဆိုင်သားချင်း ဆွေမျိုးတို့နှင့် တွေ့ကဲ့သော်၎င်း ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ မချစ်မနှစ်သက်သောသူတို့နှင့် တွေ့ကဲ့သော်၎င်း ခဲ့ခြမ်း ဝေဘန်ခြင်း ဘောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်နိုင်လေသောကြောင့် ရှေ့ ငွေ၊

ကျောက်၊ သံ၊ ပတ္တမြား၊ လယ်၊ ယာ၊ ကိုင်း၊ ကျွန်း၊ သား၊ မယား၊ ကျေး
ကျွန်၊ တိုက်၊ အိမ်၊ ဘုံနန်း အစရှိသော ကာမဝတ္ထုများသည် သတ္တဝါ
တို့၏ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းမည်၏။

အဲသည် ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း အကုသိုလ်
ဖြစ်တတ်သည်။ ဘယ်လိုဖြစ်ပါသလဲဆိုလျှင် လယ်၊ ယာ၊ ကိုင်း၊ ကျွန်း
အပြင်များ၌ စပါး၊ ပြောင်း၊ ပဲ၊ နှမ်း စသည်တို့ကို ကြဲဖြန့် စိုက်ပျိုး၍
ထားကြရာ ဂျိုး၊ ငှက်၊ ကျွဲ၊ နွား စသော သတ္တဝါများသည် ဘုံဆိုင်
ပစ္စည်းဖြစ်၍ စားသောက်မှီဝဲကြသောအခါ ဘုံဆိုင်ကိုစောင့်ရှောက်
ထိန်းသိမ်း၍နေသော ဘုံဆိုင်စောင့် ပစ္စည်းရှင်တို့က စားသောက်
မှီဝဲကြသော ဂျိုး၊ ငှက်၊ ကျွဲ၊ နွား အစရှိသော သတ္တဝါများအပေါ်၌
ဗျာပါဒ သူတပါးအသက် ရှည်သည်ကို မနာလိမ္မ သေစေလိမ္မ ဟု
သော ကြံစည်မှု မနောက်ဒုစရိုက် ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်း ဝစီကံ ဒုစ
ရိုက် ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ် အသက်သတ်ခြင်း ဟူသော ကာယကံဒုစ
ရိုက်ဟူ၍ ကံသုံးပါး ဒုစရိုက်တရားတို့ကို ကြူးလှန် ပြစ်မှားမိခဲ့လျှင်
ဘုံဆိုင်စောင့် ပစ္စည်းရှင်မှာ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက်နှင့် ကိုယ်ပိုင်
ပစ္စည်း အကုသိုလ် ဖြစ်လေတော့သည်။

တနည်း—ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက်နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း အကုသိုလ်
ဖြစ်ပုံက အိမ်၊ ယာ၊ ဝင်း၊ ခြံ အတွင်းတွင် သိမ်းဆည်းစောင့်ရှောက်၍
ထားရသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်၊ သံ၊ ပတ္တမြား၊ တိုက်၊ အိမ်၊ ဘုံနန်း၊
သား၊ သွီး၊ မယား စသော ဘုံဆိုင်များကို တပါးသောသူတို့က ဘုံ
ဆိုင်သည်အတွက် အသုံးပြုကြသောအခါ ဘုံဆိုင်စောင့် ပစ္စည်းရှင်
တို့သည် ငါ၏ပစ္စည်း သား၊ သွီး၊ သားမယားကို စော်ကားရသလား
နှိပ်စက်ရသလားဟု ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်း အပိန်အဖျင်း ပြောဆို

ခြင်း ဝစီကံဒုစရိုက် ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ် အသက်သတ်ခြင်း ကာယ ဒုစရိုက် ဗျာပါဒ သူတပါးအသက်ရှည်သည်ကို မနာလိမ္မ သေစေလိမ္မ ဟူသော မနောကံ ဒုစရိုက်ဟူ၍ ကံသုံးပါး ဒုစရိုက် တရားများကို ပြုမှား ကြံစည်ခဲ့မိလျှင် ထိုအကုသိုလ်ကံ တရားများသည် ဘုံဆိုင်စောင့် ပစ္စည်းရှင်မှာသာ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်၍ ထို အကုသိုလ်ကံ တရားများသည် မိမိမှ တပါး အခြားသောသူများကို အလကား ပေးသော်လည်း မရောက် အဘိုးပေး၍ ရောင်းသော်လည်း မပါလေ။ ပြုမိသော် ဘုံဆိုင်စောင့် ပစ္စည်းရှင်မှာသာ အကျိုးပေးရန် ကာလကံဆိုင်းငံ့၍နေလေသည်။ အဲဒါလဲ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက် နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း အကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ။

ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက်နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် အားထုတ်ရမည်။ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်း အတွက်နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ကုသိုလ် ဖြစ်ပုံက လယ်၊ ယာ၊ လုပ်ခင်း၊ ကိုင်း၊ ကျွန်းတခွင် မြေအပြင်၌ ဝဲ၊ စပါး၊ ပြောင်း၊ နှမ်းများကို ကြဲဖြန့်စိုက်ပျိုး၍ ထားကြသောအခါ ဂျိုး၊ ငှက်၊ ကျွဲ၊ နွား သတ္တဝါများသည် ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းဖြစ်၍ မှီဝဲ စားသောက်ကြရာ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းများကို စောင့်ရှောက်၍နေကြသော ဘုံဆိုင်စောင့် ပစ္စည်းရှင်တို့က ဗြဟ္မာ့ဝိဟာရ တရားများကို လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ထိုက်ပေသည်။ ဗြဟ္မာ့ဝိဟာရ တရားပွားများ ပုံက ငါတို့ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းကို စားသောက် မှီဝဲရှာကြသော တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါများသည် ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက် တည်း ဟူသော ဒုစရိုက်တရား သုံးပါးတို့ကို အတိတ်ဘဝက ပြုမှားမိကြ၍ အပါယ်လေးဘုံကြီး၌ ကြီးစွာသောဆင်းရဲကို ခံနေရှာကြရတယ်။ ငါတို့၏ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းများကိုလည်း စားသောက် မှီဝဲကြပါစေတော့ ဟု စွန့်လွှတ်ခြင်း စားသောက်မှီဝဲသော အခါမှစ၍ ကိုယ်စိတ် နှစ်

ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ ကျန်းမာကြပါစေဟု ယောနိသော မနသိ
 ကာရဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ မေတ္တာပို့ ရမယ်။ ဤကဲ့သို့ မကောင်းသော
 အကျိုးကိုပေးသော အကုသိုလ်ကံကို မြင်ခြင်းသည် ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ ဘာ
 ဝနာကုသိုလ်မည်၏။ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းများကို စွန့်ခြင်းသည် ဒါနကု
 သိုလ်မည်၏။ မေတ္တာကိုပွားများခြင်းသည် မေတ္တာဘာဝနာ ကုသိုလ်
 မည်၏။ အဲဒါက ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ကုသိုလ်
 ဖြစ်ပုံတမျိုး။

တနည်း— ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက်နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကုသိုလ်
 ဖြစ်ပုံက ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သော ရှေ့၊ ငွေ၊ ကျောက်၊ သံ၊ ပတ္တမြား၊
 လယ်ယာ၊ ကိုင်းကျွန်း၊ သား၊ မယား၊ ကျေးကျွန်၊ တိုက်၊ အိမ်၊ ဘုံနန်း
 အစရှိသော ကာမဝတ္ထုများကို သူတပါးတို့က လွန်ကျူးစော်ကား
 ပြစ်မှားဖျက်ဆီးခဲ့သည်ရှိသော် ဘုံဆိုင်စောင့်ပစ္စည်းရှင်မှာ အပြစ်မှ
 လွတ်ကင်းအောင် နှလုံးသွင်းရန်တရားက သတ္တဝါတို့မည်သည်မှာ
 ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သည်ဟု ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်
 မကောင်းသော အကုသိုလ်ကံတရားသည် မကောင်းသောအကျိုး
 ကိုသာပေးချေသည်။ ကောင်းသောကုသိုလ်ကံတရားသည် ကောင်း
 သောအကျိုးကိုသာ ပေးချေသည်။ ထို့ကြောင့်-အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာ
 ပါဒ ဆိုတဲ့ မေတ္တာကုသိုလ်ကံတရားများသည်သာ ငါတို့၏ကိုးကွယ်
 ရာ လည်းလျောင်းရာဖြစ်တော့သည်။ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ ဘာဝနာတရား
 အဒေါသ မေတ္တာတရားများကိုသာ ကြိုးစားအားစိုက်၍ များများ
 ကြိုး ပွားများလိုက်ကြရမည်။ ပွားများပုံက ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းများကို
 လည်း အလိုရှိရာ သုံးကြပါစေ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ
 ဟု မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများရမည်။ ဤကဲ့သို့ ကံကိုယုံကြည်ခြင်း

ဟူသော ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဘာဝနာကုသိုလ် ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းကို စွန့်လွှတ်ခြင်း
က ဒါနကုသိုလ်၊ မေတ္တာကို ပါးများခြင်းက မေတ္တာဘာဝနာကုသိုလ်
အဲဒါက ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက် ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံတမျိုး။

တနည်း—ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက်နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ကုသိုလ်
ဖြစ်ပုံက သဗ္ဗသန္တက ဗဟုသာဓာရဏ လောကီရတနာ စည်းစိမ်
ဟုဆိုအပ်သော ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းများတွင် သား၊ သမီး၊ သား၊ မယား
များကို အလှခံပုဂ္ဂိုလ်အား မုတ္တစာဂ အဖြစ်ဖြင့် စွန့်လွှတ်လှဒါနိုး
ခြင်းသည် ဒါနကုသိုလ် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်လေ၏။

တနည်း—ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ကုသိုလ်ဖြစ်
ပုံက ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည်လည်း ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းဖြစ်နေ
တယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်နေပါသလဲဆိုလျှင်....

အသီတိ ကိမိကုလာနံ၊ ရောဂါနန္တရ ဗာဟိရံ။
သာဓာရဏော ဝသာ တေသံ၊ ကာယော မစ္စုံ နိဂစ္ဆတိ။
ဟု ဟောတော်မူသည်။

ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ အသီတိကိမိကုလာနံ၊ အရေထူ ပါး
အသား ကျောရိုး ရိုးတွင်း ခြင်ဆီ ကပ်မှီစားသောက် သေပျောက်
မွေးဖွား ဖျားနာကြီးငယ် ကြည့်စွန့် ပယ်သည် ရှစ်ဆယ်များတောင်း
ပိုးအပေါင်းတို့နှင့်လည်း။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆန်ချေ၏။ တေသံ၊
ထို ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့၏။ ဝသာ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ မစ္စုံ၊ သေခြင်းသို့။ နိဂစ္ဆတိ၊
ရောက်တတ်ချေ၏။ အန္တရဗာဟိရံ အန္တရဗာဟိရာနံ၊ ကိုယ်တွင်း
ကိုယ်ပ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ရောဂါနံ ရောဂါဘယာနံ၊ စက္ခုရောဂါ
စသော အရာမကသော အနာ မြေ၊ ကင်း၊ သန်း စသော အရာမက

သော ဘေးတို့နှင့်လည်း။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံချေ၏။ တေသံ၊ ထိုရောဂါ ဘေးတို့၏။ ဝသာ၊ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ မစ္စုံ၊ သေခြင်းသို့။ နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်ချေ၏။

ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး အတွင်း၌ ပိုး မျိုး ရှစ်ဆယ် ရှိသည် ဟု ဟောတော်မူသည်။ ပိုးမျိုး ရှစ်ဆယ်ဆိုတာ တုံဏိပိုး၊ မဟာတုံဏိပိုး၊ ဇဝါပိုး၊ အစ ရှိသည်ဖြင့် အမျိုးအမည် ရှစ်ဆယ်ကိုဆိုတယ်။ တမျိုးတမျိုး သော ပိုးအတွက် မှန်းခြေအားဖြင့် အနည်းဆုံး တရာကျထားပါ လျှင် ပိုးကောင်ပေါင်း ရှစ်ထောင်လောက် ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ် ကြီးအတွင်း၌ရှိနေတယ်။ ဤရှစ်ထောင်လောက်ရှိနေတဲ့ အပါယ်ဘုံ သား ပိုးကောင်တွေကလဲ ငါ့ကိုယ်ငါ့ကိုယ်လို့ စုံဆိုသမှု အတွင်ပြု ကြတယ်။ ယခု တရားနာနေတဲ့ သုဂတိ ဘုံသားတွေကလဲ ငါ့ကိုယ် ငါ့ကိုယ်လို့ စုံဆိုသမှု အတွင်ပြုနေကြတယ်။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အပါယ်ဘုံသား ပိုးကောင်တွေက ပိုင်လေသလား သို့မဟုတ် သုဂတိ ဘုံသား လူတွေက ပိုင်လေသလားဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်လိုက်လျှင် သုဂတိဘုံသား လူအခေါ်ခံနေသော နာမ်တရား လောဘ၏ ပျော် ပါးရန်အတွက် ကုသိုလ်ကံပြုပြင်၍ ဖြစ်ပေါ်သောအကျိုးဝိပါကဝဋ် တရား ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် သုဂတိဘုံသား လူများ နှင့်လည်း ဆိုင်ပေသည်။ အပါယ်ဘုံသား ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့ကလည်း ဤအကျိုးဝိပါကတရား ရူပကာယခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏ အဇ္ဈတ္တအတွင်း မှာ ကံပို့၍ရောက်သောကြောင့် ဒုဂ္ဂတိဘုံသား ပိုးကောင်များနှင့် လည်း ဆိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် စားသောက်မှုကိစ္စ ပျော်ပါးနေ ထိုင်ရန်ကိစ္စ အလုံးစုံ လိုသမျှကို ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး၌ အသုံးပြုကြလေသည်။ ရံခါရံခါ ဗဟိဒ္ဓမှာ တွေ့ကြတဲ့ ကျား၊ ငါး၊

မိကျောင်း၊ ဘီလူးအပေါင်းတို့၏၎င်း ဖြုတ်၊ မှက်၊ ခြင်၊ သန်း၊ ကြမ်းပိုး
 တို့၏၎င်း စားသုံးရန် ကိစ္စကို မခံချင်မနေရ ဘုံဆိုင်သည့်ပစ္စည်းမို့
 အာမခံအနေနှင့် အသုံးပြုခံကြရလေသည်။ ထိုသို့ အသုံးပြုခံရသော
 အခါ၌ ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို စားပါတော့ သုံးပါတော့ဟု
 စွန့်လိုက်ကြရမည်။ ဤသို့ စွန့်လိုက်သောအခါ အလောဘ ကုသိုလ်
 စေတနာ တဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။ ဘုံဆိုင်စောင့် ခန္ဓာရှင်မှာ
 ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက်နှင့် ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်း ကုသိုလ် ဖြစ်လေတော့
 သည်။

ဤသို့ ယခုကြားနာရသော ဘုံဆိုင်ပစ္စည်း ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း
 တရားတော်မြတ်ကို ယောနိသော မနသိကာရဖြင့် အသင်အတင်
 နှလုံးသွင်းမိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအတွက်နှင့် ကိုယ်ပိုင်
 ပစ္စည်း ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် နေ့ရော ညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစား
 အားထုတ် တော် မှု ကြ ပါ တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်
 ကောင်းတို့။ “လူကဟောလျှင် သည်အတိုင်းဟောလေ” ။

ရဟန်းကဟောလျှင်—ဤယခုဟောသော ဘုံဆိုင်ပစ္စည်း ကိုယ်
 ပိုင်ပစ္စည်း တရားတော်မြတ်ကို ကြားနာရခြင်း တည်းဟူသော ဓမ္မ
 သဝန ကုသိုလ်စေတနာ သရဏဂုဏ် သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသော
 သီလတော်မြတ်တို့ကို ကျင့်သုံးဆောက်တည်ရခြင်း တည်းဟူသော
 သီလကုသိုလ်စေတနာ ဤသို့ ပေါင်းအပ် များမြတ်သောကုသိုလ်ကံ
 စေတနာတို့ကြောင့် ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းများကို ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ကုသိုလ်
 ပြု၍ သစ္စာလေးပါး တရားတော်မြတ်ကို ပြောင်ပြောင်စင်စင်
 ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ရပါလိုသောဟူ၍ ဆုတောင်းကြကုန်။

ဘုံဆိုင်ပစ္စည်း ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းတရား ပြီး၏။

ရုပ်ဒုက္ခသစ္စာတရား ဒိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿစ အတိက္ကမံ။
 အရိယံ အဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခုပသမဂါမိနံ။
 ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ ဧတံ သရဏ မုတ္တမံ။
 ဧတံ သရဏမာဂမ္မ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ။ ဓမ္မပဒပါဠိတော်။

အနက်ကား—ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဒုက္ခသမပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ပွားကြောင်း သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ အတိက္ကမံ၊ လွန်မြောက် ချုပ်ငြိမ်းမှုကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဒုက္ခုပသမဂါမိနံ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ဆိုက်ရောက်စေတတ်သော။ အရိယံအဋ္ဌဂီကံမဂ္ဂံ၊ အဋ္ဌဂီကအရိယမဂ်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ဧတံ၊ ဤ အမြင်လေးချက်သည်သာလျှင်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ခေမံ၊ ဘေးရန် ကင်းသော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာကြီးပေတည်း။ ဧတံ၊ ဤ အမြင်လေးချက်သည်သာလျှင်။ ဥတ္တမံ၊ အမြတ်ဆုံးသော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာကြီးပေတည်း။ ဧတံသရဏံ၊ ဤအမြင် လေးချက်သို့။ အာဂမ္မ၊ ဆည်းကပ်၍။ ဝါ၊ ရောက်၍ ရ၍။ သဗ္ဗ ဒုက္ခာ၊ အလုံးစုံသော သံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခမှ။ ပမုစ္စတိ၊ ကင်းလွတ်နိုင်၏။

အဲသည် ဒေသနာအဓိပ္ပါယ်ကတော့ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ တည်းဟူသော သစ္စာလေးပါး တရားကို သိမြင်ခြင်းသည်သာလျှင် ဘေးရန်ကင်းသော ကိုးကွယ်ရာကို မြင်ခြင်းကြီးဘဲတဲ့၊ ဤသစ္စာလေးပါး တရားကြီးကို မြင်ခြင်းသည်သာလျှင် အမြတ်ဆုံးသော ကိုးကွယ်ရာကို မြင်ခြင်းကြီးဘဲတဲ့၊ ဤသစ္စာ

လေးပါး တရားကြီးကို စိန္တာမယဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိ၍ အကြိမ်
 များစွာ အားထုတ်မှသာလျှင် သံသရာဝဋ်ကြီးမှ ကျွတ်လွတ် ထွက်
 မြော် နိုင်တော့တာဘဲတဲ့။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကြီးဆိုတာ ခန္ဓာငါးပါး
 တို့၏ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှုအစဉ်ကို သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဟု ဆိုတယ်။ ခန္ဓာတို့၏
 ဖြစ်ပုံက ရူပက္ခန္ဓာ၌ ပထဝီ မာမူ နူးညံ့မှု မြေဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတွေ
 တကိုယ်လုံး ခြေဖျားက ဆံဖျားတိုင် ဆံဖျားက ခြေဖျားတိုင် လက်
 နှင့် စမ်းကြည့်ပါလျှင် မာမူ၊ နူးညံ့မှု မြေဓာတ်တွေ တကိုယ်လုံး
 ဒင်းကြမ်းအပြည့် အပ်ဖျားတထောက်စာလောက်မျှ အကြား အ
 လတ် မရှိဘဲ စိတ်တွေ ဉာဏ်ဖြင့် ပထဝီကာယ ရုပ်အပေါင်း ရုပ်အစု
 ကြီးကို တွေ့ရှိနေရတယ်။ ယခု တွေ့ရှိသော ပထဝီဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာ
 သည် အကြိတ်အခဲ အဆန်အမာ ဆိုလျှင် ဥပမာ မှန်ပြင် ရေပြင်
 မြေပြင်မှာ ထင်သော အရိပ်ကဲ့သို့ အနုမြူတလုံးကို အစိတ် တသန်း
 စိတ်၍ တစိတ်စာမျှ အနှစ်သာရမရှိ မာမူ နူးညံ့မှု သဘောအမူအရာ
 ကြိယာမျှသာရှိလေသည်။ ထို သဘောအမူအရာ ကြိယာမျှသာ
 ရှိသော ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာသည် မျက်စိတမှိတ် လျှပ်တပျက်ခန့်
 ခဏကာလမျှ ရပ်နားခြင်းမရှိ ဖြစ်မှု ပျက်မှု ရုပ်သန္တတိ အစဉ်မျှသာ
 ဖြစ်၍ ဥပမာ မီးတောက်နှင့်တူ၏။ မီးတို့မည်သည် အဆီကို စွဲရမှ
 သာ မီးတောက်ဟု ပြောဆိုရန်ဖြစ်ပေါ် နိုင်လေသည်။ ထိုမီးတောက်
 သည် အဆီ အားကောင်းသလောက် မီးတောက် အားကောင်းလေ
 သည်။ အဆီ အားနည်းလျှင် မီးတောက် အားနည်းလေသည်။ ရေ
 နံဆီခွက်၌ရှိသော မီးတောက်သည် ရှေးဦးအစ ပဌမ မီးမတောက်မီ
 မီးစာထိပ်ဖျား၌ ရှေးဦးစွာရှိနှင့်သော ရေနံဆီကို မီးညှိလိုက်သည်နှင့်
 တပြိုင်နက် ပဌမ ရေနံဆီနှင့် ပဌမမီးတောက် ကိုဆုံးလေ၏။ ပဌမ
 ရေနံဆီနှင့် ပဌမမီးတောက်အကဲ့တွင် ပဌမမီးတောက်ကို အမှီပြု၍

ဒုတိယတက်လာသော ရေနံဆီမှ ဒုတိယ မီးတောက် အသစ်ဖြစ်ပေါ်
 လေသည်။ အဲသည်လို တတိယ ရေနံဆီနှင့် တတိယမီးတောက်
 စတုတ္ထ ရေနံဆီနှင့် စတုတ္ထ မီးတောက် ပဉ္စမ ရေနံဆီနှင့် ပဉ္စမ မီး
 တောက် အစရှိသည်ဖြင့် သူ့ ရေနံဆီနှင့် သူ့ မီးတောက် အပိုင်း
 အပိုင်း အပြတ်အပြတ်ဖြစ်၍ အတွင်းက ရေနံဆီ ကုံသောအခါ မီး
 တောက်လည်း ကုံငြိမ်းလေ၏။

အဲသည် ရေနံဆီနှင့် မီးတောက် ဥပမာ အတူ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ
 မခြား သီတဥတု၊ ဥဏ္ဍဥတု ဟုဆိုအပ်သော မေ့ ပူမှု ဥတုသင်္ခါရ
 ချေ့ ပူချေ့ ပြုပြင်မှု ကိစ္စသည် ရေနံဆီနှင့် တူ၏။ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ
 မခြား သြကာသလောကကြီးနှင့် ဒင်းကြမ်းအပြည့်ရှိနေသော မာ
 မှု နူးညံ့မှု ပထဝီဓာတ်ရူပက္ခန္ဓာကြီးသည် မီးတောက်နှင့် အလားတူ
 ၏။ ရှေးရှေး ပထဝီဓာတ် ရုပ်ဟောင်းတွေ ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်
 ရာတွင် နောက်မှ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပထဝီဓာတ်
 ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် အပိုင်းအပိုင်း အပြတ်အပြတ်အားဖြင့် မီးတောက်
 ဥပမာနှင့်အတူ မျက်စိတမှိတ် လျှပ်တပျက်ခန့်မျှ မရပ်မနား မတန့်
 စားဘဲ အမြဲ ဖြစ်ပျက်၍နေသည်ကို ဒုက္ခသစ္စာဆိုသည်။

သွားခြင်း၊ ဣန္ဒြိယသုခိန္ဒြိ ဒီပသာနာဆင်ခြင်ပုံ

သွားမည်ဟု စိတ်ထဲ၌ဖြစ်ပေါ်၍ ပဌမခြေလှမ်း၌ ခြေဖျားက
 ဆံဖျားတိုင် ဖြစ်ပေါ်သော မာမှု နူးညံ့မှု ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတို့
 သည် ပဌမခြေလှမ်း အဆုံးတွင် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စ
 ရောက်လေကုန်၏။ ဒုတိယခြေလှမ်း၌ ခြေဖျားက ဆံဖျားတိုင်
 အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်သော ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် ဒုတိယ
 ခြေလှမ်းအဆုံးတွင် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။

အဲဒါလို သူ့ ခြေလှမ်းနှင့် သူ့ ပထဝီဓာတ် အပိုင်းအပိုင်း အပြတ် အပြတ် အစဉ်အတိုင်း အမြဲဖြစ်ပျက်၍ နေလေ၏။

ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထိ၌ ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ရပ်လိုသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ ရူပက္ခန္ဓာကြီးကို မတ်မတ်ရပ်လိုက် သောအခါ သွားဆဲအခါ၌ ဖြစ်ပေါ်သောပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတို့ သည် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။ ရပ်မိသည်နှင့် တပြိုင်နက် ခြေဘဝါး အပြင်မှစ၍ အထက် ဆံဖျားတိုင်အောင် တ ကိုယ်လုံး အနှံ့အပြား အသစ်အသစ်သော မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် တို့သည် ဒင်းကြမ်းအပြည့် ခဏခြင်း ဖြစ်ပေါ်၍ ရပ်မူ ဣရိယာပုထိ ကို မဖျက်မခြင်း တကိုယ်လုံး၌ မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ်တို့သည် ကွယ်ပျောက်မှုကလည်း မရပ်မနား ကွယ်ပျောက်၍နေ၏။ အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်သော ပထဝီဓာတ်တို့ကလည်း အသစ်အသစ်မစဲ ဖြစ်ပေါ်၍နေ၏။

ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထိ၌ ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုထိမှ ထိုင်လိုသောစိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထိကို ပြုကြသောအခါ ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုထိ၌ဖြစ်သော မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် အနိစ္စ ရောက်လေကုန်၏။ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထိ ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အသစ်အသစ်သော ပထဝီဓာတ်တို့သည် ခဏခြင်း ဖြစ် ပေါ်လေ၏။ ထိုင်မူဣရိယာပုထိကို မဖျက်မခြင်း တကိုယ်လုံး ခြေ ဖျားက ဆံဖျားတိုင် ဆံဖျားက ခြေဖျားတိုင် မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီ ဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် ကွယ်ပျောက်မှုကလည်း မရပ်မနား ကွယ်

ပျောက်၍နေ၏။ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်သော ပထဝီဓာတ်တို့ကလည်း အသစ်အသစ်မစဲ ဖြစ်ပေါ်လေသည်။

လျောင်းခြင်းဣရိယာပုထ်၌ ဒိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ထိုင်သောဣရိယာပုထ်မှ လျောင်းလိုသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုထ်ကို ပြုကြသောအခါ ထိုင်သော ဣရိယာပုထ်၌ဖြစ်သော မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။ လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုထ် ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် အသစ်အသစ်သော ပထဝီဓာတ်တို့သည် ခဏခြင်းဖြစ်ပေါ်လေ၏။ လျောင်းသော ဣရိယာပုထ်ကို မဖျက်မခြင်း တကိုယ်လုံး အနှံ့အပြား မာမူ နူးညံ့မူ ပထဝီဓာတ် ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် ကွယ်ပျောက်မှုကလည်း မရပ်မနား ကွယ်ပျောက်၍နေ၏။ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်သော ပထဝီဓာတ်တို့ကလည်း အသစ်အသစ်မစဲ ဖြစ်ပေါ်လေသည်။

သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်း ဟူသော ဣရိယာပုထ် လေးပါး၌ ဖွဲ့စီးမှု ယိုစီးမှု ရေဓာတ် ပူမှု မေ့ မီးဓာတ် ထောက်ကန်မှု လှုပ်ရှားမှု လေဓာတ်တို့သည် မိမိတို့ သဘောလက္ခဏာ အတိုင်း ပထဝီဓာတ်နှင့်အတူ အဟောင်းဓာတ်စု ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်မှုကလည်း မရပ်မနား ကွယ်ပျောက်၍နေ၏။ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်မှုကလည်း အသစ်အသစ်မစဲ ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဣရိယာပုထ် လေးပါးတို့၌ မဟာဘုတ် ရုပ်ဓာတ်တို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု တရားကြီးတခုကို မြတ်စွာဘုရားက “ရူပံ၊ ရူပံသည်။ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မာ၊ ဘောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ ယခု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဝိပရိဏာမ ဓမ္မ ရုပ်အနိစ္စ

လက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး
မြင်ကြအောင် နေ့ရော ညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစား အားထုတ်
တော်မူကြပါ တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းထို့။
“လူက ဟောလျှင် သည်အတိုင်းဟောလေ”။

ရဟန်းကဟောလျှင်—ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ဘောဘက်ပြန်တတ်သော
သဘောရှိကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသော တရားတော်မြတ်ကို ကြား
နာရခြင်း တည်းဟူသော ဓမ္မသဝနကုသိုလ်စေတနာ သရဏကုမ္မ
သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသော သီလတော်မြတ်တို့ကို ကျင့်သုံး ဆောံ
တည်ရခြင်း တည်းဟူသော သီလကုသိုလ်စေတနာ ဤသို့ပေါင်း
အပ် များမြတ်သော ကုသိုလ်စေတနာတို့ကြောင့် ဝိပရိဏာမဓမ္မ
ရုပ်အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာတရားကိုပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်
ကြောင်ကြီး မြင်ရပါလိမ့်သောဟူ၍ ဆုတောင်းကြကုန်။

ရုပ်ဒုက္ခသစ္စာတရား ပြီး၏။

—:၀:—

နာမ်ဒုက္ခသစ္စာတရားဟောသည့် ဝိပဿနာဆင်ခြင်ပုံ

ရှေးရုပ်ဒုက္ခသစ္စာတရားကွင်း၌ “ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ” အစရှိသော
ပါဠိတော် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အကုန်အရကျက်၍ နာမ်ဒုက္ခသစ္စာ
တရားနှင့် ဆက်၍ဟောလေ။ ဆက်၍ဟောရန်—သံသရာ ဝဋ်ဆင်း
ရဲကြီးဆိုတာ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အစဉ်ကို သံသရာ ဝဋ်
ဆင်းရဲဟု ဆိုတယ်။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပုံက ရုပ်ခန္ဓာ ဟူ၍
လည်းကောင်း နာမ်ခန္ဓာ ဟူ၍လည်းကောင်း နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်
ပါးတို့တွင် နာမ်ခန္ဓာဆိုတာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါ

ရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ နာမ်ခန္ဓာလေးပါးရှိတယ်။ ထိုလေးပါး တို့တွင် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တပါး၏ အနိစ္စလက္ခဏာကို မြင်လျှင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသော နာမက္ခန္ဓာ သုံးပါးတို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာကိုလည်း မြင်နိုင်လေတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင် ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ အစရှိသော စေတသိက် နာမ်ခန္ဓာတို့သည် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို မှီရမှ ဖြစ်နိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အနိစ္စကိုမြင်ပါလျှင် စေတသိက် နာမ်ခန္ဓာသုံးပါးတို့၏ အနိစ္စကို မြင်နိုင်လေ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အနိစ္စကိုပြုမည်။

• စိတ်တို့မည်သည် အာရုံကို သိခြင်းလက္ခဏာရှိသည်ဟု ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့် အာရုံဆိုတာ လင်းလင်းအဆင်း စိမ်းစိမ်းအဆင်း ဝါဝါ ဖြူဖြူ မဲမဲ နီနီ အစရှိသော မျက်စိဖြင့်မြင်သမျှသည် ရူပါရုံမည်၏။ ရူပါရုံအဆင်း လင်းလင်းကိုမြင်၍ နေထွက်ပြီ နေထွက်ပြီဟု သိတိုင်းသိတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စတို့သည်ဖြစ်ပေါ်လေကုန်၏။ စိမ်းစိမ်းအဆင်းကို မြင်၍ ဘာလဲဘာလဲဟု သိတိုင်းသိတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လေကုန်၏။ တမာပင် တမာပင်ဟု သိတိုင်းသိတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စတို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍နေ၏။ နွားနွားဟု သိတိုင်း သိတိုင်းလူလူဟု သိတိုင်းသိတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာနာမ်တရား၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စတို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍နေ၏။ သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်းဟူသော ဣရိယာပုထ်လေးပါးတို့တွင် သွားခြင်းဣရိယာပုထ်၌ သွားလိုသောစိတ်

ဖြစ်၍ ပဌမခြေလှမ်း၌ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်တို့သည် ပဌမခြေလှမ်း အဆုံးတွင် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။ ဒုတိယခြေလှမ်း၌ ဖြစ်ပေါ်သောစိတ်တို့သည် ဒုတိယခြေလှမ်းအဆုံးတွင် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။ အဲဒါလို သူ့ စိတ်နှင့် သူ့ ခြေလှမ်းအဆုံးအဆုံးတွင် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ အနိစ္စဖြစ်ပုံကို အပိုင်းအပိုင်းအပြတ်အပြတ် မြင်အောင်ကြည့်ခြေတလှမ်းတွင် အကြံ၌ဖြစ်သောစိတ် ရှေ့သို့အင်တင်၌ ဖြစ်သောစိတ် အချတင်၌ ဖြစ်သောစိတ် ဤသုံးချက်မြင်လျှင် သာ၍ကောင်းသည်။

ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထ်၌—သွားလိုသောစိတ် အနိစ္စဖြစ်ပြီးမှ ရပ်မည်ရပ်မည်ဟု ရပ်လိုသောစိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ မတ်မတ်ရပ်မှု ဣရိယာပုထ် ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ ရပ်မှုဣရိယာပုထ်၌ ရပ်သည်ရပ်သည်ဟု သိသောစိတ်တို့သည် ရပ်မှုဣရိယာပုထ်ကို မဖျက်မခြင်း အဟောင်းအဟောင်း ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်၍ အသစ်အသစ် ရပ်သည် ရပ်သည်ဟု သိမှုစိတ်အစဉ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍ နေ၏။ ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ်၌ ရပ်လိုသောစိတ်အနိစ္စရောက်ပြီးမှ ထိုင်မည်ထိုင်မည်ဟု ထိုင်လိုသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၍ ထိုင်မှုဣရိယာပုထ်ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ ထိုင်မှုဣရိယာပုထ်၌ ထိုင်သည်ထိုင်သည်ဟု သိသောစိတ်တို့သည် ထိုင်မှုဣရိယာပုထ်ကို မဖျက်မခြင်း အဟောင်းအဟောင်း ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်၍ အသစ်အသစ်ထိုင်သည်ဟု သိသောစိတ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍ နေ၏။

လျောင်းခြင်းဣရိယာပုထ်၌—ထိုင်လိုသောစိတ် အနိစ္စဖြစ်ပြီးမှ အိပ်မည်အိပ်မည်ဟု အိပ်လိုသောစိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ အိပ်မှု ဣရိယာပုထ် ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ အိပ်မှု ဣရိယာပုထ်၌ အိပ်သည်အိပ်သည်

ရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ နာမ်ခန္ဓာလေးပါးရှိတယ်။ ထိုလေးပါး တို့တွင် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တပါး၏ အနိစ္စလက္ခဏာကို မြင်လျှင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသော နာမက္ခန္ဓာ သုံးပါးတို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာကိုလည်း မြင်နိုင်လေတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင် ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ အစရှိသော စေတသိက် နာမ်ခန္ဓာတို့သည် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို မှီရမှ ဖြစ်နိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အနိစ္စကိုမြင်ပါလျှင် စေတသိက် နာမ်ခန္ဓာသုံးပါးတို့၏ အနိစ္စကို မြင်နိုင်လေ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အနိစ္စကိုပြမည်။

စိတ်တို့မည်သည် အာရုံကို သိခြင်းလက္ခဏာရှိသည်ဟု ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့် အာရုံဆိုတာ လင်းလင်းအဆင်း စိမ်းစိမ်းအဆင်း ဝါဝါ ဖြူဖြူ မဲမဲ နီနီ အစရှိသော မျက်စိဖြင့်မြင်သမျှသည် ရူပါရုံမည်၏။ ရူပါရုံအဆင်း လင်းလင်းကိုမြင်၍ နေထွက်ပြီ နေထွက်ပြီဟု သိတိုင်းသိတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လေကုန်၏။ စိမ်းစိမ်းအဆင်းကို မြင်၍ ဘာလဲဘာလဲဟု သိတိုင်းသိတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လေကုန်၏။ တမာပင် တမာပင်ဟု သိတိုင်းသိတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စတို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍နေ၏။ နွားနွားဟု သိတိုင်း သိတိုင်းလူလူဟု သိတိုင်းသိတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှု အနိစ္စတို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍နေ၏။ သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်းဟူသော ဣရိယာပုထ်လေးပါးတို့တွင် သွားခြင်းဣရိယာပုထ်၌ သွားလိုသောစိတ်

ဖြစ်၍ ပဌမခြေလှမ်း၌ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်တို့သည် ပဌမခြေလှမ်း အဆုံးတွင် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။ ဒုတိယခြေလှမ်း၌ ဖြစ်ပေါ်သောစိတ်တို့သည် ဒုတိယခြေလှမ်းအဆုံးတွင် ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။ အဲဒါလို သူ့ စိတ်နှင့် သူ့ ခြေလှမ်း၊ အဆုံးအဆုံးတွင် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ အနိစ္စဖြစ်ပုံကို အပိုင်းအပိုင်းအပြတ်အပြတ် မြင်အောင်ကြည့်ခြေတလှမ်းတွင် အကြံ၌ဖြစ်သောစိတ် ရှေ့သို့အင်တင်၌ ဖြစ်သောစိတ် အချတင်၌ ဖြစ်သောစိတ် ဤသုံးချက်မြင်လျှင် သာ၍ကောင်းသည်။

ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထ်၌—သွားလိုသောစိတ် အနိစ္စဖြစ်ပြီးမှ ရပ်မည်ရပ်မည်ဟု ရပ်လိုသောစိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ မတ်မတ်ရပ်မှု ဣရိယာပုထ် ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ ရပ်မှုဣရိယာပုထ်၌ ရပ်သည်ရပ်သည်ဟု သိသောစိတ်တို့သည် ရပ်မှုဣရိယာပုထ်ကို မဖျက်မခြင်း အဟောင်းအဟောင်း ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်၍ အသစ်အသစ် ရပ်သည် ရပ်သည်ဟု သိမှုစိတ်အစဉ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍နေ၏။ ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ်၌ ရပ်လိုသောစိတ်အနိစ္စရောက်ပြီးမှ ထိုင်မည်ထိုင်မည်ဟု ထိုင်လိုသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၍ ထိုင်မှုဣရိယာပုထ်ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ ထိုင်မှုဣရိယာပုထ်၌ ထိုင်သည်ထိုင်သည်ဟု သိသောစိတ်တို့သည် ထိုင်မှုဣရိယာပုထ်ကို မဖျက်မခြင်း အဟောင်းအဟောင်း ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်၍ အသစ်အသစ်ထိုင်သည်ဟု သိသောစိတ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍နေ၏။

လျောင်းခြင်းဣရိယာပုထ်၌—ထိုင်လိုသောစိတ် အနိစ္စဖြစ်ပြီးမှ အိပ်မည်အိပ်မည်ဟု အိပ်လိုသောစိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ အိပ်မှု ဣရိယာပုထ် ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ အိပ်မှု ဣရိယာပုထ်၌ အိပ်သည်အိပ်သည်

ဟု သိသောစိတ်တို့သည် အိပ်မှု ဣရိယာပုထ်ကို မဖျက်မခြင်း အဟောင်းအဟောင်း ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်၍ အသစ်အသစ် အိပ်သည်အိပ်သည်ဟု သိမှုစိတ်အစဉ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်၍ နေ၏။ ဤကဲ့သို့ သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုထ် လေးပါးတို့၌ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရား၏ အဟောင်းအဟောင်း ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်မှု အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်မှု၌ အတူတကွ ဖြစ်ကြကုန်သော နာမ်ခန္ဓာသုံးပါးတို့တွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် ဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း ကောင်းသည်ကောင်းသည်ဟု သိ၍ စိတ်ချမ်းသာမှု စိတ်ပျော်ပါးမှု စိတ်ရှင်လန်းမှု များသည် သုခဝေဒနာမည်၏။ မကောင်းလေခြင်းမကောင်းလေခြင်းဟု သိ၍ စိတ်ပင်ပန်းမှု စိတ်မသာမှု စိတ်မပျော်မပါးမှု စိတ်ပျင်းမှု စိတ်နှမ်းမှု စိတ်မချိုမှုများသည် ဒုက္ခဝေဒနာမည်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာဆိုတာ အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာမှ အလွတ်ဖြစ်၍ မြင်ကာမျှနှင့် ချုပ်ဆုံးမှု ကြားကာမျှနှင့်ချုပ်ဆုံးမှု အစရှိသည်ဖြင့် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာတို့၏ အကြားအကြား၌ များသောအားဖြင့် ဥပေက္ခာဝေဒနာသာ များလေသည်။

သညာက္ခန္ဓာဆိုတာ — စိတ်ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း လွန်လေပြီးသော ရက်၊ လ၊ နှစ် သေဆုံးပြီးသော မိ၊ ဘ၊ ဘိုး၊ ဘွား အမျိုးအမည်များကို မမေ့မလျော့ အမှတ်ပြု၍ သိမှုကြီးတခုသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာဆိုတာ — စိတ်ဖြစ်ပေါ်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုင်း အကုသိုလ်ဖြစ်ရန် ကုသိုလ်ဖြစ်ရန် စေ့ဆော်မှု လှုံ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှုအတွက် အကုသိုလ်ကံ၊ ကုသိုလ်ကံ ဖြစ်မှုသည် စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။

ဤဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ ဟူသော နာမ်ခန္ဓာလေးပါးတို့သည် တပြိုင်နက် မရှေးမနှောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပျက်သောအခါလည်း တပြိုင်နက် အတူတကွ ပျက်ကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် “ကောဓမ္မေသ” အရ စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာတပါးကို အနိစ္စ ကောင်းကောင်းထင်လျှင် နာမ်ဟူသမျှ အနိစ္စ ထင်နိုင်လေတော့သည်။ အနိစ္စ ထင်ပြီးသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ဆင်ခြင်ရာ၌ “ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာစိတ်သည်။ အနိစ္စာ၊ မြဲခြင်းသဘောမရှိကုန်” ။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာစိတ်ဆိုတဲ့ နာမ်တရား မမြဲသည့်အတွက် သွားခြင်း ဣရိယာပုထ်မှ ရပ်လိုသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ ရပ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် သွားလိုသောစိတ် နာမ်တရားတို့သည် ကောင်းကင်အပြင်၌ လျှပ်ပြက်သကဲ့သို့ ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။ အဲဒါကြောင့် “ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရားသည်။ အနိစ္စာ၊ မြဲခြင်းသဘောမရှိကုန်” ဟု ဟောတော်မူတယ်။

ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထ်မှ ထိုင်လိုသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ ထိုင်လိုက်သောအခါ ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ်မှ လျောင်းလိုသောစိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ လျောင်းလိုက်သောအခါ လျောင်းသော ဣရိယာပုထ်မှ ထိုင်လိုသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၍ အစရှိသည်ဖြင့် ဣရိယာပုထ်လေးပါး ပြောင်းတိုင်း ပြောင်းတိုင်း စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရားသည် ကောင်းကင်အပြင်၌ လျှပ်ပြက်သကဲ့သို့ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်၍ ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် အနိစ္စရောက်လေကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ မရပ်မနား မတန့်စားဘဲ အမြဲဖြစ်ပျက်၍နေသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာနာမ်တရားကို မြတ်စွာဘုရားက ဒုက္ခဟူဟောတော်မူတယ်။ ဘယ်လိုဟောတော်

မူပါသလဲဆိုလျှင် “ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရားသည်။ ဒုက္ခာ၊ ယုတ်မာညစ်ဆိုး ဒုက္ခမျိုးတို့သည်သာတည်း” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဆိုတာ ဒုက္ခမျိုးတဲ့ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင် စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရားသည် လူပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်စိတ် နတ်ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်စိတ် ဗြဟ္မာပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်စိတ် ငရဲပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်စိတ် တိရစ္ဆာန်ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်စိတ် ပြိတ္တာပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်စိတ် အသုရကာယ်ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်စိတ် အသီးအသီးဖြစ်ပေါ်၍ အိမဒုက္ခအနန္တ နာမဒုက္ခအနန္တ သေမဒုက္ခအနန္တတို့နှင့် ဘယ်အခါမှ လွတ်မည်ဟု မသိနိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဒုက္ခမျိုးမှန်နေသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို “ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ သလ္လဘ၊ စူးဝင်ညစ်ဆိုး မြားငြောင့်မျိုးတို့သာတည်း” ဟု ဟောတော်မူတယ်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ စိတ်ဟူသော နာမ်တရားကို မြားငြောင့်စူးဝင်သော ဥပမာနှင့်တူတယ်ဟု ဟောတော်မူတယ်။ မြားငြောင့်ဥပမာ နှစ်မျိုးတွင် မြားစူးဝင်သော ဥပမာပြမည်။ သတ္တဝါတယောက်မှာ ရင်ဝမှကြောပြင်သို့ ထိုးလျှိုပေါက် မြားတန်းလန်းရှိနေသော သတ္တဝါတယောက်သည် ထိုမြားကို နှုတ်ပယ်လိုက်က သေမည်ကေန္တ။ ထိုမြားကို မနှုတ်မပယ်ဘဲ ထားပြန်လျှင်လည်း သေမည် ကေန္တဖြစ်သကဲ့သို့ ငါ၊ သူတပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဟု အာရုံနှင့်တွေ့တိုင်းတွေ့တိုင်း သိ၍သိ၍နေသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နာမ်တရားကိုလည်း မြားနှုတ်ရန်ခက်သကဲ့သို့ မပယ်မသတ်ထားပြန်လျှင်လည်း သေမည်ကေန္တ။ အဘယ်ကြောင့်လဲဆိုလျှင် အစမထင်သော အတိတ်သံသရာ ကမ္ဘာဘာက အဲသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ စိတ်ဟူသော နာမ်တရားနှင့် သေလို့ချည်းလောက်ရသောကြောင့် ဤစိတ်ဟူသော နာမ်တရားကို ဘယ်နည်းနှင့် နှုတ်ပစ်မည်

ဟု အကြံအစည်ပြုထိုက်ပေသည်။ နှုတ်ပယ်ရန် အရေးက ပေါ့ပေါ့
နှေးနှေး သေးသေးအကြံ ညာဏ်သာမန်များနှင့် မတန်မရာသကဲ့သို့
ရှိ၏။ နှုတ်ပယ်ရန် နည်းလမ်းကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူသည်
မှာ....

အနိစ္စသည်နော မေဃိယ အနတ္တသညာ သဏ္ဍာတိ။

အနတ္တသည်နော အသ္မိမာနော သမုဋ္ဌာတံ ပါပုဏာတိ။

ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ နိဗ္ဗာနံ—ဟုဟောတော်မူသည်။

အနက်—မေဃိယ၊ မေဃိယရဟန်း။ အနိစ္စသည်နော၊ အနိစ္စ
သညာ စွဲမြဲထင်မြင်သောသူအား။ အနတ္တသညာ၊ အနတ္တ သညာ
သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ အလိုလို တည်လေတော့၏။ အနတ္တသည်နော၊
အနတ္တသညာ စွဲမြဲထင်မြင်သောသူအား။ အသ္မိမာနော၊ ငါ့ငါ့ဟု
အထင်ကြီးသော မာနသည်။ သမုဋ္ဌာတံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏာ
တံ၊ ရောက်တော့၏။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌။
နိဗ္ဗာနံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့။ ပါပုဏာတံ၊ ရောက်လေ
တော့၏။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောမေဃိယသုတ္တန် တရား
တော်မြတ်ကို ကြားနာရခြင်း တည်းဟူသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်စေ
တနာ၊ သရဏဂုဏ်သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသော သီလတော်မြတ်တို့ကို
ကျင့်သုံးဆောက်တည်ရခြင်း တည်းဟူသော သီလကုသိုလ်စေတနာ
ဤသို့ပေါင်းအပ် များမြတ်သော ကုသိုလ်စေတနာတို့ကြောင့် စိတ်
ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာနာမ်တရား၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာ
တရားကို ပြောင်ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ရပါလို့
သောဟု ဆုတောင်းကြကုန်။ “ ရဟန်းတော်ကဟောလျှင် သည်
အတိုင်းဟောလေ” ။

လူကဟောလျှင်—ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော
ဝိညာဏက္ခန္ဓာနာမ်တရား၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြောင်
ပြောင်စင်စင် ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ကြအောင် နေ့ရော ညဉ့်ပါ
ဘယ်ခါမပြတ် ကြိုးစားအားထုတ်တော်မူကြပါ တရားနာ ပရိသတ်
အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

နာမ်ဒုက္ခသစ္စာတရား ပြီး၏။

ဗြိ : ဗြိ

—:၀:—

ဘု ရာ : ခြိ ခိ : အ ချါ : ချါ :

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဘုရားဂုဏ်တော် ဥ ပါး ပါဠိအနက်

ဣတိပိ သောဘဂဝါ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ
သမ္ဗုဒ္ဓော၊ သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓံ၊ အနုတ္တရေပုရိသဒမ္မသာရထံ၊
သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ။

အရဟံဂုဏ်တော်

၁။ သောဘဂဝါ။ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ။ ဤသို့လျှင် ဗြဟ္မာ၊ နတ်၊ လူ သုံးဘုံ
သူတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်ကြောင်းဖြစ်သော သီလဂုဏ် သမာ
ဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဂုဏ် ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူပေသောကြောင့်။ အရဟံ၊ အရဟံဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့်
လူ့ပြည်နတ်ရပ် နှ့်စပ်ဆူဘိ ဗြဟ္မာထိအောင် နှ့်သိကျော်စောတော်
မူပါပေ၏။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

၂။ သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် သစ္စာဉာဏ် ယုဇမ္ဗိအပုံ အလုံး
စုံကို အကုန်မကျန် မြတ်ရွှေညာဏ်ဖြင့် အမှန်ထိုးထွင်း အလင်းထင်
ပေါ် သိမြင်တော်မူပေသောကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ
ဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့် လူ့ပြည်နတ်ရပ် နှ့်စပ်ဆူတိ ဗြဟ္မာထိ
အောင် နှ့်သိကျော်စောတော်မူပါပေ၏။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

၃။ သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် အာသဝက္ခယဉာဏ် တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဒိဗ္ဗ
စက္ခုဉာဏ် ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ် ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာဉာဏ် စေတောပရိယဉာဏ်
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ဝိပဿနာဉာဏ် မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်
အာသဝက္ခယဉာဏ် တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ သီလကို စောင့်
ရှောက်ခြင်း တည်းဟူသော သီလသံဝရ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌
လုံခြုံသောတံခါးရှိခြင်း တည်းဟူသော ဣန္ဒြိယဂုတ္တဒါရ ဘောဇဉ်တို့
၌ အတိုင်းအရှည်ကိုသိခြင်း တည်းဟူသော ဘောဇနေမတ္တညုတာ
နိုးကြားထကြွ လုံ့လရှိခြင်း တည်းဟူသော ဇာဂရိယာနုယောဂ
သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ ဗာဟုသစ္စ၊ ဝီရိယ၊ ပညာ တည်းဟူသော
သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါး စတုက္ကနည်းဖြင့် ပဌမဈာန် ဒုတိယ
ဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ဟုဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ ကြိယာ
ဈာန်လေးပါး ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သီလသံဝရမှစ၍ စတုတ္ထ
ဈာန်တိုင်အောင် စရဏတဆဲ့ငါးပါး ဤအလုံးစုံသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊

ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆွဲငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့် လူ့
ပြည်နတ်ရုပ် နှစ်ဆူဘိ ဗြဟ္မာထိအောင် နှံ့သိကျော်စောတော်
မူပါပေ၏။

သုဂတဂုဏ်တော်

၄။ သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ မကပ်
ငြိတ် မဇ္ဈိမပဋိပတ် ကောင်းမြတ်ဖြောင့်တန်း မဂ္ဂင်လမ်းဖြင့် ရှေ့နန်း
ပူရီ ဘေးမဲ့ပြည်သို့ ကြံချီ ဆိုက်ရောက်တော် မူပေသောကြောင့်။
သုဂတော၊ သုဂတ ဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့် လူ့ပြည်နတ်ရုပ် နှစ်
ဆူဘိ ဗြဟ္မာထိအောင် နှံ့သိကျော်စောတော်မူပါပေ၏။

လောကဝိဒ္ဓဂုဏ်တော်

၅။ သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် သတ္တလောက သင်္ခါရ
လောက ဩကာသ လောက တည်းဟူသော လောကသုံးပါး၊ ကာမ
လောက ရူပလောက အရူပလောက တည်းဟူသော လောကသုံး
ခွင် ဘုံအပြင်ကို ကုန်စင်ခပင်း မကျန်ကြင်းအောင် အလင်းထင်
ပေါ် သိမြင်တော် မူပေသောကြောင့်။ လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကဝိဒ္ဓ
ဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့် လူ့ပြည်နတ်ရုပ် နှစ်ဆူဘိ ဗြဟ္မာထိ
အောင် နှံ့သိကျော်စောတော်မူပါပေ၏။

အနုတ္တရောပုဒ်သမ္ပန္နသေဝေထိ ဂုဏ်တော်

၆။ သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် ဇာတိမာန် ပုညမာန် ဂုဏ်

မာန် ဗလမာန် ဣဒ္ဓိမာန် ပညာမာန်တို့ဖြင့် မိုးစွန်ကြားကြား ငါတ
ကားဟု ကြုံးဝါးခက်ထန် အဆိပ်လျှံသည့် နန္ဒောပနန္ဒ အင်္ဂုလိမာလ
သစ္စကနှင့် ဗကဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို ဒေသနာဉာဏ် အဆိပ်ငြိမ်းဆေး
အမြန်ပေး၍ ယဉ်ကျေးအောင်ပြု ဆုံးမမှုဝယ် အတုမရှိ လွန်ကဲဘိ
သောကြောင့်။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ အနုတ္တရောပုရိသ
ဒမ္မသာရထိဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့် လူ့ပြည်နတ်ရပ် နှံ့စပ်ဆူဘိ
ဗြဟ္မာထိအောင် နှံ့သိကျော်စောတော်မူပါပေ၏။

သတ္တဝါဒေဝမနုဿာနဂုဏ်တော်

၇။ သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သော အကျိုး
စီးပွား တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွား မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တည်းဟူ
သော အကျိုးစီးပွားတို့ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပေးတော်မူ
တတ်သည်ဖြစ်၍ နတ်၊ လူ၊ တို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူပေသောကြောင့်။
သတ္တဝါဒေဝမနုဿာန၊ သတ္တဝါဒေဝမနုဿာနဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့်
လူ့ပြည်နတ်ရပ် နှံ့စပ်ဆူဘိ ဗြဟ္မာထိအောင် နှံ့သိကျော်စော
တော်မူပါပေ၏။

တနည်း—သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် ဘုန်းတော်အနန္တ ကံတော်
အနန္တ ဉာဏ်တော်အနန္တ တန်းခိုးတော်အနန္တ ကြီးမြတ်လှ၍ သတ္တ
ဝါအများ သောင်းထိုက်သားတို့၏ ဝပ်တူးရိုးပျောင်း ညှတ်ညောင်း
ခယ ဆုံးမခံရာ ဆရာသခင် ဦးထိပ်တင်ကြီး ဖြစ်တော်မူပေသော
ကြောင့်။ သတ္တဝါဒေဝမနုဿာန၊ သတ္တဝါဒေဝမနုဿာန ဟူသည်
ဂုဏ်အမည်ဖြင့် လူ့ပြည်နတ်ရပ် နှံ့စပ်ဆူဘိ ဗြဟ္မာထိအောင် နှံ့သိ
ကျော်စောတော်မူပါပေ၏။

ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

၈။ သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သူတပါးအား သိစေတော်မူပေသောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့် လူ့ပြည်နတ်ရပ် နှစ်ဆူဘိ ဗြဟ္မာထိအောင် နှံ့သိကျော်စောတော်မူပါပေ၏။

ဘဂဝါ ဂုဏ်တော်

၉။ သောဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် စိတ်တော်ကို အစိုးရခြင်း တည်းဟူသော ဣဿရိယ လောကုတ္တရာတရား တည်းဟူသော ဓမ္မဘုံသုံးပါး၌ ပျံ့နှံ့ကျော်စောခြင်း တည်းဟူသော ယသ ရူပကာယတော်၏ အတုမရှိ တင့်တယ်ကောင်းမြတ်ခြင်း တည်းဟူသော သိရိကိုယ်တော်၏ အကျိုးစီးပွား သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း တောင့်တတိုင်း ပြီးစီး ပြည့်စုံစေနိုင်ခြင်း တည်းဟူသော ကာမ ကောင်းမြတ်သော လုံ့လတော် တည်းဟူသော ပယတ္တဟုဆိုအပ်သော ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသောကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါဟူသည် ဂုဏ်အမည်ဖြင့် လူ့ပြည်နတ်ရပ် နှစ်ဆူဘိ ဗြဟ္မာထိအောင် နှံ့သိကျော်စောတော် မူပါပေ၏။

တံ၊ ထိုအရဟံအစ ဘဂဝါအဆုံး ဘဝင်ချုံးမျှ ဘုန်းရှိန်ကြီးမား ဂုဏ်တော်ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။ အဟံ၊ ကေသာလောမ စသည်စုဝေး ပြည်သွေး ပြည့်နှက်မြေညက်အလောင်း ရှုံဘွယ်ကောင်းသည် အပေါင်းမှန်စွာခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်စုမျှကို အတ္တမည်ခေါ် ဘုရားတပည့်တော်သည်။

နမေ နမာမိ၊ ဘယလာဘ ကုလစာရာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မသိမောဟ ကင်း
စင်ပလျက် လောကဝုန်ခြောက် ဂုဏ်တလျောက်ကို အောက်မေ့
သဖြင့် အသင့်နှလုံး ဆို့ ပိတ်ဖုံးလျက် သုံးတန်စေတနာ သုံးဖြာဒွါရ
ပဏာမဖြင့် ကြည်ဆုမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

—:ဝ:—

တရားဂုဏ်တော် ၆ ပါး ပါဠိအနက်

သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ သန္တိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကော၊
ဧဟိပဿိကော၊ ဩပနေယိကော၊ ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗျော ဝိညဟိ။

သွာက္ခာတရဂုဏ်တော်

၁။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။
ဓမ္မော၊ မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန် ပရိယတ္တိ ဟုဆိုအပ်သော
ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို။ သွာက္ခာတော၊ အစ အလယ်
အဆုံး သုံးပါးအစုံ ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံစွာ ဟောကြားတော်
မူအပ်သော။ ဓမ္မော၊ မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန် ပရိယတ္တိ
ဟုဆိုအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်သည်။

သန္တိဋ္ဌိကရဂုဏ်တော်

၂။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ ကျင့်ဆောင်သူတို့အား ယခုဘဝ ပစ္စက္ခ၌ပင်
ဒိဋ္ဌိကိုယ်တွင် တွေ့မြင် ယုံကြည်ရသော ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးနှင့်
ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

အကာလိကရဂုဏ်တော်

၃။ အကာလိကော၊ ကာလမရွေ့ ကျင့်သည့်နေ့ပင် တွေ့မြင်
ခံစားရသော ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ဖော်ပသိကာဂုဏ်တော်

၄။ ဖော်ပသိကော၊ လာရောက်ရှုမြင် အကျိုးထင်မြဲဖြစ်၍ လာပါရူပါ ကျင့်ကြံပါဟု မပါ ပါအောင် ခေါ်ဆောင်သွတ်သွင်း တိုက်တန်းခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ဩပနေယိကာဂုဏ်တော်

၅။ ဩပါနေယိကော၊ မိမိကာယ အဇ္ဈတ္တ၌ ရရှိပေါက်ရောက် ကိုယ်တွေ့မြောက်အောင် ကပ်၍ဆောင်ထိုက်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗောဝိညူဟိဂုဏ်တော်

၆။ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှိသူ ရှင် လူ အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးအသီးသော မိမိတို့သဏ္ဍာန်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ချမ်းသာလေစွ ကောင်းလေစွဟု ကာယစိတ္တ သုခ နှစ်ပြင် ထင်ထင် လျှားလျှား ခံစားသိမြင်အပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးနှင့် ပြည့်စုံ တော်မူပါပေ၏။

တံ၊ ထိုသွာက္ခာတ အစ ဝေဒိတဗ္ဗောအဆုံး ဘဝဂ်ချုံးမျှ ဘုန်း ရှိန်ကြီးမား ဂုဏ်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန် ပရိယတ္တိ ဟုဆိုအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို။ အဟံ၊ ကေသာ လောမ စသည်စုဝေး ပြည် သွေးပြည့်နက် မြေညက် အလောင်း ရွံ့ဘွယ်ကောင်းသည် အပေါင်း မှန်စွာ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်စုမျှကို အတ္တမည်ခေါ် ဘုရားတပည့် တော်သည်။ နမေ နမာမိ၊ ဘယလာဘ ဂုဏ် စာရာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မသိ မောဟ ကင်းစင်ပလျက် လောကဝုန်ခြောက် ဂုဏ်တလျှောက်ကို

အောက်မေ့သဖြင့် အသင့်နှလုံး ဆို ပိတ်ဖုံးလျက် သုံးတန်စေတနာ
သုံးဖြာဒွါရ ပဏာမဖြင့် ကြည်ဆုမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏
အရှင်ဘုရား။

—:၀:—

သံဃာဂုဏ်တော် ၉ ပါး ပါဠိအနက်

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇ္ဇပ္ပဋိပန္နော
ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝ
ကသံဃော၊ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ
စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝက
သံဃော၊ အာဟုနေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊ ဒက္ခိဏေယျော၊ အဗ္ဗလိ
ကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

သုပ္ပဋိပန္နဂုဏ်တော်

၁။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ သာဝ
ကသံဃော၊ ကလျာဏပုထုဇန် သီလဝန် ပညာဝန် အရှင်မှန်အရှင်မြတ်
တို့နှင့် တကွသော အရိယာရှစ်ပါး တပည့်သား သံဃာတော်မြတ် အ
ပေါင်းသည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံး
ရပ် လွန်ကောင်းမြတ်သော ပဋိပတ်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ဥဇ္ဇပ္ပဋိပန္နဂုဏ်တော်

၂။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ သာဝ
ကသံဃော၊ ကလျာဏပုထုဇန် သီလဝန် ပညာဝန် အရှင်မှန် အရှင်
မြတ်တို့နှင့် တကွသော အရိယာရှစ်ပါး တပည့်သား သံဃာတော်

မြတ် အပေါင်းသည်။ ဥဇုပုဋိပဇ္ဇော၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးရပ် လွန်ဖြောင့်မတ်သော ပဋိပတ်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ ပါပေ၏။

ဉာယပုဋိပဇ္ဇဂုဏ်တော်

၃။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ သာဝ ကသံဃော၊ ကလျာဏပုထုဇန် သီလဝန် ပညဝန် အရှင်မွန် အရှင် မြတ်တို့နှင့် တကွသော အရိယာရှစ်ပါး တပည့်သား သံဃာတော် မြတ် အပေါင်းသည်။ ဉာယပုဋိပဇ္ဇော၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးရပ် လွန်သင့်မြတ်သော ပဋိပတ်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ ပေ၏။

သာမိဓိပုဋိပဇ္ဇဂုဏ်တော်

၄။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ သာဝ ကသံဃော၊ ကလျာဏပုထုဇန် သီလဝန် ပညဝန် အရှင်မွန် အရှင် မြတ်တို့နှင့် တကွသော အရိယာရှစ်ပါး သံဃာတော်မြတ် အပေါင်း သည်။ သာမိဓိပုဋိပဇ္ဇော၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံး ရပ် ရှိသေအပ်သော ပဋိပတ်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ယဒိဒံယာနိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင်လေးယောက် သော ယောကျ်ားမြတ် အစုံတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ယဒိဒံ ယေ ဣမေ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ အကြင် အသီးအသီး ရှစ်ယောက်သော ယောကျ်ားမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သေသော သာဝ ကသံဃော၊ ဤလေးစုံ ရှစ်ပါး တပည့်သား သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းသည်။

အာဟုနေယျဂုဏ်တော်

၅။ အာဟုနေယျော၊ အဝေးမှဆောင်၍ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပေးအပ်သော အလှဝတ္ထုမျိုးကို ခံယူခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ပါဟုနေယျဂုဏ်တော်

၆။ ပါဟုနေယျော၊ အထူးထူးသော အရပ်မှ လာကုန်သော ချစ်နှစ်လိုအပ်သော ဧည့်သည်တို့ အကျိုးငှါ ရိုသေစွာ စီရင်အပ်သော အလှဝတ္ထုမျိုးကို ခံယူခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ဒက္ခိဏေယျဂုဏ်တော်

၇။ ဒက္ခိဏေယျော၊ နောက်နောက်ဘဝ အကျိုးရဘို့ ပျိုးချတုံလတ် မြတ်သော အလှဝတ္ထုမျိုးကို ခံယူခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

အဗ္ဗလိကာရဏီယဂုဏ်တော်

၈။ အဗ္ဗလိကာရဏီယော၊ ကောင်းမှုကို အလိမ္မာသော သူတို့၏ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံယူခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူပါပေ၏။

အနုတ္တရံပညက္ခေတ္တဂုဏ်တော်

၉။ လောကဿ၊ သတ္တလောက တဝှမ်းလုံး၏။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိမြင့်မြတ်သော။ ပညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု တည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ဘာ မြေကောင်းသဘာယ် ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။

တံ၊ ထိုသပုဋ်ပဋိပန္နအစ ပညာက္ခေတ္တံအဆုံး ဘဝင်ချုံးမျှ ဘုန်းရှိန်ကြီး
 မား ဂုဏ်ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကလျာဏပုထုဇန် သီလဝန်
 ပညဝန် အရှင်မှန် အရှင်မြတ်တို့နှင့် တကွသော အရိယာရှစ်ပါး
 တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို။ အဟံ၊ ကေသာ လောမ
 စသည်စုဝေး ပြည်သွေး ပြည့်နှက် မြေညက်အလောင်း ရွံဘွယ်
 ကောင်းသည့် အပေါင်းမှန်စွာ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်စုမျှကို အတ္တ
 မှည့်ခေါ် ဘုရားတပည့်တော်သည်။ နမေနမာမိ၊ ဘယလာဘ ကုလ
 စာရာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မသိမောဟ ကင်းစင်ပလျက် လောကဝှန်ခြောက်
 ဂုဏ်တလျောက်ကို အောက်မေ့သဖြင့် အသင်္ခန္ဓလုံး ဆို ပိတ်ဖုံးလျက်
 သုံးတန်စေတနာ သုံးဖြာဒွါရ ပဏာမဖြင့် ကြည်ဆုမြတ်နိုး လက်စုံ
 မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

မှာထားချက်—အကျယ်ကိုအလိုရှိပါက လယ်တီဆရာတော်ဘုရား
 ကြီး ရေးသားတော်မူသော သာသနသမ္ပတ္တိဒီပနီ ကျမ်း
 ကြီးကို ကြည့်ကြပါ။

ဘုရားရှိခိုး ပြီး၏။
 —:၀:—

တရားသင်နည်း - ဆွေးနွေးနည်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

အာရုံ အာရမ္မဏိကခွဲနည်း အမေး အဖြေ
 စက္ခုအကြည်၊ သောတအကြည်၊ ဃာနအကြည်၊ ဇိဝှိအကြည်၊
 ကာယအကြည်၊ မနောအကြည်။

မေး စက္ခုအကြည်မှာ ဘယ်အာရုံထင်သလဲ။

ဖြေ ရူပါရုံထင်ပါသည်။

မေး ရူပါရုံထင်သောအခါ ဘယ်ဝိညာဏ်ပေါ်သလဲ။

ဖြေ စက္ခုဝိညာဏ်ပေါ်ပါသည်။

မေး စက္ခုဝိညာဏ်ပေါ်သောအခါ အာရုံက ဘယ်တရားလဲ။

ဖြေ ရူပါရုံ ဖြစ်ပါသည်။

မေး အာရမ္မဏိက က ဘယ်တရားလဲ။

ဖြေ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြစ်ပါသည်။

သောတ သဒ္ဓါရုံ၊ သာန ဂန္ဓာရုံ၊ ဇိဝှါ ရသာရုံ၊ ကာယ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ
ရုံ၊ မနောဝိညာဏ် ဓမ္မာရုံ။

မှာထားချက်—စက္ခုအကြည်ပြုထားသော သဘောအတိုင်း ကျန်
ဒွါရများကို ယူပါလေ။

—:၀:—

စက္ခုအကြည် ရုပ်ဓာတ်စွဲနည်း အမေး အဖြေ

မေး စက္ခုအကြည်သည် ဘယ်ကိုမှီ၍ ဖြစ်သလဲ။

ဖြေ မျက်လုံးအိမ်တွင်းမှာ မှီ၍ဖြစ်ပါသည်။

သောတအကြည် နားအိမ်တွင်း။

သာနအကြည် နှာခေါင်း။

ဇိဝှါအကြည် လျှာအလည်မှာ။

ကာယအကြည် ခြေသည်း လက်သည်း။

သွား ဆံဖျားကို ချန်လှုပ်၍ အတွင်း အပြင်မလပ်
တကိုယ်လုံး အနှံ့မှီ၍ဖြစ်ပါသည်။

မနောအကြည် နှလုံးအိမ်တွင်း။

ပညတ် ပရမတ် ခွဲနည်း

လူထင်လို့ ကြည့်သောအခါ အဆင်းကိုသာ မြင်ပါသည် ၎င်း အဆင်းက ရှုပါရုံ။

လူထင်လို့ တီးကြည့်သောအခါ အသံကိုသာ ကြားရပါသည် ၎င်းအသံက သဒ္ဒါရုံ။

လူထင်လို့ နမ်းကြည့်သောအခါ အနံ့ကိုသာ နမ်းမိပါသည် ၎င်းအနံ့က ဂန္ဓာရုံ။

လူထင်လို့ လျက်ကြည့်သောအခါ အရသာကိုသာ တွေ့ရပါ သည် ၎င်းအရသာက ရသာရုံ။

လူထင်လို့ စမ်းကြည့်သောအခါ မာသဘော နူးညံ့သဘောကို သာ တွေ့ပါသည် ၎င်းမာသဘော နူးညံ့သဘောက ဖောဠဗ္ဗာရုံ။

လူ့ပုံ လူဟန် လူသဏ္ဍာန်က အဟုတ်မရှိတဲ့ အတ္တပညတ် ဓမ္မာရုံ။

အဟုတ်မရှိ သမုတ်ရှိကို ပညတ်ဆို မသမုတ်ဘဲ အဟုတ်ရှိလတ် ပရမတ် ပညတ်ပေါ် - ပရမတ်ငုတ် ပရမတ်ပေါ် - ပညတ်ပျောက်။

—:၀:—

အကျိုးအကြောင်းခွဲနည်း အမေးအဖြေ

မေး စက္ခုဝိညာဉ်သည် အကြောင်းတရားလား အကျိုးတရား လား။

ဖြေ အကျိုးတရားဖြစ်ပါသည်။

မေး အကြောင်းက ဘယ်တရားလဲ။

ဖြေ စက္ခုပသာဒရုပ်နှင့်ရှုပါရုံဖြစ်ပါသည်။ “ သောတဝိညာဉ်နှင့် သဒ္ဒါဃာနဝိညာဉ်နှင့် ဂန္ဓာဇီဝိဝိညာဉ်နှင့်ရသာ၊ ကာယဝိညာဉ် နှင့် ဖောဠဗ္ဗ ” ။

မေး မနောဝိညာဉ်သည် အကြောင်းတရားလား အကျိုးတရား
လား။

ဖြေ အကျိုးတရားဖြစ်ပါသည်။

မေး အကြောင်းက ဘယ်တရားလဲ။

ဖြေ မနောအကြည်နှင့် ဓမ္မာရုံ ဖြစ်ပါသည်။

ရုပ်ဓာတ်တို့အစဉ် တံလျှပ်လို့ ဘယ်ခါတွင်မှ ဉာဏ်ယှဉ်ကာ သမ္မု
ဇညရယ်နှင့် ဒဿနာ ကေန္တကိလ မြင်ရမယ်လို့။

—:၀:—

လေးစိတ်ခွဲနည်း အမေး အဖြေ

မေး လူ့ဆိုတဲ့ အမည်က ဘာနာမ်လဲ။

ဖြေ သမုတိနာမ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး လူ့ ပုံဟန်သဏ္ဍာန်က ဘာအနက်လဲ။

ဖြေ သမုတိအနက် ဖြစ်ပါသည်။

မေး လူ့ထင်လို့ကြည့်သောအခါ ဘာသဘောကို တွေ့သလဲ။

ဖြေ အဆင်းသဘောကို တွေ့ပါသည်။

မေး ၎င်းအဆင်းက ဘာအနက်လဲ။

ဖြေ ပရမတ်အနက် ဖြစ်ပါသည်။

မေး အဆင်းသဘောရဲ့အမည် ဝဏ္ဏက ဘာနာမ်လဲ။

ဖြေ ပရမတ်နာမ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး ကောင်းမကောင်းက ဘာအနက်လဲ။

ဖြေ ပရမတ်အနက် ဖြစ်ပါသည်။

မေး ကောင်း မကောင်းရဲ့ အမည်ဝေဒနာက ဘာနာမ်လဲ။

ဖြေ ပရမတ်နာမ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး လူဆိုတဲ့ အမည်က ထင်ရှားရှိတဲ့ တရား၏အမည်လား ထင်ရှားမရှိတဲ့ တရား၏အမည်လား။

ဖြေ ထင်ရှားမရှိတဲ့ တရား၏ အမည်ဖြစ်ပါသည်။

မေး ဝဏ္ဏဆိုတဲ့ အမည်က ထင်ရှားရှိတဲ့တရား၏ အမည်လား ထင်ရှားမရှိတဲ့ တရား၏အမည်လား။

ဖြေ ထင်ရှားရှိတဲ့ တရား၏ အမည်ဖြစ်ပါသည်။

မေး ဝေဒနာဆိုတဲ့ အမည်က ထင်ရှားရှိတဲ့ တရား၏ အမည်လား ထင်ရှားမရှိတဲ့ တရား၏ အမည်လား။

ဖြေ ထင်ရှားရှိတဲ့ တရား၏ အမည်ဖြစ်ပါသည်။

မေး လူကိုကြည့်မြင်သောအခါ ဘယ်အနက်နှင့် ကြည့်ရမည်လဲ။

ဖြေ သမုတိအနက်နှင့် ကြည့်ရပါသည်။

မေး အနိစ္စတရားကို ဆင်ခြင်သောအခါ ဘယ်အနက်နှင့်ကြည့်၍ ဆင်ခြင်ရမည်လဲ။

ဖြေ ပရမတ်အနက်နှင့် ကြည့်၍ဆင်ခြင်ရပါသည်။

နာမ်စိတ်တို့အစဉ်၊ မှန်ရိပ်လိုဘယ်ခါတွင်မှ၊ ဉာဏ်ယှဉ်ကာ သမ္ပဇရယ်နှင့်၊ ဒဿနာကေန္တုကိုလ မြင်ရမယ်လို့။ ။ အသွင်ငယ်တူ၊ အရင်မှ ဘယ်မပျက်ပါလ၊ သဘောဉာဏ် ပြောရန်ခက်ပါတိ စိတ်ထဲတွင်သုံး။

—:၀:—

အဝိဇ္ဇာပျောက်အောင်ရှေးဦးစွာအားထုတ်ပုံ

မေး ငရဲ ဘာကြောင့်ကျ။

ဖြေ အကုသိုလ်ကံကြောင့်ကျ။

မေး အကုသိုလ်ကံ ဘာကြောင့်ဖြစ်။

ဖြေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြောင့်ဖြစ်။

မေး သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဘာကြောင့်စွဲ။

ဖြေ အနတ္တအချက်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝိဇ္ဇာကြောင့်စွဲ။

မေး အနတ္တအချက်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝိဇ္ဇာ ဘာကြောင့်ဖြစ်။

ဖြေ ဒုက္ခ အချက်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်။

မေး ဒုက္ခအချက်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝိဇ္ဇာ ဘာကြောင့်ဖြစ်။

ဖြေ အနိစ္စအချက်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်။

မေး အနိစ္စအချက်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝိဇ္ဇာပျောက်အောင် ဘာ
ကို အားထုတ်ရမှာလဲ။

ဖြေ မသိတာကို သိအောင် အားထုတ်။

မေး ဘာမသိတာကို သိအောင် အားထုတ်ရမှာလဲ။

ဖြေ မမြဲတာကို သိအောင် အားထုတ်။

မေး ဘာမမြဲတာကို သိအောင် အားထုတ်ရမှာလဲ။

ဖြေ ရုပ်, နာမ် မမြဲတာကို သိအောင် အားထုတ်။

မေး ရုပ်, နာမ် မမြဲတာကို သိအောင် ရှေးဦးစွာ ဘာကို အားထုတ်
ရမှာလဲ။

ဖြေ ပညတ်, ပရမတ်ကို သိအောင် အားထုတ်။

—:၀:—

အကြောင်းအကျိုး အမေးအဖြေ

မေး ဓာတ်ရှစ်ပါးနှင့်တကွ စက္ခုပသာဒစသော ရုပ်အပေါင်းတို့
သည် အကြောင်းတရားလား အကျိုးတရားလား။

ဖြေ အကျိုးတရားဖြစ်ပါသည်။

မေး အကြောင်းတရားက ဘယ်တရားလဲ။

ဖြေ ကံ,စိတ်,ဥတု,အာဟာရ လေးပါးဖြစ်ပါသည်။
“သောတ, ဃာန,ဇိဝှါ,ကာယ”။

မေး ဓာတ်ရှစ်ပါးနှင့် တက္ခ ဟဒယဝတ္ထု စသော ရုပ်အပေါင်းတို့
သည် အကြောင်းတရားလား အကျိုးတရားလား။

ဖြေ အကျိုးတရား ဖြစ်ပါသည်။

မေး အကြောင်းတရားက ဘယ်တရားလဲ။

ဖြေ ကံ,စိတ်,ဥတု,အာဟာရ လေးပါးဖြစ်ပါသည်။

—:ဝ:—

အဆင်းကို မြင်ဆဲအခါ

မေး အဆင်းကို မြင်ဆဲအခါ ငါမြင်တာလား ရုပ်, နာမ် ပေါ်တာ
လား။

ဖြေ ရုပ်,နာမ် ပေါ်ပါသည်။

မေး ဘာရုပ်နှင့် ဘာနာမ် ပေါ်ပါသလဲ။

ဖြေ စက္ခုပသာဒရုပ်နှင့် စက္ခုဝိညာဉ်နာမ် ပေါ်ပါသည်။ပ။အသံ
ကို အနံ့ကို အရသာကို မာတာ နူးညံ့တာကို သောတ ဃာန
ဇိဝှါ ကာယ။

မေး မဟာမြတ်မုနိဘုရား ဖူးခြင်သောအခါ ငါက ဖူးခြင်တာလား
ရုပ်,နာမ်ပေါ်တာလား။

ဖြေ ရုပ်,နာမ် ပေါ်ပါသည်ဘုရား။

မေး ဘာရုပ်နှင့် ဘာနာမ် ပေါ်တာလဲ။

ဖြေ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်နှင့် မနောဝိညာဉ်နာမ် ပေါ်ပါသည်။

သာသနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ တရားရှိ သိမြင်လျှင် ဘုရားရှင် ဂုဏ်ရောင် ထူးကို ပညာမြင် ပြောင်ပြောင်နှင့် ကြောင်ကြောင်ကြီး သဘာဝ ထူးသမျှ စူးယှဉ် ဖူးကြရပေသည်။ ဖူးရဆိုသည်မှာ ပရမတ်ထူး မြတ်ကို ပရမတ်ထူးလတ်က ယူဟပ်မှုမျှ အာရုံ၊ အာရမ္မဏိက သဘာဝ ချင်း သဘာဝ ပေါင်းဆုံမှုမျှ သဘာဝကို ဖူးရဆိုသည်။

—:ဝ:—

ရုပ်ရိပ် နှစ်ရိပ် အမေးအဖြေ

မေး ဓာတ်ရှစ်ပါး သဘာဝကလေးတွေ များစွာစုပေါင်းနေလျှင် ဘာသဏ္ဍာန်တွေ ဖြစ်ပေါ်ပါသလဲ။

ဖြေ ပဌမ ရုပ်ရိပ်လို့ခေါ်တဲ့ အရိပ်သဏ္ဍာန်တွေ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။

မေး ဤအရိပ်သဏ္ဍာန်တို့ကို စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိနိုင်ပါသလား။

ဖြေ မသိနိုင်ပါ။

မေး ဤအရိပ်သဏ္ဍာန်တို့ကို ဘယ်ဝိညာဉ်ဖြင့် သိနိုင်ပါသလဲ။

ဖြေ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။

မေး ဓာတ်ကြီးလေးသွယ် ဓာတ်ငယ်လေးပါး ရုပ်တရားတို့သည် ပရမတ်လား ပညတ်လား။

ဖြေ ပရမတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး အရိပ်သဏ္ဍာန်တို့သည် ပရမတ်လား ပညတ်လား။

ဖြေ ပညတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး ပရမတ်ကို အာရုံမပြုသောအခါ ဘာသဏ္ဍာန်တွေ ဖြစ်ပေါ်ပါ သလဲ။

ဖြေ ဆံပင်သဏ္ဍာန် ဥက္ခေောင်းသဏ္ဍာန် လက်သဏ္ဍာန် ခြေသဏ္ဍာန် စသည်ဖြင့် မရေမတွက်နိုင်သော အရိပ်သဏ္ဍာန်ကို အဟုတ် အရှိကြီး ထင်နေပါသည်။

မေး ပရမတ်ကို အာရုံပြုသောအခါ ဘာသဏ္ဍာန်တွေ ပျောက်ကွယ်သလဲ။

ဖြေ ဆံပင်သဏ္ဍာန် ဥက္ခေသဏ္ဍာန် လက်သဏ္ဍာန် ခြေသဏ္ဍာန် အစရှိသည်ဖြင့် မရေမတွက်နိုင်သော သဏ္ဍာန်တို့သည် ဓာတ်ရှစ်ပါးထဲ၌ မရှိခြင်းကြောင့် ပျောက်ကွယ်ပါသည်။

—:၀:—

ရုပ် နာမ်ခွဲနည်း အမေးအဖြေ

မေး အဆင်းကို မြင်ဆဲအခါ ငါက မြင်တာလား ရုပ်,နာမ် ပေါ်တာလား။

ဖြေ ရုပ်,နာမ်ပေါ်ပါသည်။

မေး ပေါ်ပုံကိုပြောပြပါ။

ဖြေ စက္ခုပသာဒရုပ်နှင့် စက္ခုဝိညာဏ် နာမ်ပေါ်ပါသည်။ အသံကို ကြားဆဲအခါ အနံ့ကိုနံဆဲအခါ အရသာကို တွေ့ဆဲအခါ မာတာ နူးညံ့တာ တွေ့ဆဲအခါ။

မေး ဘုရားကို အာရုံပြုသောအခါ ငါကပြုတာလား ရုပ်,နာမ် ပေါ်တာလား။

ဖြေ ရုပ်,နာမ်ပေါ်ပါသည်။

မေး ပေါ်ပုံကို ပြောပြပါ။

ဖြေ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်နှင့် မနောဝိညာဏ်ပေါ်ပါသည်။

—:၀:—

သမုဘိသစ္စာ အလိုအားဖြင့် ခေါ်ဆိုပုံ

မေး ဤခန္ဓာငါးပါး တရားတို့သည် မြဲသောတရားလား မမြဲသောတရားလား။

ဖြေ မမြဲသောတရားဖြစ်ပါသည်။

မေး ဤမမြဲသောတရားသည် ဆင်းရဲသော တရားလား ချမ်းသာသောတရားလား။

ဖြေ ဆင်းရဲသောတရားဖြစ်ပါသည်။

မေး ဤမမြဲသောတရား ဆင်းရဲသော တရားသည် အနှစ်သာရရှိပါသလား။

ဖြေ မရှိနိုင်ပါ။

မေး ဤမမြဲသောတရား ဆင်းရဲသောတရားသည် ပိုင်သူ ဆိုင်သူ ရှိနိုင်သလား။

ဖြေ မရှိနိုင်ပါ။

မေး ဤမမြဲသောတရား ဆင်းရဲသောတရားသည် သတ္တဝါအလိုသို့ လိုက်နိုင်ပါ့မလား ဤမမြဲသောတရား ဆင်းရဲသောတရားကို ငါ့ဟု စွဲယူခြင်းငှါ ထိုက်နိုင်ပါ့မလား။

ဖြေ မထိုက်နိုင်ပါ။

မေး ခန္ဓာငါးပါး၏ အနိစ္စ အချက်ကို တကယ်မြင်လျှင် သမုတိ သစ္စာအားဖြင့် ဘာပန်ခေါ်သလဲ။

ဖြေ မဟာသောတာပန် ခေါ်ပါသည်။

မေး မဟာသောတာပန်ဖြစ်လျှင် ဘယ်ဒုက္ခငြိမ်းသလဲ။

ဖြေ အပါယ်သံသရာကြီး၌ အဖြစ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းပါသည်။

—:၀:—

ခန္ဓာငါးပါးခွဲနည်း အမေးအဖြေ

မေး အဆင်းကိုမြင်ဆဲအခါ ငါက မြင်တာလား ခန္ဓာငါးပါးပေါ်တာလား။

ဖြေ ခန္ဓာငါးပါး ပေါ်ပါသည်။

မေး ပေါ်ပုံကို ပြောပြပါ။

ဖြေ စက္ခုပသာဒရုပ်က ရူပက္ခန္ဓာ၊ အဆင်းအမျိုးမျိုးကို သိတာက စက္ခုဝိညာဏ် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဤဝိညာဏ်၌မှီ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက သညာက္ခန္ဓာ၊ စေတနာက သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ အသံကိုကြားဆဲအခါ အနံ့ကိုနံဆဲအခါ အရသာကို တွေ့ဆဲအခါ မာတာ နူးညံ့တာ တွေ့ဆဲအခါ။

မေး ဘုရားကို အာရုံပြုသောအခါ ငါက ပြုတာလား ခန္ဓာငါးပါး ပေါ်တာလား။

ဖြေ ခန္ဓာငါးပါး ပေါ်ပါသည်။

မေး ပေါ်ပုံကို ပြောပြပါ။

ဖြေ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်က ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ဒြပ်တော်ကို အာရုံပြုတာက မနောဝိညာဏ် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဤဝိညာဏ်၌ မှီ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာက ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက သညာက္ခန္ဓာ၊ စေတနာက သင်္ခါရက္ခန္ဓာ။

ဆောင်ပုဒ်

လွမ်းတ သူမှာ၊ စိတ်သညာသွေး၊ စိတ်ဆောင်ပေး၍၊ တရေးရေး၊ ထင်မိ မြင်မိ၊ ကြောင်ကြောင်ရိုအသွင်၊ စိတ်အထင်မျှသာတည်း။

ပရမတ် အရိပ်နှင့်၊ ပညတ်အရိပ်၊ ထင် နိမိတ်ကလည်း၊ မီးနှင့် မီးရောင်၊ နည်းသဘွယ်၊ သမုတိနယ်၊ လောကလယ်မှာ၊ တကယ်လည်းဟုတ်၏ မှန်၏။

ပညာ၏ရှေ့၊ သညာဆောင်မှာ၊ ဝိဇ္ဇာရောင် အာလောက ဉာဏ် အလင်း ရကြပါစေသော်။

သံဝေဂ ဇြ ပုဒ်

၁။ သုသာန်တစ၊ သင်းချိုင်းကျသော်၊ ညှီစော်ပုပ်ဟောင်
 ဖူးဖူးယောင်၍၊ လူ့ဘောင်စွန့်ပယ်၊ ရှုံဘယ်စက်ဆုပ်၊ သူတော်ပုပ်ကို၊
 နမ်းရှုပ်ကိုက်ခါ၊ အစာမြဲသည်၊ တောထဲပျော်ရိုး၊ တောခွေးမျိုးတို့၊
 ပုပ်သိုးယုတ်မာ၊ ညှီနံ့စွာနှင့်၊ ကေသာလောမ၊ မွေးညှင်းစသား၊
 အူမ အူသိမ်၊ ဘင်အိမ်မက၊ ရှုရှုကြိကြိ၊ ပိုးအတိနှင့်၊ အရိအရဲ၊ နှပ်ချဲ့
 ပြစ်ပြစ်၊ စာသစ်စာဟောင်း၊ မြင်မကောင်းအောင်၊ ဟောင်းလောင်း
 အဝ၊ ကိုးဒွါရမှ၊ စီးကျယိုယို၊ တစိုစိုလျှင်၊ ဤကိုယ်ညစ်ကျ၊ ပုပ်သိုး
 စုကို၊ အသုဘစစ်၊ ဉာဏ်မလှစ်၍၊ အပြစ်မမြင်၊ ဖုံးပိတ်ပင်လျက်၊ လင်
 နှင့်မယား၊ သားနှင့်သွီး၊ ချစ်မညီးဟု၊ ချစ်ကြီးချစ်မှု၊ ချစ်တုံးပြု၍၊
 ချစ်စနှစ်ပုံ၊ နှုတ်ဝယ်ငုံမျှ၊ စုံစုံမက်မက်၊ ပိုက်ဖက်တုံမို့၊ ကြည်သည်
 နှလုံး၊ တပြုံးပြုံးနှင့်၊ မဆုံးချစ်စ၊ မွေ့လျော်ကြသည်၊ မိုက်စ မတုံး
 ကြလေ၏တကား။

၂။ မိုက်စ ရှင်ရှင်၊ ပုထုဇဉ်လမ်း၊ သဘောတမ်းဖြင့်၊ ညစ်ညမ်း
 ယုတ်မာ၊ တဏှာရှင်ပြုံး၊ ထွေးလုံးရစ်ပတ်၊ မပြတ်မစဲ၊ ဖြစ်မြဲစိတ်တို့၊
 ပိတ်ဆို့ မနိုင်၊ တယိုင်ယိုင်နှင့်၊ ဇက်ကိုင်လိုက်ပြီး၊ မြင်းကြမ်းစီးသို့၊
 ခရီးမဆုံး၊ လမ်းမတုံးဘဲ၊ နိဂုံးမသတ်၊ တပတ်ရစ်ရစ်၊ ဖြစ်ဖြစ်သေသေ၊
 အနေမတည်၊ လူ့ပြည် ပါယ်လေး၊ ရောက်ရာပြေးသည်၊ ဝဋ်ဘေး
 ရှည်ကြာ လှ၏တကား။

၃။ မောဟမိုက်စွာ၊ မသိပါ၍၊ တဏှာလုံးပိုး၊ နေ့တိုင်းတိုးလျက်၊
 ကြောင်းကျိုးနှစ်ခု၊ ကောင်းဆိုးမှုကို၊ မရှုမမြင်၊ မဆင်ခြင်ဘဲ၊ မိုက်
 အားသဲဘိ၊ မည်သည်နာမ၊ မောင်ဗာလ မယ်ဗာလ၊ မောဟမွေးရစ်၊

သင့်အဖြစ်ကို၊ လက်ဖြစ်တီး၍၊ အံ့ချီးဩဘွယ်၊ လှုပ်ယှော်ပျော်ရေး၊
ကာလသွေး၍၊ ခေါင်းမေးဆံပင်၊ ဖွေးဖွေးထင်အောင်၊ သို့စဉ်မေ့မေး၊
အလေ့ကြူးသည်၊ ပျော်မြူးလှန်တော့ လှန်လှန်းတည်း။

၄။ ငါ့အိမ် ငါ့ယာ၊ ငါ့ဥစ္စာနှင့်၊ ငါ့ငါ ငါ့ကိုယ်၊ အဆိုအထင်၊
အမြင်မသိ၊ မရှိလက်လွတ်၊ အိမ်ရာဝဋ်၌၊ ခွေးငတ်ရိုးခဲ၊ လွတ်နိုင်ဘဲ
လျှင်၊ ချင့်ရဲမပြေ၊ တပေပေပင်၊ တရွှင်ရွှင်နှင့်၊ မစင်ညစ်ကြေး၊ ရှံ
ညှန်စေး၌၊ ဝက်နှယ်မိုက်၍၊ လှည့်ညှန်ဆိုင်၊ ကံလေအိုင်မှာ၊ ချီနိုင်ရှာ
ဘူး၊ ပျော်ခါမြူးလျက်၊ ခေါင်းထက်သေမင်း၊ နင်း၍ဆံဖြူ၊ အလံထူ
အောင်၊ ငယ်မှုငယ်ရာ၊ မပယ်ပါဘဲ၊ ပညာနဲ့လျက်၊ လောဘတက်၍၊
မက်မက်မောမော၊ တဏှာပြောသည်၊ လိုက်ရောလှန်တော့ လှန်လှန်း
တည်း။

၅။ ရှမ်းရော်မှည့်ပြီး၊ ကြောလှနိုးတဲ့၊ သစ်သီးသဖွယ်၊ အသက်
အရွယ်၊ လေးဆယ်ကျော်ပြီး၊ သေလှနိုးတဲ့၊ ဟိုလူကြီးရယ်၊ ဟိုမိန်းမ
ကြီးရယ်၊ သား သွီးနှင့်၊ ပစ္စည်းညှန်ဆိုင်၊ ကံလေအိုင်မှာ၊ ချီနိုင်ရှာဘူး၊
ပျော်ခါမြူးလျက်၊ ခေါင်းထက်သေမင်း၊ နင်း၍ဆံဖြူ၊ အလံထူအောင်၊
ငယ်မှုငယ်ရာ၊ မပယ်ပါဘဲ၊ ပညာနဲ့လျက်၊ လောဘတက်၍၊ မက်မက်
မောမော၊ တဏှာပြောသည်၊ လိုက်ရောလှန်တော့ လှန်လှန်းတည်း။

၆။ ခြူးအိုဇာပြောက်၊ လက်ကောက်ဆံကျင်၊ အလှဆင်လည်း၊
အထင်မပြု၊ ရုပ်သေးထူသို့၊ လေးခုသောဓာတ်၊ ပေါင်းဖွဲ့လပ်၍၊
သတ္တဇီဝါ၊ ငါ့သူတပါး၊ လားလားမရှိ၊ မျက်စိတလစ်၊ လက်တပြစ်
ထဲ၊ သေးဖွဲ့သိမ်နုပျံ၊ ခါခါချုပ်သည်၊ ဘူတရုပ်ပေါင်း၊ မသာလောင်း
က၊ ကောင်းမြတ်လှစွာ၊ အဝတ်ဟာ၊ ငါ့မှာဖုံးလှမ်း၊ မသိစမ်းထ၊
အင်္ကျီကဝယ်၊ ဆိုဘွယ်မဲ့ကင်း၊ ဘုတ်ခြင်းဘုတ်တို့၊ မှီတုံမြို့သည်၊
မည်သို့မသိကြ လေဘူးတကား။

၇။ ဘိနပ်ဆီမီး၊ ထီး တောင်ဝှေးစ၊ သုံးသမ္ပပင်၊ သုံးဆောင်
တတ်နှင့်၊ သုံးဆောင်အပ်ပါ၊ သတ္တဝါလည်း၊ ငါသူတပါး၊ ယောကျ်ား
မိန်းမ၊ ဇီဝမဟုတ်၊ ဘုတ်နှင့်ဘုတ်ချင်း၊ သုံးဆောင်လျှဉ်းသည့်၊ ချင်း
ချင်းမသိကြလေဘူးတကား။

၈။ ဘင်ပုပ်စွန်းက၊ သုံးမကျသို့၊ ကာယနှင့်စပ်၊ ရပ်ရပ်ခပင်း၊
အတွင်း အပ၊ သုံးသမ္ပပင်၊ ခဏချက်ခြင်း၊ ယိုယွင်းပြုံးတီး၊ ပျက်စီး
လေပါ၊ ဤခန္ဓာသည်၊ ပမာဘင်စု အလားတည်း။

၉။ စားသည့်အခါ၊ ဥပမာမှာ၊ ရွာဒွန်းစဏ္ဍား၊ တံခါးအထွက်၊
တစ်ဗွက်သို့၊ စက်ဆုပ်ဘယ်မှန်၊ ညှိနံတံထွေး၊ ချေးညစ်မှေးကို၊ လုံး
ထွေးပေါင်းစု၊ ထောင်းထုဝါးလျင်း၊ ခွေးစားကျင်းမှာ၊ ထည့်ခွေး
စာသို့၊ ရှုရာမလှ၊ မမြင်ရလို့၊ မိန့်ကြနိုင်ပါ၊ အစာအိမ်ထဲ၊ ဟိုထဲကြိုနေ၊
စားသရွေ့ပင်၊ ဓာတ်မီးချက်က၊ ဗလဗွက်ဆူ၊ ကြိုက်ကြိုက်ဆူပ၊
အမြှုပ်ထကာ၊ တညကြာလျှင်၊ မျက်နှာညှိုးမိတ်၊ နှာခေါင်းပိတ်၍၊
လူဆိတ်ကွယ်ရာ၊ အိမ်သာကိုရောက်၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ရှာ၊ ဒုတ်
ကိုင်ခါနှင့်၊ ကြည့်ခါတောင်မြောက်၊ အောက်ပေါက်ဒွါရ၊ အမာဝမှ၊
ယိုကျပြင်းပြင်း၊ တအင်းအင်းနှင့်၊ ညှစ်ရင်းညှစ်ရင်း၊ သက်ဆင်းကျ
လျော၊ အာဟာရောသည်၊ အဟောရွံ့ဘယ် ကောင်းစွတည်း။

—:ဝ:—

အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းချီး ၁၄-ပုဒ်

ဇေယျတု၊ ၁။ မတင့်တဲ့ မတယ်၊ မွေးညှင်း ဆံပင်နှင့်၊ အရေတွင်
ထူ အပါး၊ သွားကတသွယ်၊ လက်ခြေဝယ် နှစ်ဆယ်အသည်း၊ သား
တစ် ကိုးရာပ၊ ရိုးဆီရာခြင်ဆီနှော၊ ကြောထောင်ပြည့်ဘဲ။

၂။ မသင့်တဲ မဖွယ်၊ ညှိသဲဆုပ်ပြင်နှင့်၊ အမေးလျှင် သည်းနှလုံး၊
ထုံးဖဲ့လို့တယ်၊ အအူဝယ် ကြီးငယ်နှစ်ပါး၊ စိမ်းကြက်ကယ် အစာနှင့်၊
ဦးနှောက်ပါမြေအခဲ စွဲမှတ်လို့ထား။ “မြေခဲမျိုး-၂၀”။

၃။ သလိပ်တဲ သည်းခြေ၊ ပြည်သွေး အဆီနှင့်၊ ချေးမျက်ရည်
ဆီကြည်နှပ် စွဲမှတ်ကြလေ၊ အစေးတွေ လျှာရေတ်ထွေး၊ အဆုံး
ကျင်ငယ်နှင့်၊ ၁၂ သွယ် ရေအာပေါ စောမှတ်ဘို့လေး။ “ရေမျိုး
၁၂ ပါး”။

၄။ ကာယတဲ ယုတ်မာ၊ ပုပ်သိုးညှိနံ့လို့၊ မသတိရှုံဘယ်ထုံး၊
၃၂ ဖြာ၊ ပိုးများစွာ အိမ်သာမှန်လှ၊ ရောဂါဘေးဒဏ်နှင့်၊ ရန်ဆိုရင်
သည်မှာစု တွေးရှုပါမှ။

၅။ အဝတဲ ကိုးဖြာ၊ ပုပ်သိုးနံ့စော်လို့၊ မြင်မတော်ထွေထွေစီး
ကြီးတဲအိုင်းမာ၊ အစာမှာ ဘယ်ခါမကင်း၊ ဖုံးဖိ ကွယ်ကာလို့ အိမ်
ဂေဟာ သူနာတဲ မြဲကြတသင်း။

၆။ ဘေးမျိုးထွေထွေ ငရဲ အပါယ်နှင့်၊ ကြောက်သဘွယ် ဟူ
သမျှ သင်းက အခြေ၊ ဒုက္ခရဲ့ပေ သေရာမှာအမြဲ၊ ဘယ်ဘေး ဘယ်
ရန်နှင့်၊ ဘယ်သူသာန် မြေတစ သင်းကျမလဲ။

၇။ မိဘတဲမျိုးဆွေ၊ အသက်ဝိညာဉ်တို့၊ မကုန်ခင် သည်အတွင်း
ချဉ်းကပ်ကြပေ၊ အသက်သေ ပုံသေမလဲ၊ ရှာလုံးမသတိလို့၊ အညှီ
ကောင် သည်အပုတ် ဆဲ့ထုတ်ကြမြဲ။

၈။ အယုတ်တဲအမာ၊ လောဘ ဒေါသာနှင့်၊ မစွေရာ မာန်မာန်
သင်းက ဖြစ်လာ၊ မကောင်းစွာသည်မှာကုန်စု၊ ငရဲ ရှစ်တန်နှင့်၊
တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာတွင်း ဆင်းမဲ့အမှု။

၉။ ဗာလတံမိစ္ဆာ၊ မျက်စိအမြင်ကန်း မှန်းမသိရ၊ လူတကာ သင်းသာလှည့်စား၊ ပျက်ဘက် အကောင်ထင်လို့၊ အထဲတွင် ဘယ်စုံ မှ သင်းစုလို့ထား။

၁၀။ အသက်ကယ်တဲ့ရိုစဉ်၊ အတွင်း ပြင်ဖော်လို့၊ ညှိနှိုင်းစော် အ ကုန်စု ရှုမြင်ရလျှင်၊ ကိုယ်ကိုတင် ကိုယ်ပင်ချင့်စား၊ ပုပ်သိုးညှိစွာနှင့်၊ ကိုယ်ဟာကိုယ် ကိုယ်ပင်စွန့် မြင်ဝံ့လိမ့်လား။

၁၁။ အတွင်းတဲ့တခွင်၊ ပြင်ပ ထုတ်ဖော်လို့၊ ညှိနှိုင်းစော် ဟူသမျှ ကျင်းပရရင်၊ မပုပ်ခင် ယင်တွေက ရုံး၊ လင်းတ ကျီးတွေနှင့်၊ ဘုတ် တစ္ဆေ ခွေးတွေဝိုင်း တိုင်းညှိလို့အုံး။

၁၂။ အဆင်းတဲ့သဏ္ဍာန်၊ ပြုမဟန်ပန်နှင့်၊ ပြောဆိုသံ ထေအ ပြား မှားစေဘို့ဖန်၊ မိစ္ဆာဉာဏ် ဖောက်ပြန်ယူစွဲ၊ ဘဝရှည်ကြာလို့၊ ဉာဏ်သမာ သည်မှောင်တွင်း လင်းတဲ့နိုင်ဘဲ။

၁၃။ လောဘတဲ့ငါ့ဟာ၊ မာနငါငါနှင့်၊ ခန္ဓာကိုကိုယ်ယူဘိ မှား ဒိဋ္ဌိသာ၊ ပပဉ္စာ ယုတ်မာတသင်း၊ သူ့ နောက် ရောင်ကာပါတဲ့၊ သတ္တ ဝါ အန္ဓမဲ့ မြဲလိမ့်ဝင်္ဂတွင်း။

၁၄။ မှောင်ကြီးတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ လောဘမာယာနှင့်၊ ဝိပလ္လာ ၁၂ ပါး မှားမှောက်ဘို့ရာ၊ ဘုံသုံးဖြာ တဏှာသာအမှူး၊ ခြောက်ပါး အာရုံနှင့်၊ ကာမဂုဏ် ဝတ္ထုများ စားတဲ့ ဘီလူး။

၁၅။ အန္ဓနှင့် ပုထုဇဉ်၊ မိုက်မဲမှေးထူတဲ့၊ သုံးဘုံသုလ္လတရိုး စိုးရ သခင်၊ တဏှာလျှင် အရှင်မှန်ဘိ၊ သဘောက်ကျန်မှန်တဲ့ ပုထုဇဉ်အန္ဓ များ နားကွက်မရှိ။

အနိစ္စချိုး ရှစ်ပုဒ်

၁။ ကာယတုံရုပ်နာမ်၊ ယုတ်မြတ် ကြီးငယ်နှင့်၊ အသွယ်သွယ် ဘုံဘဝ များလှ တန်တန်၊ အပြန်ပြန် ဖန်ဖန်တလဲ၊ အဟောင်း ခါခါ ကြေလို့၊ အထွေထွေ ခန္ဓာသစ် လဲဖြစ်ရမဲ့။

၂။ အရိုးတုံကြီးငယ်၊ အားလုံးစပုံက၊ ဘဝင်ဘုံမဆန့်ငြား များ ပါလိမ့်မယ်၊ မျက်ရည်ဝယ် ငါးသွယ်မြစ်ကြီး၊ သမုဒ်လေးဖြာနှင့် မြစ် ငါးရာ ရေတနဲ့ စွဲမှတ်အပြီး။

၃။ ဇာတိတုံ သန္ဓေ၊ ဟောင်းနှမ်းရင့်ရော်လို့၊ ရှမ်းမဲ့ပျော် ဆိုး လျော့ပါး အားဆုတ်ယုတ်လေ၊ ဣန္ဒြေသားရေကုံခန်း၊ ညှိုးခြောက် ကြုံလို့လို့၊ ရုပ်မပြီ ဇရာထောင်း ပြောင်းပြောလို့ပန်း။

၄။ သမုဒ်တုံလေးသွယ်၊ ကမ်းလုံးသွန်ရှာလို့၊ ရေတကာ ဟူသမျှ ဆင်းကျရတယ်၊ နက်ဝှမ်းကျယ် ပြည့်တယ်မရှိ၊ နန္ဒသတ္တဝါတို့၊ မရ ကာသု ခံတွင်း ဆင်းလို့မပြည့်။

၅။ ဇာတိတုံ စတင်၊ ဇရာအလယ်နှင့်၊ နောက်ဆွယ်အကုန်ရုံး ဆုံးစုသည်ပင်၊ သုံးကွက်တွင် စင်ကာရှောက်ပြေး၊ မတန့်မတည်နှင့်၊ အလည်လည် ချာချာပတ် နားရပ်ခွင့်ဝေး။

၆။ စဉ်ကာရှောက်သွား၊ မတန့်မတည်နှင့်၊ ဟူးဟူးလည် ချာ ချာပတ် ဆိုင်းရပ်မနား။

၇။ ကိုယ့်ကိုယ်နော် ခေါ်သမုတ်ကြ၊ နာမ်ရုပ်ကဲ့သဘောတွေ၊ ဖြစ်ရင်းနေရာက၊ တဆံလွှာမရွေ့ဘဲ စဲချုပ်ရခြေ၊ သို့ဖြစ်ထွေ မြင် ပေဘူ လူများ၊ ဆနလေးတန်က၊ ရုပ်သဏ္ဍာန်နေမပျက်အောင် ဖုံး ဖက်လို့ထား။

သနလေးတန် ဟူသည်ကား—သမ္မဟဿန၊ သန္တတိဿန၊ ကိစ္စဿန၊ အာရမ္မဏဿနတည်း။

၈။ ငါငါနော် ခေါ်ဆိုကြ၊ ကာယတုံရုပ်ပုံ၊ လျှပ်စစ်တကြိမ်မှ သက်ဇီဝိန်တည်မရ ဆုံးကြအကုန်၊ သို့ပါတုံရုပ်ပုံမဟင်း၊ အကြောင်း လေးထွေက၊ နဂိုနေ စဉ်မပျက်အောင် မြဲကြဖန်ဆင်း။

—:၀:—

ဒုက္ခချိုး ၉ ပုဒ်

၁။ အပါယ်တုံလေးမည်၊ အကြားအမြင်နှင့် ဒုက္ခအင် သည် တသင်း ထင်လင်းတော့သည်၊ လူတို့ပြည် သုံးလည်ကပ်များ၊ ဝိပါက် လေးတန်နှင့်၊ ရန်သူငါးထွေ ဒဏ်ဆယ်မျိုး ကျိုးယုတ်ရှစ်ပါး။

၂။ ငါးပါးတုံနှစ်ဆယ်၊ ဘေးမျိုးဘယာနှင့်၊ ဥပါဒ်မှာ ၁၆ ပါး များဒုက္ခကြယ်၊ ကြမ္မာဝယ် ၃၂ မင်း၊ ၉၆ဖြာနှင့်၊ နာရောဂါအနန္တ များဒုက္ခသင်း။

၃။ ဇာတိတုံဇရာ ဗျာဓိမရဏံနှင့်၊ သောကံပါ အာဒေဝ ယင်းဒုက္ခသာ၊ ဒေါမနာ ဥပါယာသ၊ ပိယကင်းကွေလို့၊ အပိယေသမ္ပ ယော ဟောတုံဒုက္ခ။

၄။ အချမ်းတုံအပူ၊ ခြင်္စင်၊ မှက်၊ လေ၊ နေနှင့်၊ ကင်း၊ မြေ၊ ဝံ၊ ဆင်၊ သစ်၊ ကျား များလှရန်သူ၊ ထို့ပြင်မူ ပြောထူနန္တ၊ ကာယ သည်ကိုယ်သို့၊ များထိုထို ဒုက္ခဝိုင်း တိုင်းမသိပ။

၅။ တွင်းဘေးရန်အနန္တ၊ ပြင်ဘေးက အသင်္ချေ၊ ငတ်မွတ် လောင်ဆာနှင့်၊ သက်မွေးရာ အမှုမျိုး ကြိုးပန်းရခြေ၊ ဆင်းရဲတွေ လူ့ပြေတစု၊ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်နှင့် ကြားရအင်ဒုက္ခပေါင်း ဉာဏ် လောင်း၍ရ။

၆။ ခြောက်ဆင့်တဲဒေဝါ၊ ၁၅ ဗြဟ္မာတို့၊ သုခရွာဆိုကဘဲ မြဲ
မဟုတ်ရှာ တသက်လျာ မကြာခဏ၊ ကံဟောင်းကံပြန်က၊ ပါယ်
လေးတန်ဒုက္ခတွင်း ဆင်းကဲပြန်ရ။

၇။ အကျဉ်းတဲမှတ်ပါ၊ အောက်ထက်အပါယ်နှင့်၊ ဘဝန်နယ်
အကုန်ကြုံး သုံးဆဲတဖြာ၊ စက္ကဝါဇီလာနန္တ သည်အတွင်းမှာလ၊
မြဲညှင်းဆံလွှာမျှ၊ ချမ်းသာဆိုသည်လိုဝေး တွေးလို့သာကြ။

၈။ ဇာတိတဲစတင်၊ ဝဋ်ကြေးမကုန်လို့၊ တဘုံဘုံထိုနယ်ထဲ စွဲ
ကပ်မှီလျှင်၊ နာရီစဉ် ဘယ်တွင်မလပ်၊ ရင့်ဟောင်းဇရာနှင့်၊ မရဏာ
စက်သင်ခန်း မှုံးချေလို့ဖြတ်။

၉။ လူနတ်တဲဗြဟ္မာ၊ ဇာတိဇရာနှင့်၊ မရဏာထိန်ထိန်ညှိး မီး
တွေလောင်စာ၊ သို့ကိုပါ သူငါအများ၊ ဘဝတဏှာနှင့်၊ အဝိဇ္ဇာလူ
အလုံး ဖုံးအုပ်လို့ထား။

—:ဝ:—

အနတ္တချိုး ၉ ပုဒ်

ဇေယျတု၊ ၁။ သူငတ်ပြိုတ္တာ၊ သင်းတဏှာနှင့်၊ သက္ကာဒိဋ္ဌိ၊ ညီ
သားတသင်း၊ အစွဲပြင်းသည်၊ နှစ်သင်းလေးဖန်၊ ဥပါဒါန်နှင့်၊ နှိုင်းရန်
မိကျောင်းပမာသေဝင်။

၂။ မိကျောင်းပမာ၊ အဖန်းနာ၍၊ အာရုံဝတ္ထု၊ ဟိုအစုကို၊ ယခု
နောက်ဖန်၊ ရရန်အကြောင်း၊ ကောင်းမကောင်းလျှင်၊ သောင်း
ပြောင်းမည်းဖြူ၊ ကံဆောက်ဦကို၊ များထူစုကြ၊ သခံါရသည်၊ ဘဝ
အဆိပ်ပင် ဆိုသေဝင်။

၃။ ဘဝဆိပ်ပင်၊ စည်ကြောင်းယှဉ်သည်၊ သင်္ခါရပေါင်း၊ ဝန်း
အံ့ညောင်းလျက်၊ ဆိုးကောင်းနှစ်ဖြာ၊ မှုပြီးစွာသား၊ စေတနာမူ၍၊
ဗီဇဆိပ်ပင် မျိုးရင်းသေဝင်။

၄။ ဗီဇဆိပ်ပင်၊ မျိုးရင်းအင်ကြောင့်၊ သုံးဘုံခွင်နယ်၊ တော
ကြီးလယ်၌၊ သုံးဆယ်နှစ်ထွေ၊ သန္ဓေပဝတ္တိ၊ ဝိပါက်အစဉ်၊ စိတ်
ဝိညာဉ်သည်၊ ဆိပ်ပင်နှယ်ရှင် ပေါက်လာသော်။

၅။ နှယ်ရှင်ဆိပ်ပင်၊ ထိုဝိညာဉ်နှင့်၊ ဖြစ်လျှင်အတူ၊ ပျက်မှု
တကွ၊ မျှသားအာရုံ၊ မှီတုံမခြား၊ နာမ်တရားလည်း၊ အများတယ်ကာ၊
အရံပါ၏၊ မှီရာကမ္မဇ၊ ရုပ်ရူပလည်း၊ တကွယှဉ်မှီး၊ လှေသူးကြီးနှင့်၊
လှေစီးဗိုလ်လူ၊ လှေမမကဲ့၊ သုံးပါးတုံ၍၊ အထဲနက်ကျယ်၊ ဝံပင်လယ်
၌၊ ဘယ်ဘယ်ညာညာ၊ တတ်ရာမသိ၊ လှိုင်းကြီးမိ၍၊ တရိပတ်ပတ်၊
တထပ်ထပ်လည်၊ ဝဋ်နှယ်စည်သား၊ အရှည်မြော်စုပ်၊ ဤနာမ်ရုပ်
သည်၊ ဝန်ပုပ်လှေကြီးအသွင်သော်။

၆။ နာမ်ရုပ်နှစ်ထွေ၊ ဝန်ပုပ်လှေဝယ်၊ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး၊ ဓာတ်
ကြီးလေးစု၊ ဝတ္ထုခြောက်ဖြာ၊ သြဇာဟာရ၊ ဇီဝိတနှင့်၊ နာမတသင်း၊
ဤခပင်းကို၊ မှီတင်းသမှု၊ သဟံပြုလျက်၊ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာနု၊ ဇိဝှိ၊
ကာယာ၊ မန၊ ခြောက်ဒွါရဟု၊ ကာလမြင့်ရှည်၊ အစဉ်တည်သား၊ အ
ကြည်ခြောက်ပါး၊ တံခါးဟင်းလင်း၊ ပွင့်တုံလျဉ်း၍၊ သင်းပင်းများစွာ၊
ထောင့်ငါးရာတို့၊ ဝင်ခါဖျက်မှုန်း၊ တရုန်းရုန်းလျှင်၊ အုန်းအုန်းဆူကာ၊
သဠာယတန၊ အမည်ရသည်၊ ဂါမရွာပျက် အလားသော်။

၇။ ရွာပျက်ပမာ၊ ဟင်းလင်းဟာသား၊ သဠာယတန၊
ခြောက်ဒွါရ၌၊ ကာမဝတ္ထု၊ ခြောက်စုအာရုံ၊ ခိုက်ဝေ့ တုံကာ၊ ခြောက်စုံ

ဖဿ၊ ဖြစ်ထပွါးပွါး၊ ဖေါလာဋြား၍၊ တံခါးဆီကံနေ၊ အာရုံတေ့၌၊
ရောက်လေသောအား၊ ကိုယ်တေ့သွားသည်၊ ခြောက်ပါးဖဿ၊
မူရင်းသော်။

၈။ တံခါးလဟာ၊ ခြောက်မျက်နှာ၌၊ အာရုံခြောက်သင်း၊ အနီး
ချဉ်းလျက်၊ အပြင်းဝေ့ တိုက်၊ ဓာတ်ချဉ်းခိုက်သော်၊ လှိုက်တသဲသဲ၊
လျှပ်ပန်းကြဲသို့၊ ဖြစ်မြဲအစဉ်၊ ခြောက်ဝိညာဉ်နှင့်၊ ခြောက်အင်ဖဿ၊
စည်းဝေးကြ၏၊ ထိုမျှအခါ၊ ဓမ္မတာတည့်၊ ခြောက်ဖြာအရိုး၊ အာရုံ
မျိုးကို၊ စိုးစိုးပိုင်ပိုင်၊ နိုင်နိုင်နင်းနင်း၊ ခံစားခြင်းဖြင့်၊ ခြောက်သင်း
ဝေဒနာ၊ ပေါ်ထွက်လာသည်၊ ပမာမင်းနယ်၊ နှုန်းတန်သော်။

၉။ မင်းနှင့်တူစွာ၊ ဝေဒနာကို၊ သာယာသမ္မု၊ အကောင်းပြု၍၊
ဝတ္ထုကာမ၊ သင်္ခါရနှင့်၊ သတ္တလည်းကောင်း၊ နောက်နှောင်းကာလ၊
သံသာရဝယ်၊ ဘဝသမ္ပတ်၊ အရပ်ရပ်ကို၊ အမြတ်တနိုး၊ အရညိုးလျက်၊
ကြိုးကြီးရှည်လျား၊ တဏှာပွါး၏၊ လေးပါးစွမ်းသန်၊ ဥပါဒါန်ကြောင့်၊
ကံအထေ့ထေ့၊ ဆည်းပူးလေ၍၊ သန္ဓေဇာတိ၊ ညိတုံခါခါ၊ ဇရာညှင်း
ညှင်း၊ သေခြင်းမစဲ၊ အထဲဆွေးဆွေး၊ တကြေးငိုငို၊ ကိုယ်တပန်းပန်း၊
စိတ်ဝမ်းမချိုက်၊ တရွိုက်ရွိုက်လျှင်၊ အလိုက်အလှဲ၊ အတုံ့သ၏၊ ဆင်းရဲ
ခွန်ရှည်၊ အနှယ်စည်သား၊ မတည်မရပ်၊ တပတ်ပတ်လျှင်၊ ရဟတ်
ပမာ၊ ဤခန္ဓာသည်။မြင့်ကြာဘယ်နှုန်း မဆုံးသော်။

ဝိပဿနာလင်္ကီ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ရုပ်အခဏ်း

၁။ ဝေနေယျအား၊ မြင်လုံးထွားအောင်၊ ဝိပဿနာတရား၊ ဟောကြားနိုင်သော၊ စောထွတ်ရတနာ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓါကို၊ သဒ္ဓါညွတ် ကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိလျှင်ခိုးသည်၊ ဤတွင်အစ၊ ပဏာမတည်း။

၂။ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဓာတ်သဘောမှာ၊ ခက်မာဖွဲ့စေး၊ ပူထောက်ကန်၊ လေးတန်လက္ခဏ၊ သိကြောင်းပြ သည်၊ လေးဝဓာတ်ရင်း၊ သဘောတည်း။

၃။ ဓာတ်ကြီးလေးပါး၊ ဖြစ်လာငြားက၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသဩဇာ၊ ဤလေးဖြာ၊ မြဲစွာပါမြဲတည်း။

၄။ ထိုဓာတ်ရှစ်ပါး၊ မပြားမကွဲ၊ တသားထဲမှတ်၊ အဋ္ဌကလာပ်၊ ဓာတ်ခဲတခု၊ ခေါ်ရိုးပြုကြ၊ နှိုင်းတုစရာ၊ ပမာမရာ၊ သေးငယ်လှသော၊ သဘောမျှသတည်း။

၅။ အဋ္ဌကလာပ်၊ ဓာတ်ခဲအပေါင်း၊ ထောင်သောင်းမက၊ အနန္တ များစွာ၊ ပေါင်းစုလာသော်၊ အမာအပြော့၊ အပေါ့အလေး၊ အ သေးအကြီး၊ အနည်းနည်းအထွေထွေ၊ ပေ့ပေ့လီလီ၊ အရည်အဖတ်၊ ခြေမိသဏ္ဍာန်၊ ပေါ်လာပြန်သည်၊ မှားရန်အကြောင်း၊ နိမိတ်တည်း။

၆။ သဏ္ဍာန်ခြေမိ၊ ဖြစ်ပေါ်လတ်က၊ ဓာတ်လေးပါးအနက်၊ ပထဝီထက်လျှင်၊ မာမြဲပင်၊ နို့လျှင်ပြော့လေ၏၊ အာပေါထက်လျှင်၊ အရည်လျှင်၊ နို့လျှင်ခဲလေ၏၊ တေဇောထက်လျှင်၊ ပူပေင်၊ နို့လျှင် မျှတ၏၊ ဝါယောနို့က၊ ငြိမ်ဝပ်စွာ၊ လှန်ကလှုပ်ရှား၊ ပြေးလွင့်သွား သည်၊ လေးပါးဓာတ်ရင်းသဘောတည်း။

၇။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရဟု၊ အကြောင်းလေးခု၊ ကျေးဇူးပြု၍၊ လူ၏ကိုယ်မှာ၊ မြန်စွာခဏ၊ ဖြစ်ကပျက်ပြန်၊ မီးလျှံအသွင်၊ ရေအယဉ်ပမာ၊ ရုပ်ခန္ဓာသည်၊ ဘယ်ခါမစဲ၊ ဖြစ်ပျက်မြဲတည်း။

၈။ မြေ၊ ရေ၊ သစ်ပင်၊ မြင်မြင်သမျှ၊ ဗဟိဒ္ဓမှာ၊ လုံးဝအုပ်စုံ၊ အကုန်ပေါင်းစု၊ ရုပ်ဖြစ်မှုသည်၊ ဥတုတေဇောအကြောင်းတည်း။

၉။ သမူဟဥပါဒါန်၊ သဏ္ဍာန်၊ သန္တတိ၊ စသည်အပြား၊ လူအများသည်၊ ခေါ်ဝေါ်မှတ်သား၊ ပညတ်ထားသတည်း။

၁၀။ ပညတ်၊ ပရမတ်၊ အတတ်မြင်သိ၊ ဉာဏ်နှင့်ကြည့်မှ၊ အနိစ္စကို၊ ဒိဋ္ဌမှန်စွာ၊ မြင်နိုင်ရာသည်၊ ပညာအချက်စခန်းတည်း။

ရုပ်အခဏ်းပြီး၏။

—:၀:—

နာမ် အခဏ်း

၁၁။ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယငါးလီ၊ ရုပ်အကြည်တည့်၊ တလီမှတ်လော၊ မနောအကြည်၊ ဘဝင်၊ စိတ်ပေတည်း။

၁၂။ အဆင်းရူပ၊ သဒ္ဓ၊ အသံ၊ အနံ့၊ ဂန္ဓာ၊ ရသ၊ အရသာ၊ အတွေ့၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ငါးဖြာအစုံ၊ ရုပ်အာရုံပင်၊ မနောဝိညာဉ်၊ ဆင်ခြင်တုံက၊ သိသမျှအကုန်၊ ဓမ္မာရုံပေတည်း။

၁၃။ အကြည်ခြောက်စုံ၊ အာရုံခြောက်ပါး၊ ထိခိုက်ငြားက၊ ခြောက်ပါးဝိညာဉ်၊ အစဉ်မပြတ်၊ လျှပ်ရောင်ပမာ၊ နာမ်ခန္ဓာသည်၊ ဆိုင်ရာအသီးသီး၊ ဖြစ်ပျက်ကြသတည်း။

၁၄။ စက္ခု၊ ရူပါရုံ၊ နှစ်ပါးဆုံလျှင်၊ စက္ခုဝိညာဏ်ပေါ်မြဲပင်၊ ပေါ်လျှင်မလွဲ၊ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

၁၅။ သောတ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ နှစ်ပါးဆုံလျှင်၊ သောတဝိညာဉ်ပေါ်မြဲ
ပင်၊ ပေါ်လျှင်မလွဲ၊ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

၁၆။ သာန၊ ဂန္ဓာရုံ၊ နှစ်ပါးဆုံလျှင်၊ သာနဝိညာဉ် ပေါ်မြဲပင်၊
ပေါ်လျှင်မလွဲ၊ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

၁၇။ ဇိဝှါ၊ ရသာရုံ၊ နှစ်ပါးဆုံလျှင်၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်ပေါ်မြဲပင်၊
ပေါ်လျှင်မလွဲ၊ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

၁၈။ ကာယ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ၊ နှစ်ပါးဆုံလျှင်၊ ကာယဝိညာဉ်ပေါ်
မြဲပင်၊ ပေါ်လျှင်မလွဲ၊ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

၁၉။ မနော၊ ဓမ္မာရုံ၊ နှစ်ပါးဆုံလျှင်၊ မနောဝိညာဉ်ပေါ်မြဲပင်၊
ပေါ်လျှင်မလွဲ၊ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

၂၀။ ဝိညာငါးဝ၊ ကြွင်းသမျှကို၊ မနောဝိညာဉ်ဆိုင်၏၊ ထိုစိတ်
ခြောက်ပါး၊ တခြားစီသာ၊ ဖြစ်ကြရာသတည်း။

နာမ်အခဏ်း ပြီး၏။

—:၀:—

တိုက်တွန်းခဏ်း

၂၁။ နာမ်ရုပ်မှတစ်ပါး၊ ယောက်ျားမိန်းမ၊ အတ္တဇီဝ၊ ဘာမျှမရှိ၊
ဉာဏ်နှင့်ကြည့်သော်၊ ဓာတ်အတိသာ၊ ရှိချေ၏တကား။

၂၂။ နာမ်ရုပ်နှစ်တန်၊ သူဖြစ်ဟန်ကို၊ အမှန်ဒိဋ္ဌ၊ မသိကြ၍၊
ငါထ၊ ငါထိုင်၊ ငါကိုင်၊ ငါသွား၊ ငါကြား၊ ငါကြည့်၊ ငါသိ၊ ငါမြင်၊
ဓာတ်ဖြစ်အင်ကို၊ ငါပင်မုချ၊ မှတ်ထင်ကြသည်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌ၊ စွဲလမ်း
မှုကြီးပါတကား။

၂၃။ ဒိဋ္ဌိသက္ကာယ၊ မက္ခာသမ္ပ၊ လေးဝအပါယ်၊ ရောက်ဦးမယ်၊
နင်ဝယ်သတိထား၊ သို့အလားကြောင့်၊ မြတ်ဘုရားက၊ ရင်ဝမှာလှုံစူး၊
ထိပ်ဦးမီးလောင်၊ မရှောင်အဟုတ်၊ နောက်မဆုတ်ဘဲ၊ အားထုတ်ရန်
သဘောကို၊ “ သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော ” ဟု၊ ဟောကြားတော်
မူခဲ့ပြီတကား။

၂၄။ နာမ်ရုပ်နှစ်ခု၊ နှစ်ဘုံပြု၍၊ ရုပ်စုနာမ်စု၊ တခုခု၌၊ ကြံဖန်စေ့ငှ၊
စိုက်၍ရမှု၊ ဓာတ်ရင်းမူလ၊ သဘာဝကို၊ ဒိဋ္ဌမသွေ၊ မြင်နိုင်ချေမည်
တကား။

၂၅။ သဏ္ဍာန်အဆင်း၊ ခုခံလျှင်းက၊ ဉာဏ်နှင့်ရှင်း၍၊ အတင်း
ရမှု၊ အနိစ္စကို၊ ဒိဋ္ဌမသွေ၊ မြင်နိုင်ချေမည်တကား။

၂၆။ အကြည်ခြောက်စုံ၊ အာရုံဆိုက်က၊ ခြောက်ဝဝိညာဉ်၊
အစဉ်ဖြစ်မှု၊ ဖမ်းယူရမှု၊ အနိစ္စကို၊ ဒိဋ္ဌမသွေ၊ မြင်နိုင်ချေမည်တကား။

၂၇။ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ အနိစ္စကို၊ ဒိဋ္ဌမြင်က၊ အနုတ္တကို၊ မုချမြင်၍၊
ငါပင်မဟုတ်၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ခု၊ ဓာတ်အမှုသာ၊ ဖြစ်ပါတကား၊ မြင်လုံး
ထွားသဖြင့်၊ သက္ကာယတရား၊ လွင့်စဉ်ရှားလေ၏တကား။

၂၈။ ဒိဋ္ဌိသက္ကာယ၊ တဒင်္ဂပဟာန်၊ ကွာပြန်မှုက၊ စူဠသောတာ
ပန်၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန်၊ ကွာပြန်ငြားက၊ အပါယ်လေးပါး၊ တံခါး
ပိတ်၍၊ နိဗ္ဗာန်အဝင်၊ အံ့စဉ်စံပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝိသာခါလို၊ ငါတို့ဖြစ်ရချေ၏
တကား။

၂၉။ မက္ခေမထေသင့်၊ လမ်းဖြောင့်တရား၊ တွေ့ပါသားနှင့်၊
အများရူးတိုင်း၊ နင်မရူးနှင့်၊ ထူးသည့်အခါ၊ ဝိပဿနာကို၊ ခါခါပွားမှ၊
သွားမည့်သံသရာ၊ အစဉ်ပါမည်၊ နင်သာသတိထား။

၃၀။ သဲဖြူလယ်တီ၊ တောရမှီသည့်၊ မထေရ်ငါသည်၊ စီရင်အပ်
သော၊ ဝိပဿနာ၊ ကဗျာသုံးဆယ်၊ ဝါလယ်တော်သလင်း၊ လ၊ အတွင်း
ဝယ်၊ ခုနစ်ဆယ်ပြည့်၊ ဤတွင်၍လျှင်၊ ပြီးအောင်မြင်၏တကား။

ဤပုဒ်ပေါင်း၊ သုံးဆယ်ကို၊ အရကျက် မှတ်လေ။

ဝိပဿနာလင်္ကဗွဲ ဆောင်ပုဒ် ပြီးပြီ။

